

**BERETTYÓÚJFALUI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM**  
**CSIHA GYŐZŐ TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA**  
**4080 HAJDÚNÁNÁS, BAROSS UTCA 11.**



**SZAKMAI PROGRAM**

**2025. szeptember 01.**

## Tartalom

I. BEVEZETŐ.....	5
I.1. Intézményi adatok .....	5
I.2. Intézmény rövid előtörténete.....	6
I.3. Az intézmény rövid jelene.....	7
I.4 A szakmai program megvalósításának feltételei .....	8
II. NEVELÉSI PROGRAM .....	9
II. 1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai ...	9
II. 1. 1. Pedagógiai alapelvek.....	9
II. 1. 2. Értékek .....	10
II. 1. 3. Célok, feladatok .....	11
II. 1. 3. Eszközök, eljárások.....	13
II.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok .....	15
II.3. A teljesskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok .....	19
II. 4. A közösségfejlesztéssel , a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	21
II. 4. 1. Közösségfejlesztés.....	21
II. 4. 2 Szakképző intézmény szereplőinek együttműködése.....	25
II. 4. 3 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője és az oktatók együttműködése .....	29
II. 5. A oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai .....	32
II. 5. 1 Az oktatók feladatai: .....	32
II. 5. 2 Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai: .....	33
II. 6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje .....	34
II. 6. 1. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység.....	35
II. 6. 2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	37
II. 6. 3. Sajátos nevelési igényű tanuló, fogyatékkal élő személy a szakképzésben .....	40
II. 6. 4 A hátrányos helyzetű tanulókkal való pedagógiai tevékenység.....	42
II. 6. 5. Egyéni tanulmányi rend a szakképzésben.....	44
II. 6. 6. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása .....	45
II. 6. 6. A szociális hátrányokat enyhítő tevékenység .....	47
II. 7. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje .....	49
II. 8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	50
II. 8.1. Kapcsolattartás formái a diákokkal .....	50
II. 8. 2. Kapcsolattartás formái a szülőkkel.....	51
II. 8. 3 Kapcsolattartás formái az oktatókkal.....	53
II.8.2.4 Kapcsolattartás a Képzési tanáccsal.....	53
II. 8. 5. Kapcsolattartás a szakképző intézmény partnereivel .....	54
II. 9. Tanulmányok alatti vizsga szabályai .....	55
II.9. 1 Tanulmányok alatti vizsga .....	55
II. 9. 2. Intézményi belső vizsgák-próbaérettségi, próba szakmai vizsga .....	59
II. 10. Felvétel és átvétel helyi szabályai .....	61
II. 10. 1. Felvétel.....	61
II. 10. 2. Átvétel.....	63
II.10. 3 Átlépési lehetőségek intézményen belül .....	63
II.10.4. Beiratkozás.....	64
II. 10. 5. Magasabb évfolyamra lépés .....	64

II.10. 6 Kilépés, tanulói jogviszony megszűnése .....	65
II.11 Elsősegély-nyújtási alapismeret  elsajátításával kapcsolatos terv.....	65
<b>III. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM.....</b>	<b>67</b>
III. 1 A program célkitűzései:.....	67
III. 2. A program megvalósításának feltételei .....	68
III. 3. A program megvalósításának szinterei: .....	69
III. 4. Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok- a program megvalósítása .....	70
III. 4. 1 Konkrét állapotfelmérés.....	70
III. 4. 2 Az egyes szintereken tervezett módszerek: .....	70
III. 4. 3 Egyes területekre felvállalt feladataink:.....	72
III. 5 Az egészségfejlesztési program ellenőrzése, értékelése .....	75
<b>III/A. ÖKOISKOLAI PROGRAM .....</b>	<b>77</b>
III/A.1. Célkitűzéseink .....	78
III/A.2. A fenntarthatóság pedagógiáját szolgáló kiemelt tevékenységeink .....	78
III/A.3. Terveink, feladataink.....	79
III/A.4. Ökoiskolai munkaterv megvalósításának tervezete .....	79
III/A.4. Ökoiskolai program ellenőrzése, értékelése.....	81
<b>IV. OKTATÁSI PROGRAM.....</b>	<b>82</b>
IV.1. Kötelező foglalkozások rendje .....	82
IV. 1. 2. Technikum .....	83
IV. 1. 3. Szakképző iskola .....	87
IV. 2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei .....	89
IV.3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai .....	90
IV.4. Az szakképző intézmény magasabb évfolyamára lépés feltételei .....	95
IV. 5. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése .....	96
IV. 5.1 Érdemjegyek teljesítmény határai .....	99
IV.5.2. A magatartás és szorgalom minősítése .....	100
IV.5.3. A tanulók jutalmazásának elvei: .....	102
IV. 6. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, az értékelésben betöltött szerepe .....	103
IV. 7. Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	105
IV.8. A lemorzsolódás csökkentésének eszközei .....	106
IV. 9. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósulásának módja .....	107
IV. 10. A választható tantárgyak, foglalkozások megnevezései , az oktatóválasztás szabályai és vizsgára bocsájtáshoz teljesítendő követelmények.....	111
IV. 13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések .....	113
IV. 12. A középszintű érettségi vizsga témakörei .....	114
<b>V. KÉPZÉSI PROGRAM .....</b>	<b>154</b>
V.1. JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET.....	154
V.2. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK .....	154
V. 3. Elméleti és gyakorlati képzés:.....	155
V.4. A szakmai képzés ingyenessége: .....	156

V.5. Felvétel rendje a szakképző évfolyamra.....	157
V.5.1. Átjárhatóság .....	158
V.5.2. Szakképzési évfolyamok száma .....	159
V.5.3. Hiányzások kezelése a szakképző évfolyamokon .....	159
V.5.4. Előzetes tudás beszámításának feltételei a szakképző évfolyamon .....	160
V.5.5. Szakmai oktatás felnőttek számára .....	161
V.5.6. Felnőttképzés .....	161
V.6. SZAKMAI OKTATÁS 2020. SZEPTEMBER 01-TŐL.....	161
V.6.1. Technikum .....	162
V.6.2. Szakképző Iskola .....	168
V.6.3 Felnőttek szakmai oktatása .....	175
Gépjármű mechatronikus_szerviz irány_felnőtt óraterv .....	178
V.7. TANTÁRGYI TUDÁS ÉRTÉKELÉSÉNEK MÓDJA .....	183
V.8. AZ INTÉZMÉNYÜNK HAGYOMÁNYAIBÓL ADÓDÓ SZAKMAI RENDEZVÉNYEK:.....	185
<b>VI. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK.....</b>	<b>185</b>

# I. BEVEZETŐ

## I.1. Intézményi adatok

A intézmény hivatalos elnevezése:

Berettyóújfalui SZC Csiha Győző Technikum Szakképző Iskola

Az intézmény típusa: szakképző intézmény

Irányító szerv és fenntartó: Kulturális és Innovációs Minisztérium 1054 Budapest, Szemere utca 6.

Középirányító szerv: Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, 1089 Budapest, Kálvária tér 7.

Költségvetési szerv: Berettyóújfalui Szakképzési Centrum 4100 Berettyóújfalú Eötvös utca 1

Főigazgató: Pelyhéné Bartha Irén

Kancellár: Papp Gábor

Igazgató: Pappné Fülöp Ildikó

OM azonosítója: 203030/014

Intézményi kód: 092107

Intézmény székhelye: 4080 Hajdúnánás, Baross utca 11.

A intézmény telephelye: Bocskai utcai telephely 4080 Hajdúnánás, Bocskai utca 29.

A intézmény székhelyének postacíme: 4080 Hajdúnánás, Baross utca 11.

A intézmény székhelyének telefonszáma: 06-52-570 532

A intézmény székhelyének e-mail címe: titkarsag@csiha.berettyoujfaluiszc.hu

A intézmény székhelyének honlapja: [csiha-hnanas.hu](http://csiha-hnanas.hu)

Az intézménybe felvehető maximális tanulólétszám:

*Nappali tagozaton:*

Baross utca 11 900 fő

Bocskai utca 29. 96 fő

*Felnőttoktatásban:*

Bocskai utca 29. 160 fő

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 5. § (4) bekezdése alapján a Magyar Államkincstár nyilatkozata alapján az alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövege megfelel az alapító okiratnak a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum 2020. június 26. napján kelt, 2020. július 01. napjától alkalmazandó KVFO/54022-1/2020-ITM okiratszámú módosító okirattal végrehajtott módosítása szerinti tartalmának.

## ***1.2. Intézmény rövid előtörténete***

A jelenleg funkcionáló szakképző intézmény 2008-ig két, korábban önálló intézményként létezett. A fúzió során egyesült gimnáziumi, szakközépiskolai, szakmunkás, eltérő tantervű általános szakképző intézményi valamint kollégiumi nevelés-oktatás 2015 júliusi jogszabályok által előírt szétválasztásának eredményeként alakult meg kizárólag szakképzéssel foglalkozó intézményként.

A Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium és Szakközépiskola a debreceni református kollégium partikulájaként kezdte. 1906-tól 1948-ig nyolc évfolyamos református főgimnáziumként tevékenykedett.

1948-ban humán - reáلتagozatos, négy évfolyamos gimnáziumi formára váltott.

1962-től szakközépiskolai képzéssel bővült.

1991-ben a hagyományokat újra felelevenítve nyolc évfolyamos gimnáziumi osztály indult 30 fővel.

1992-től egy - majd két technikusképző osztály kezdte meg működését az 13. évfolyamon.

A szakképzés átalakulásával 1998-tól két szakmacsoportban - informatika és gépészet – történik beiskolázás.

1999-től indult az Országos Képzési Jegyzék szerinti szakképzést a 13-14. évfolyamon.

2000-ben került bevezetésre a humán és közgazdaság szakmacsoportos oktatás.

2001. szeptember 1-jétől a Miskolci Egyetemmel kötött együttműködés keretében az intézményben Akkreditált Szakképző intézményrendszerű Felsőfokú Szakképzés indult műszaki menedzser, műszaki informatikus, CNC üzemeltetési szakirányokon.

2001-től szakképző intézményrendszeren kívüli felnőttoktatást is folytat az szakképző intézmény.

2004. szeptember 1-jétől a szakközép iskolai képzés a nyelvi előkészítő osztállyal bővült.

A Csiha Győző Általános, Közép- és Szakképző Iskola jogelődje, a 125. számú Ipari Szakmunkásképző Intézet 1971-ben vált önálló iskolává. Képzési profiljába könnyű- és építőipari, valamint vasipari szakmák tartoztak. A tanulólétszám állandó emelkedése indokolta, hogy 1986-tól új épületben folytatódjon a nevelő-oktató munka.

A társadalmi és gazdasági változások, valamint a vállalati struktúrában bekövetkezett változások szükségessé tették, hogy az szakképző intézmény minőségi, szemléletbeli fejlődésen menjen keresztül. Ennek eredményeként már a névfelvétel után szakközép iskolai tagozattal bővült az intézmény képzési profilja. Az évek során folyamatosan bővült a megszerezhető szakmai képesítések száma, a szakközépiskolában ilyenek az informatika, könnyűipari, faipari, közlekedési és vendéglátás – idegenforgalom szakmacsoportos képzés. A képzés további bővülését jelentette a szakmunkások szakközépiskolájának három éves esti tagozata, mely a 2001/2002-es tanévtől kezdődően felnőttoktatásként működött tovább. Ebben a képzési formában döntő többségben az szakképző intézmény szakmunkás tagozaton végzett diákjai vettek részt. A Pécsi Egyetem Állam- és Jogtudományi Karával valamint a Szent István Egyetemmel kötött megállapodás keretében 2004-2005-ben folyt itt jogi asszisztens és a titkárságvezetői felsőfokú akkreditált képzés is.

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 153/2007. (V. 30.) számú Képviselő-testületi Határozata a Csiha Győző Általános, Közép- és Szakképző Iskolát 2008. július 31. napjával jogutóddal megszüntette. A jogutód intézmény 2008. augusztus 1-jétől a Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközép-, Szakképző és Általános Iskola, Kollégium (Hajdúnánás, Bocskai u. 29.) lett.

A vidéki tanulók elhelyezését biztosítja az iskolával 2015. július 1.-jéig közös igazgatásban tevékenykedő kollégium, mely először önálló intézményként a KLIK Debreceni Tankerületének irányítása alatt, majd a hajdúnánási Bocskai István Általános Iskola és AMI tagintézményeként a Hajdúböszörményi Tankerületi Központban működik tovább.

Közel tíz településről érkeznek az iskolába diákok. Az intézmény vonzáskörzete Hajdú-Bihar megyén túl is terjed. Hajdúnánás városa, a diákok nem kevesebb, mint 60 %-át biztosítja.

### ***1.3. Az intézmény rövid jelene***

Az szakképző intézmény Hajdú-Bihar megye északnyugati részében a szakképzés terén meghatározó szerepet tölt be.

Az szakképző intézmény képzési struktúrája – az oktatók felkészültségének köszönhetően - igazodik a régióban működő vállalatok, gazdasági társaságok és a szülők igényeihez, elvárásaihoz. Az iskolában olyan iparágakhoz kötődő szakképzés folyik, amelynek van jelene és lesz jövője:

gépészet,

informatika-távokzlés

specializált gép és járműgyártás

elektronika, elektrotechnika

szociális,

építészet,

kereskedelem-marketing,

turizmus-vendéglátás

A 2020 szeptemberétől felmenő rendszerben folyhat a gyakorlati képzés szakképző intézményi keretek között ösztöndíjért, de szakképzési munkaszerződéssel a duális képzőhelyen munkabérért is.

A szakképző intézmény pedagógiai alapelvei között mindig célként szerepelt a beiskolázási körzet adta lehetőséggel élve nemcsak a tehetséges, jó képességű, de ugyanakkor a hátrányos helyzetű diákok segítése, felkarolása.

Az élő versenyszellem kialakítását, az országos versenyeken való eredményes szereplésre történő felkészítést is felvállalja az szakképző intézmény.

A nevelő-oktató munka magas szintű ellátását bizonyítják az évek hosszú során át egyre javuló érettségi illetve szakmai vizsga eredmények.

A különböző kistélepülésekről eltérő tudás, neveltségi és szociális szinttel érkeznek a tanulók. Év eleji feladat a szintre hozás és a követelményrendszer elfogadtatása. A családok mind az oktatás-nevelés, mind a szakképzés terén fontos szerepet szánnak az iskolának, igénylik a sokoldalú együttműködést, a maximális segítségnyújtást. Mi a munkaerőpiac által keresett, úgynevezett hiányszakmák oktatásával is tudunk támogatást nyújtani a családok számára.

Végzett fiataljainknak és szakképesítés megszerzésben érdekelt felnőtteknek az esti rendszerű felnőttoktatás keretében biztosítjuk további tíz osztályra vagy érettségire épülő szakmák megszerzését.

Az elsajátítható szakmák körét humán és technikai erőforrásaink mellett nagyban meghatározza nemcsak az érdeklődők köre, de a jelzett vállalati igények is.

#### ***1.4 A szakmai program megvalósításának feltételei***

A személyi feltételek alakulása megfelelő. A szakképző intézményben dolgozó pedagógusok szakképesítése megfelel a törvény előírásainak. A képzésünk szakemberszükségletét szem előtt tartva ösztönözzük a magasabb fokú szakképzettség megszerzésére az oktatókat, támogatjuk a továbbképzéseken való részvételt.

Valamennyi intézményben oktató rendelkezik a munkájához szükséges megfelelő képzettséggel, végzettséggel. Három idegen nyelv közül választhatnak a jelentkezők – angol, német, orosz –, amelyhez adottak a személyi feltételek. Az informatika tanulása iránti igényt hat szakképzett oktatóval biztosítjuk. A szakmai oktatáshoz rendelkezünk humánerőforrással, illetve megfelelő szakemberek megkeresésével, irányított továbbképzésekkel biztosítjuk a hiányzó munkaerőt.

Valamennyi épület alkalmas funkciójának ellátására. A szakmai eszközök magas szinten biztosítottak. Törekvés van a szaktantermi rendszer folyamatos továbbfejlesztésére.

A Hajdúnánás Baross utca 11. szám alatti épület 2018-ban nagy felújításon esett át: teljes nyílászáró cseréje, homlokzatszigetelés, nemes vakolat, kazán és fűtőkorszerűsítés, lámpatestek, kapcsolók cseréje, szociális helyiségek felújítása, öltözők modernizálása, parkosítás mindkét utcáfronton új külső design kialakítása. Mindezzel kényelmesebbé és külsőre is vonzóbbá kívántuk tenni szék-helyépületünket.

A tantermek iskolabútorral megfelelően el vannak látva, folyamatos azok megújulása.

A hegesztő, kézi forgácsoló és asztalos tanműhelyek helyben szolgálják a belső gyakorlati képzést. A tanműhelyekben a szakma elsajátításához feltétlenül szükséges gépek és berendezések rendelkezésre állnak, műszaki állapotuk megfelelő, a géppark folyamatosan újul.

A szék-hely épületben szaktantermek kerültek kialakításra az idegen nyelvek, magyar, történelem, természettudományos tárgyak és fizika-robotika oktatásához. Mindennapi használatban három számítógép terem, konditerem, könyvtár segíti az oktatást. A tornaterem és sportudvar a külső kondi parkkal a testedzés sokféle formájának ad szabad teret. A díszterem értekezletek, szülői alkalmak és vizsgák helyszínéül egyaránt jól szolgál.

A Bocskai utca 29 szám alatti telephely egy külsőre szocreál vonásokat őrző, de belülről teljesen modernizálódott, szakmai oktatásra és képzésre kiválóan alkalmas egységünk. Található itt:

- kézi forgácsoló és gépi forgácsoló tanműhely új síkköszörűvel,
- SPC mérőlabor,
- villanyszerelő szaktanterem,
- varroda,
- informatikai terem kettő,
- CAD és CAM labor,
- CNC labor négytengelyes megmunkáló központtal
- pneumatikai tanterem
- szociális demonstrációs terem,
- ipari robot, 3D nyomtatók
- tanbolt

Megújultak a szociális helyiségek, folyosók, melyek barátságosabb hangulatot árasztanak.

A tárgyi eszközök folyamatos karbantartását, fejlesztését, a hiányok pótlását biztosítani kell. Az állandó minőségi fejlesztés nélkülözhetetlen a szakmai program megvalósulása szempontjából.

## **II. NEVELÉSI PROGRAM**

### ***II. 1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai***

Egy szakképző intézmény koncepció csak akkor válik élővé, akkor lesz eredményes, ha az intézmény falai közül olyan személyiségek kerülnek ki, akik ismerik és alkalmazzák a társadalmi együttélés szabályait, akik toleránsak másokkal szemben, akik becsülik a magyarság és mások értékeit, akik harmonikus kapcsolatokat tudnak kiépíteni a természeti és társadalmi környezettel és társadalmunk hasznos tagjává válnak.

#### **II. 1. 1. Pedagógiai alapelvek**

A nevelés szorosan beépül a szakmai oktatás folyamatába. Legfontosabb alapelvünk, hogy harmonikus személyiséget fejlesztő, emberléptékű, tanulóközpontú szakképző intézményként működünk. Iskolánk olyan légkört kíván teremteni, ahol jól érzi magát a diák és az oktató egyaránt, ahol az emberi kapcsolatok a kölcsönös bizalomra, megértésre, az egymás iránti tiszteletre épülnek. Oktató testületünk valamennyi tagja tiszteletben tartja a tanulók személyiségét, figyelembe veszi egyéni képességeiket, életkori sajátosságait.

A szakképző intézményi nevelő-oktató munka során törekszünk az esélyegyenlőség biztosítására, a hátrányok csökkentésére. Az oktatók segítik az egyéni képességek kibontakozását, arra törekszenek, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el és minden hátránnyal érkező megkapja a támogatást a szakma megszerzéséhez.

A szakmai oktatás során fontos szerep jut a kulcskompetenciák fejlesztésének, amelyekre minden egyénnek szüksége van önálló életvitelhez és céljai eléréséhez, a felelős állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

A közismereti oktatók által közvetített tartalmak megalapozzák a tanulók széleskörű műveltségét, elősegítik értelmi, erkölcsi eligazodásukat az őket körülvevő világban. Megismertetik a tanulókat az emberiség globális problémáival és igyekeznek tudatosítani bennük, hogy a mindennapi életben is figyeljenek oda környezetük megóvására. A tanórai és tanórán kívüli tevékenység elősegíti a fiatalok felelős állampolgári léte, az egymásért való felelősségre, a család, a haza, a munka szeretetére és megbecsülésére történő nevelését.

Az „ép testben ép lélek” elve alapján oktató testületünk nagy jelentőséget tulajdonít az egészséges életmódra nevelésnek.

Oktató testületünk fontosnak tartja a szülőkkel és képzőhelyekkel való folyamatos kapcsolattartást, valamint a lakóhelyünk életében való aktív részvételt.

Az általános nevelési elvek mellett intézményünk oktatói vallják, hogy viselkedésük, szavaik és tetteik összhangja a legfőbb nevelési minta. Szükség van az oktató testület következetességére az eredményesség érdekében.

## **II. 1. 2. Értékek**

Iskolánk által felvállalt nevelési értékek között különösen fontosnak tartjuk a következőket:

- munka és szakma szeretete és becsülete;
- teljesítmény- és tudásközpontúság;
- kölcsönös megbecsülés, türelem;
- emberi szolidaritás;
- személyiség tisztelete;

- közösségi élet;
- nemzeti és egyetemes kultúra ápolása;
- emberi élet;
- természet és az ember által teremtett környezet óvásának, védelmének igénye
- testi egészség és a lelki egyensúly értékeinek felmutatása.

### **II. 1. 3. Célok, feladatok**

Iskolánk az oktatás – nevelés – képzés egységes folyamatában olyan személyiségű felnőtt állampolgárt kíván formálni az itt tanuló diákokból, akik képesek erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, képesek a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni és rendelkeznek azokkal az ismeretekkel, készségekkel, amelyek a szakmai oktatásban való továbbhaladáshoz, a felnőtt életbe való beilleszkedéshez, a felsőfokú tanulmányok folytatásához, újabb szakmai képzéshez vagy hazai illetve európai uniós munkavállaláshoz szükségesek.

#### **Intézményünk vállalja:**

- a tanuláshoz és munkához szükséges készségek és képességek, ismeretek, attitűdök fejlesztését,
- nemzeti műveltség átadását, az egyetemes kultúra közvetítését,
- a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítését,
- az alpműveltség árnyalását és megszilárdítását,
- a tantárgyi ismeretek korszerű, magas színvonalú közvetítését, átadását,
- az érettségire, szakmai vizsgára és továbbtanulásra történő felkészítést,
- az idegen nyelvek színvonalas oktatását,
- a tanulók képességeinek feltárását, a tehetséggondozást,
- versenyekre történő felkészítést,
- a hozott hátrányok leküzdését,
- a gazdaság igényeihez igazodó szakmára történő felkészítést,
- a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák elsajátítását,
- az önismeret, a fegyelem, önfegyelem fejlesztését,
- a testi nevelést,
- pozitív viselkedési-, magatartásformák közvetítését,
- az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak kialakítását,
- az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését,
- Európához tartozásunk erősítését,
- az egészségnevelést és környezeti nevelést,

- a kulcskompetenciák fejlesztését (anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció, matematikai természettudományos és technikai, digitális, szociális és állampolgári, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetenciák, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség, hatékony, önálló tanulás)

Oktató testületünk arra törekszik, hogy végzős diákjaink megbízható szaktárgyi, szakmai ismeretek birtokában hagyják el az iskolát.

**Célunk,** hogy az iskolánkból kikerülő fiatalok

- a munka világában becsülettel helytálljanak
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyenek szert,
- legyenek képesek a társakkal való együttműködésre mind a munkában, mind a közösségi életben
- törekedjenek tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására,
- megtalálják helyüket a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában,
- legyenek képesek felelős döntések meghozatalára a maguk és a gondjaikra bízottak sorsát illetően,
- váljanak képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre,
- ismerjék meg és értsék meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- a haza felelős polgárává váljanak,
- tartsák értéknek és feladatuknak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

**Feladataink:**

- az szakképző intézmény követelményeihez igazodó alapszabályok és értékrend következetes és egységes betartatása, betartása, példamutatás
- új hagyományok megteremtése, a régiók ápolása,
- a problémák őszinte, nyílt feltárása, elemzése és a megoldások keresése,
- belső és külső munkakapcsolataink és együttműködéseink fejlesztése, egymás és partnereink munkájának jobb megismerése és kölcsönös elismerése,
- a differenciált munka és értékelés szükségességének elfogadása,
- a színvonalas tanórai munka mellett szükséges a tanórán kívüli tevékenység szervezése,
- hatékony együttműködés az általános iskolákkal a megfelelő pályaeorientáció érdekében,
- a tanulók fejlődését segítő egyéni kezdeményezések támogatása
- sokoldalú tehetséggondozás: versenyekre történő koncentrált és hatékony felkészítés,
- évi egy-két alkalommal szakmai kirándulás, üzem- vagy tanműhely-látogatás szervezése
- a piac és a gazdasági környezet igényeinek folyamatos figyelemmel kísérése, a képzési szerkezet ennek megfelelő alakítása, a programtervek képzőhelyekkel való egyeztetése,

- kapcsolat a kereskedelmi és iparkamarákkal, közreműködés a duális képzés ellenőrzésében a tanulók gyakorlati munkahelyének meghatározása érdekében,
- felnőttképzési és felnőttoktatási programok indítása a térség igényeinek megfelelően

Feladatunk, hogy a családdal együttműködve a diákokat a cselekvő elkötelezettségre neveljük az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

### II. 1. 3. Eszközök, eljárások

Céljaink megvalósításának alapvető eszköze a jól képzett oktató, a hatékonyan működő oktatói, tanulói, szülői közösség, akik együttműködve bekapcsolódnak az szakmai oktatáson túli intézményi feladatokba is.

Az intézmény oktatói által alkalmazott nevelési módszerek két nagy csoportba oszthatók: közvetlen (direkt) módszerek, amelyek alkalmazása során az oktató személyes kapcsolat révén hat a tanulóra valamint a közvetett (indirekt) módszerek, amikor a hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
<b>Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek</b>	követelés gyakoroltatás segítség adása ellenőrzés ösztönzés	a tanulói közösség tevékenységének megszervezése a közelebbi vagy távolabbi közös célok kitűzése, elfogadtatása hagyományok kialakítása követelés, ellenőrzés, ösztönzés
<b>Magatartási modellek bemutatása, közvetítése</b>	elbeszélés tények és jelenségek bemutatása műalkotások bemutatása a nevelő személyes példamutatása	a nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
<b>Tudatosítás, a meggyőződés kialakítása</b>	magyarázat, beszélgetés a tanulók önálló elemző munkája	felvilágosítás a betartandó magatartási normákról vita

A szakmai oktatás ismeret- és értékátadó tevékenység, amely csak akkor lehet eredményes, ha módszereiben, eszközeiben, eljárásaiban tekintettel van a tanulócsoporthoz heterogén összetételére.

Céljaink elérésének egyik leghatékonyabb eszköze a **differenciálás**, ennek megvalósítása érdekében a tanulási-tanítási folyamat szervezése során figyelemmel kell lenni:

- a belső motivációinak kialakítására, fejlesztésére,
- a cselekvő részvételre a tanulás folyamatában,
- az előzetes ismeretek, tudás, nézetek feltárására, kiigazítására és tudásuk átrendezésére,
- együttműködő (kooperatív) tanulás technikák és formák alkalmazására (KIP),
- a feladathoz illeszkedő motiváló tanulásszervezési technikákra,
- a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálásra a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges oktatói segítségben, az ellenőrzésben, értékelésben,
- a beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal küzdő tanulókra,
- a tehetségesek fejlesztési igényeire, azok felkutatására és tehetségük kibontakoztatására,
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztésre,
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerésére és pedagógiai eszközökkel történő kezelésére,
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárására,
- a tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerésére, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazására,
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárására, fejlesztésére a tanórákon, más szakképző intézményi foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is,
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazására.

A komplex személyiség fejlesztésében fontos szerepet kell kapnia az **önismeretnek** – az erős és gyenge pontok felismerésének, a fejlett és reális önértékelésnek, az önbizalom erősítésének, a kezdeményező és vállalkozó készségeknek, az ítélőképességnek, az erkölcsi és esztétikai érzékenységnek, az érzelmi intelligencia kialakításának. Az osztályfőnöki órák keretén belül szervezett önismereti foglalkozásokat ezt elősegíthetik. Iskolapszichológus foglalkoztatása pedig tovább segítheti ezt a munkát.

Fontos **különböző tanórai/gyakorlati munkaformák** (oktatói előadás, frontális óra, csoportmunka, differenciált foglalkoztatás, egyéni munka, projekt feladat...) arányos alkalmazása. A tanulói kiselőadások, önálló kutatások, pályamunkák, kísérletek bemutatása hatékonyabbá, élményszerűbbé teszik a tanulást.

Az eredményes nevelő-oktató munka elképzelhetetlen **IKT** - eszközök használata nélkül.

Oktató testületünk törekszik a következetes, fegyelmezett **munkára nevelésre**. Ezt segíti a követelmények megfogalmazása és a diákokkal történő megismertetése. Fontosnak tartjuk, hogy a diákokban kialakuljon az igény a tartalmában és formájában is színvonalas, rendezett munkára.

Oktató munkánk fontos részét jelentik a **tanórán kívüli ismeretszerzés** különböző formái, a szakörök, tanulmányi kirándulások, üzemlátogatások, duális képzéses gyakorlatok.

A testvériskolákkal - Szlovénia, Szlovákia, Románia, Ukrajna, Szerbia – kiépített **cserekapcsolatunk** a természet, a nyelvek, a magyar történelem és a néprajz „élő közegben” történő megismerését teszi lehetővé, segíti elő a magyarságtudat erősödését.

A tanulókat a szakképző intézmény – külső szervezetek bevonásával - **pályaválasztási tanácsokkal**, munkába álláshoz szükséges ismeretekkel látja el osztályfőnöki órák és tanácsadási foglalkozások keretében.

## **II.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok**

A tanulók személyiségfejlődésének nem kizárólagos, de kiemelten fontos színtere az szakképző intézmény. Az oktatótestület valamennyi tagja tanórai és tanórán kívüli tevékenységével, a diákjaihoz, a környezetéhez és szakterületéhez való hozzáállásával, egyéniségével formálja a diákokat.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos **célunk**, hogy **tanulóink**:

- adottságaikkal,
- eltérő mértékű fejlődésükkel,
- szakképző intézményi és azon kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket az alábbi konkrét **pedagógiai feladatok** köré csoportosítjuk:

A **kognitív képességek** fejlesztése:

- a megismerési, tanulási vágy fejlesztése,
- az érdeklődés fejlesztése,
- a tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása,
- önfejlesztés iránti igény felkeltése,
- önálló ismeretszerzés módjainak képességszintű kialakítása.

A **közösségi életre** nevelés:

- az emberi együttélés szabályainak átadása,
- a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása,

- a pozitív szociális szokások kialakításának, gyarapodásának segítése,
- a segítő együttműködés gyakorlása,
- pozitív egyéni értékrend kialakítása,
- pozitív magatartásformák elsajátítása,
- pozitív érzelmi légkör kifejlesztése,
- együttműködési készség és képesség kialakítása és fejlesztése,
- a kulturált magatartás és kommunikáció igényének kialakítása és gyakorlása,
- a társas viselkedési normák elsajátítása, a viselkedési készlet gyarapítására,
- az illemszabályok betartása,
- az előítéletek felismerésére, tudatosítására való képesség kialakítása.

#### **Emocionális nevelés:**

- a társakkal való harmonikus, segítő szándékú kapcsolat kialakításának igénye,
- helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása,
- a különböző jellemű és szocializációjú társak elfogadása,
- érzelmeik alkotó jellegű feldolgozása,
- reális önismeret kialakítása.

#### **Akarati nevelés:**

- az önismeret fejlesztése,
- alakuljon ki saját személyiségük kibontakoztatásának igénye,
- kitartás, szorgalom, céltudatosság, elkötelezettség kialakítása a tanulásban és munkában egyaránt.

#### **Esztétikai nevelés:**

- a szépérzék kialakítása, továbbfejlesztése,
- igényesség kialakítása a szűkebb és tágabb környezet iránt (munka, alkotás, szakképző intézmény, otthon, ember alkotta és természeti környezet),
- az értékes és a giccs megkülönböztetésének, felismerésének elsajátítása, a tudatos fogyasztói szerepre való felkészítés,
- a természeti és az épített környezet megbecsülése, védelme.

#### **Munkára nevelés:**

- a rendszeres, precíz, kitartó tanulás igényének kialakítása,
- az ember által végzett munka értékteremtő szerepének megismerése és megbecsülése.

#### **A felnőtt lét szerepeire való felkészítés:**

- az önismeret fejlesztése,
- az élethossziglan tartó tanulás szükségességének tudatosítása,
- pályák, foglalkozási ágak megismertetése,
- átfogó kép nyújtása a munka világról,

- pályaorientáció, a pályaválasztás segítése,
- a társadalmi beilleszkedéshez, a részvételhez, az együttéléshez elengedhetetlenül szükséges szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, tervezett fejlesztése (a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének képessége, cselekvési kompetenciák).

#### **A szakmai oktatás alapozása:**

- a szabályhasználat képességének fejlesztése,
- az iskolán kívüli fórumok egyre hatékonyabb kihasználása,
- az értelmező alkotóképesség fejlesztése,
- a kreativitás lehetőségének és képességének fejlesztése.

#### **Erkölcsei nevelés:**

- erkölcsi érzék fejlesztése,
- felelősségtudat a cselekedetekért és azok következményéért,
- igazságérzet kibontakoztatása,
- közösségi beilleszkedés elősegítése,
- erkölcsi értékek tudatosítása, alkalmazásuk belső igénnyé válása,
- felkészülés a majdani önálló, felelős életvitelre.

#### **Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:**

- nemzeti, népi kultúra értékeinek, hagyományainak megismerése, tisztelete, megbecsülése,
- jeles magyar személyiségek tevékenységének megismerése,
- az otthon, a lakóhely, a szülőföld múltjának és jelenének megismerése, megbecsülése,
- a hazaszeretet tudatosítása, elmélyítése,
- a magyarságtudat megőrzése mellett az európai és egyetemes kultúra megismerése.

#### **Állampolgárságra, demokráciára nevelés:**

- főbb állampolgári jogok és kötelezettségek megismerése,
- a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, elemzőképesség és vitakultúra fejlesztése,
- a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása.

#### **Önismeret és társas kultúra fejlesztése:**

- az érzelmek hiteles kifejezésének, mások helyzetébe történő beleélés képességének segítése,
- az empátia, a kölcsönös elfogadás képességének fejlesztése.

#### **Családi életre nevelés:**

- harmonikus családi minták közvetítése,
- a családi közösségek megbecsülése,
- a szexuális kultúra kérdései.

**Testi és lelki egészségre nevelés:**

- felkészítés az önállóságra, a betegség-megelőzésre, a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában,
- felkészítés a veszélyes körülmények és anyagok felismerésére, a váratlan helyzetek kezelésére, a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére,
- a fizikai állóképesség fejlesztése,
- a testmozgás iránti igény kialakítása, fejlesztése,
- egészséges és edzett fiatal személyiségek kialakítása.
- a mintaszerűen egészséges életmód ismérveinek megismertetése,
- az egészségnek, mint alapértéknek elfogadtatására,
- az egészségmegőrzés igényének felkeltésére.

**Felelősségvállalás másokért, önkéntesség:**

- hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység,
- segítő magatartás kialakítása.

**Fenntarthatóság és környezettudatosság:**

- a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás kialakítása,
- a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok tudatosítása
- tudatos vásárlói attitűdök elsajátítása

**Pályaorientáció:**

- átfogó kép kialakítása a munka világáról.

**Gazdasági és pénzügyi nevelés:**

- médiatudatosságra nevelés,
- értelmező, kritikai beállítódás kialakítása
- tudatos vásárlói szokások kialakítása

**Tanulás tanítása:**

- egyénre szabott tanulási módszerek,
- a tanulás eredményességének, az egyéni testi és szellemi teljesítmény lehetőség szerinti növelése,
- az önkifejezési és önértékelő képesség kialakítása és fejlesztése,
- az önismeret fejlesztése,
- önfejlesztő képesség fejlesztése,
- a tehetség kibontakozásának segítése.

A személyiség fejlődését azzal segíthetjük elő, ha önmaguk megismerésére **motiváló tanulási környezetet** szervezünk, amely **fokozza** az őket körülvevő személyek és dolgok egyre tágabb körei iránti érzékenységet, illetve kialakítja bennük az alapvető **erkölcsi, etikai normák** iránti fogékonyságot. A **nevelési értékek** abban az esetben épülnek be a fejlődő személyiségbe, ha a tanulási tartalmak elsajátítása során a tanulók maguk is **aktív részeseivé** válnak **ezen értékek megnevezésének és azonosításának**. Ahhoz, hogy tanulóink képesek legyenek énképükbe integrálni az újabb és újabb ismereteket, folyamatosan gondoskodnunk kell arról is, hogy egyre **kompetensebbnek** érezzék magukat saját nevelésük, személyes biztonságuk, sorsuk és életpályájuk alakításában. Ennek érdekében a műveltségi területeken a nevelés és oktatás pedagógiai szervezését a **tanuló ember szempontjából** közelítjük meg, és törekszünk a tanulók ön- és világszemléletének folyamatos formálására.

#### **A személyiségfejlesztés lehetséges színterei:**

- tanórai tevékenység,
- tanórán kívüli szakképző intézményi tevékenységek
- előkészítők, felkészítők, korrepetálások
- versenyek, pályázatok,
- szakkörök, önképzőkörök,
- ünnepségek, diákelőadások,
- sporttevékenység,
- diákönkormányzat,
- kulturális programok, kirándulások,
- kiállítások, bemutatók.

A szakképző intézmény oktatói és diákközössége együttesen formálja tanulóink személyiségét.

### ***II.3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok***

„A betegség után lesz édes az egészség, a baj után a jó,  
az éhség után a jóllakottság, az erőfeszítés után a pihenés.” / Hérakleitosz/

#### **Célok, területek és feladatok**

Az szakképző intézmény egészségfejlesztési **célja:**

- tanulási eredményesség javítása,
- szakképző intézményi lemorzsolódás csökkentése,
- társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése,
- dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer fogyasztás elsődleges megelőzése
- internet- és játékfüggőség csökkentésében közreműködés
- bűnmegelőzés
- társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, oktatókkal

- önismeret és önbizalom javulása
- alkalmazkodó készség, stressz-kezelés, problémamegoldás javulása,
- érett, autonóm személyiség kialakulása,
- krónikus, nem fertőző illetve járványos megbetegedések elsődleges megelőzése.

A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű **egészségfejlesztés** az a folyamat, ami a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézi elő.

A teljes körű egészségfejlesztés **területei:**

- az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése,
- a mindennapos testmozgás,
- a személyi higiéné,
- a testi- lelki egészség fejlesztése,
- a viselkedési függőségek,
- a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- az egészséges és biztonságos környezet kialakítása,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a harmonikus párkapcsolat,
- a családi életre nevelés.

**Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az szakképző intézmény:**

- egészséges környezet kialakításával elősegíti a tanulók és az oktató testület egészségének védelmét, az eredményes tanulást,
- a nevelő-oktató munka során – tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon – kiemelt figyelmet szentel az egészségfejlesztésnek,
- együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberekkel egészségfejlesztési programok megvalósítása érdekében,
- segíti az egészségügyi szűrővizsgálatok megvalósítását,
- olyan szakképző intézményi légkört teremt, ami tekintetbe veszi a oktatók és a tanulók testi-lelki jólétét és méltóságát, segíti a siker elérését, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni képességek kibontakozását,
- a helyi közösség vezetőivel együttműködve arra törekszik, hogy segítse az szakképző intézmény közösségének, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését és egészségfejlesztését.

Az egészségfejlesztés területén **kiemelt feladat:**

- az egészségfejlesztéssel kapcsolatos ismeretek átadása,
- az információszerezés lehetőségeinek megismertetése,
- az egészséges választást lehetővé tevő készségek és képességek befolyásolása,

- a törvény által előírt kötelezettségek teljesítése.

Az egészségfejlesztés szükségessé teszi a oktatók, diákönkormányzatot segítő, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnökök, az iskolai egészségügyi szolgálat (védőnő), a szülők, szociális segítő valamint a család és gyermekvédelmi szolgálat **szoros együttműködését**, a közös problémakezelést, és egységes viszonyulást.

## **II. 4. A közösségfejlesztéssel , a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok**

### **II. 4. 1. Közösségfejlesztés**

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A közösségfejlesztés során követendő **alapelvek** iskolánkban:

- életkori sajátosságok szem előtt tartása,
- tudatos, tervszerű pedagógiai munka,
- a kialakult tanulói közösségekben az önkormányzás képességének fejlesztése
- (Nevelői támogató segítséggel tudjanak maguk elé célt kitűzni, annak elérése érdekében összehangoltan cselekedni illetve az elvégzett munkát tudják reálisan értékelni.),
- a tanulói közösség tevékenységének tudatos megszervezése (A kohéziós erők a közösségben csak úgy hatnak, ha a tanulók aktívan részt vállalnak a közös tevékenységben és ott a közösségi magatartási és viselkedési szabályokat alkalmazzák.),
- a kisebb és nagyobb szakképző intézményi közösségek sajátos arculatának, hagyományainak kialakítása (A közösségi összetartást erősítő általános emberi normák, keretek és tevékenységek rendszeressé válását kell kialakítani, ápolni.),
- szakmai gyakorlat során olyan munkahelyi légkör kialakítása, melyet az egymás segítése, a kollektivitás, a kreativitásra ösztönzés, a testi egészség óvása jellemez.

### **Közösségi nevelés színterei**

A gyermek fejlődése szorosan összefügg és nem választható el a közösségtől, a közösségi neveléstől.

A legalapvetőbb közösség a **család**. Meghatározza, formálja, befolyásolja a gyermek fejlődését, a másokhoz való viszonyát. Alapvető szociális kötődéseket, formákat alakít ki, amelyeket az iskolába kerülve lehet és kell is fejleszteni, formálni, alakítani.

Az **szakképző intézményi** közösség élete, oktatóinak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka

megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Az iskolánkban tanuló fiatalokra jellemző a szülőktől, az oktatóktól, általában az idősebbektől az azonos korúak felé fordulás, ami magatartásban, értékorientációban, emóciókban jelentkezik.

Az iskolában a kortárs csoport:

- lehetőséget ad az én-érvényesítésre,
- biztosítja a valakihez tartozás érzését,
- emocionális biztonságot nyújt.

A tanulók együttélésének és együttműködésének legtágabb keretét az szakképző intézményi közösség jelenti. Iskolánkban a 2019 évi LXXX. törvény a szakképzésről 69.§ biztosítja a **diákönkormányzat** működését szakképző intézményben, melynek élén az IDB áll. Munkájukat a diákok javaslatára megbízott oktató segíti.

A szakképző intézményben a közösségfejlesztés legfontosabb színtere az **osztály illetve szakmacsoport**, ami eltérő szokásokkal, szerteágazó alapismeretekkel, különböző szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége. A tanuló idejének jelentős részét ezekben a közösségekben tölti, ezért nagyon meghatározó számára annak légköre, szellemisége, a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszere, viselkedési formái. Az osztályközösség. Az osztály közösségi munka szervezésében, irányításában kulcsszerep jut az osztályfőnöknek, míg szakmacsoportnál inkább a gyakorlatot oktatónak. Fontos a közös célok és szilárd közös értékrend meghatározása és elfogadtatása. A közös cselekvés színterei a közös célokból és feladatokból részben következnek, részben pedig az osztályok, ill. szakmacsoportok maguk határozzák meg.

Az osztályközösség feladata:

- valamennyi tanuló pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékek felismerése,
- egymás tiszteletben tartása,
- egymás segítése a tanulásban és az egyéni vagy beilleszkedési problémákban,
- a másság elfogadása, a tolerancia,
- a társak segítése, támogatása a gondok, problémák megoldásában,
- mások gondjainak, nehézségeinek felismerése.
- A közösség irányításában, alakításában meghatározó szerepe van az osztályfőnöknek.
- A közösségfejlesztésben fontos szerepet töltenek be a rendszeres tanórán kívüli foglalkozások és az alkalmanként szervezett foglalkozások.

### **Rendszeres tanórán kívüli foglalkozások**

A szakképző intézmény hirdeti meg a tanulók igényeit, az oktatók javaslatait figyelembe véve; beindításuk a jelentkezők számától függ:

- szakkörök, diákkörök (robotika, 3D, testépítő stb.),

- sportköri foglalkozások (futsal, kézilabda, röplabda)
- tanulószoba (bejáró vidéki tanulók számára 9-10. évfolyamon),
- felzárkóztató órák (a 9-10. évfolyamon egyes tantárgyakból a gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére egyéni vagy csoportos formában),
- korrepetáló foglalkozások (a tanév eleji felmérések alapján),

### **Alkalmanként szervezett foglalkozások**

Az igazgató engedélyével, oktatói felügyelet mellett szervezhető, a foglalkozáson a kiskorú tanulók csak szülői hozzájárulással vehetnek részt, utazás vagy több napos program esetén írásos hozzájárulás szükséges:

- felkészítő foglalkozások (pl. versenyekre, ünnepségekre, kulturális rendezvényekre, nyelvvizsgára),
- háziversenyek (szavaló, szakmai stb.),
- versenyek, vetélkedők (közismereti, művészeti, szakmai – városi, területi, megyei),
- házi bajnokságok, városi, területi, megyei sportversenyek (pl. 12 órás kosárlabda),
- kiállítások (kulturális, szakmai, tudományos),
- osztályrendezvények, szabadidős foglalkozások (mozi, színház-, kiállítás-, múzeumlátogatás, klubdélután – a költségeket a résztvevők vállalják),
- osztálykirándulások (a programot, amit a szülők is elfogadnak, az éves osztályfőnöki foglalkozási terv tartalmazza, a részvétel önkéntes, a költségeket a szülők vállalják),
- tanulmányi kirándulások (a tanmenetben szerepel, önkéntes, a költségeket a résztvevők vállalják),
- testvérintézményi együttműködés keretében szervezett programok (a feladatok elvégzését és a felmerülő költségeket, amennyiben ezt pályázati támogatás nem fedezi, a résztvevők vállalják),
- takarítási akciók (éves munkaterv szerint pl. 'Te Szedd!'),
- IDB által szervezett programok,
- táborok
- 12 órás vetélkedő,
- szakmai kiállítások.
- 

### **Szakképző intézményi könyvtár:**

Az egyéni tanulást és önképzést szolgálja. Nyitvatartási időben látogatható.

### **Az szakképző intézmény létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata:**

Oktatói felügyelet mellett, az SZMSZ-ben és Házirendben szabályozott módon.

Az intézmény működtetője a szakképző intézmény helyiségeit, berendezéseit igény esetén - és ha a szakmai oktató munkát nem zavarja - bérbe adhatja sporttevékenység, vásár, tanfolyam, bemutatók számára, ahol tanulóink is részt vehetnek.

## **Fakultatív hit- és vallásoktatás:**

A területileg illetékes, bejegyzett egyházak szervezésében 2019 évi LXXX. törvény a szakképzésről 33.§ (2) biztosítja a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kérésére a kötelező foglalkozások rendjéhez igazodó, de annak részét nem képező fakultatív hitoktatás egyházi jogi személy általi megszervezését és Házirendben szabályozott formában.

## **Hagyományápolás**

Az szakképző intézményi közösséghez tartozás érzését erősíti a hagyományok ápolása, a szokásos rendezvények, ünnepek, megemlékezések közös megszervezése.

A hagyományok ápolását biztosítják:

- szakképző intézményi évkönyv,
- kék nyakkendő illetve sál
- ballagási tarisznya,
- ünnepekre kötelezően előírt öltözék (Házirendben szabályozva),
- szakképző intézményi rádió és tv,
- szakképző intézmény történeti kiállítás,
- a szakképző intézmény és termek dekorációja.

## **Ünnepek, rendezvények:**

Történelmi évfordulókkal kapcsolatos megemlékezések:

- az 1848/49-es forradalomról és szabadságharcról (március 15.),
- az aradi vértanúkról (október 6.),
- az 1956-os forradalomról és szabadságharcról (október 23.),
- a kommunista diktatúrák áldozatairól (február 25.),
- a holokauszt áldozatairól (április 16.),
- a nemzeti összetartozás napjáról (június 4.).

Szakképző intézményi ünnepélyek:

- tanévnyitó ünnepség,
- tanévzáró ünnepség,
- szalagtűző ünnepség,
- ballagási ünnepség,
- megemlékezés a névadóról.

Hagyományos rendezvényeink:

- Inas avató,
- beiskolázási nyílt nap,
- Mikulás,
- Karácsony köszöntése,

- Csiha-bál,
- Csiha-nap,
- Szakmák éjszakája
- osztálytalálkozók, érettségi találkozók,

**Az szakképző intézményi dolgozók életével összefüggő hagyományok:**

- nyugdíjba vonuló kollégák búcsúztatása,
- oktató testületi kirándulások,
- oktató testületi összejövétel a nyugdíjas és gyermekükkel otthon lévő kollégákkal.

**II. 4. 2 Szakképző intézmény szereplőinek együttműködése**

A szakképzési törvény hatálya alá tartozó szereplők a szakképzési alapeladatok megvalósítása során egymással együttműködnek és együttműködésük során egymást a feladataik ellátásához szükséges információkról kellő időben tájékoztatják.

Szakképző intézmény szereplői:

- oktatók
- tanulók (szakmai oktatásban, szakmai képzésben)
- szülők, törvényes képviselők
- duális képzőhelyek
- képzési tanács

**Oktatók együttműködési lehetőségei**

Az oktató tagja az oktatói testületnek, amely a szakképző intézmény legfontosabb tanácskozó és döntéshozó szerve. Az oktatói testület a szakmai oktatási kérdésekben, a szakképző intézmény működésével kapcsolatos, e törvényben és a Kormány rendeletében meghatározott ügyekben döntési, egyebekben véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

Az oktatói testület dönt:

- a) a szakképző intézmény szakmai programjának, illetve a szakmai képzés képzési programjának elfogadásáról,
- b) a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének elfogadásáról,
- c) a szakképző intézmény éves munkatervének elfogadásáról,
- d) a szakképző intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadásáról,
- e) a továbbképzési program elfogadásáról,
- f) az oktatói testület képviseletében eljáró oktató kiválasztásáról,

- g) a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapításáról, a tanulók osztályozóvizsgára bocsátásáról,
- h) a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek fegyelmi ügyeiben,
- i) jogszabályban meghatározott más ügyekben.

(3) Az oktatói testület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a szakképző intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Jogszabályban meghatározott ügyben kötelező az oktatói testület véleményének kikérése.

Az oktatók-legalább öt fő- szakmai munkaközösséget hozhatnak létre. A szakmai munkaközösség részt vesz a szakképző intézmény szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében, összegző véleménye figyelembe vehető az oktatók értékelésében.

Dönt - működési rendjéről és munkaprogramjáról,

- szakterületén az oktatói testület által átruházott kérdésekről,
- a szakképző intézményi tanulmányi versenyek programjáról.

Szakterületét érintően véleményeznie kell:

- az oktatói munka eredményességét, javaslatot tesz annak továbbfejlesztésére.
- a szakképző intézmény szakmai programját, szakmai képzés képzési programját és a továbbképzési program elfogadásakor,
- a szakmai oktatást segítő eszközök, a taneszközök, tankönyvek, segédkönyvek és tanulmányi segédletek kiválasztásakor,
- a felvételi követelmények meghatározásakor,
- a tanulmányok alatti vizsga részeinek és feladatainak meghatározásakor.

A szakmai munkaközösség - a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint - gondoskodik az oktató munkájának szakmai segítéséről.

A szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzata a szakmai munkaközösség részére további feladatokat is megállapíthat.

A szakmai munkaközösséget munkaközösség-vezető irányítja, akit a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével az igazgató bíz meg legfeljebb öt évre.

A Berettyóújfalui Szakképzési Centrumban üzemi tanács nem működik.

### **Tanulók együttműködési lehetőségei:**

A szakképzési törvény alapján a tanulók a szakmai oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére - a házirendben meghatározottak szerint - **diákköröket** hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését az oktatói testület segíti.

A tanulók a saját érdekeik képviseletére **diákönkormányzatot** hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját az e feladatra kijelölt oktató segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves időtartamra. (lásd még II. 7 fejezet) A diákönkormányzatnak egy másik iskolahasz-

nálóval karöltve van lehetősége kezdeményezni az intézményi képzési tanács létrehozását és annak munkájában képviselőjével jelen lenni.

### **Szülők, törvényes képviselők együttműködési lehetőségei**

Együttműködve a szakképző intézménnyel biztosítja gyermeke, vagy felügyelete alatt álló kiskorú tankötelezettségének teljesítését, figyelemmel kíséri annak fejlődését, tanulmányi előmenetelét annak érdekében, hogy a tankötelezettségét teljesített kiskorú tanuló kimaradása esetén tizen-nyolc éves koráig, de legalább egy részszakma megszerzéséig tanulmányokat folytasson.

A szakképzési törvény alapján a törvényes képviselő joga, hogy véleményét szabadon kifejezze, részt vegyen az érdekeit képviselő szervezetekben.

Érdekegyeztetésének fóruma a tanév során októberben illetve februárban megtartásra kerülő szülői szervezeti ülés.

A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének joga van arra, hogy kezdeményezze képzési tanács létrehozását, és annak munkájában, továbbá a szülői képviselők megválasztásában, mint választó, és mint megválasztható személy részt vegyen.

### **Képzési tanács**

A szakképzési törvény 101.§ biztosítja, hogy a szakképző intézményben képzési tanács hozható létre. A képzési tanácsot létre kell hozni, ha a kiskorú tanulók törvényes képviselői, a tanulók vagy az oktatói testület közül legalább kettőnek a képviselői kezdeményezik.(12/2020 (II.07) Kr.)

A képzési tanácsba

- a szülők képviselőit a szakképző intézmény tanulóinak törvényes képviselői,
  - a tanulók képviselőit a szakképző intézmény diákönkormányzatának tagjai, diákönkormányzat hiányában a szakképző intézménybe járó tanulók,
  - az oktatói testület képviselőit az oktatói testület tagjai,
- választják. A képzési tanácsba a **tanulók törvényes képviselői, a tanulók és az oktatói testület azonos számú képviselőt választhatnak.**

A képzési tanácsba **delegálhat:**

- egy képviselőt a fenntartó, és
- összesen egy képviselőt a szakképző intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat és más gazdálkodó szervezetek, nemzetiségi önkormányzatok, egyházi jogi személyek, területileg illetékes gazdasági kamarák és civil szervezetek.

A képzési tanácsot a tagok által maguk közül választott **elnök** képviseli.

A képzési tanács saját működési rendjéről, **munkatervének** elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról szótöbbséggel dönt.

A képzési tanács feladata ellátásához térítésmentesen használhatja a szakképző intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza a szakképző intézmény működését. A fenntartó - önálló költségvetéssel rendelkező szakképző intézmény esetében a szakképző intézmény költségvetésében - gondoskodik a képzési tanács működési feltételeiről.

A képzési tanács **dönt** azokban az ügyekben, amelyekben a szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzata - az Szt. és e rendelet keretei között - a döntési jogot a képzési tanácsra átruházza.

A képzési tanács feladatai:

- a) a tanulók jogainak érvényesítése és kötelességük teljesítésének elősegítése érdekében,
- b) a nevelő-oktató munka támogatása,
- c) az oktatói testület, a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek és kiskorú tanuló esetében a kiskorú tanulók törvényes képviselői, a fenntartó, továbbá a szakképző intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítása, és
- d) a helyi közösségek érdekeinek képviselése.

A szakképző intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben **véleményező és javaslattevő** testületként működik.

Véleményezési jog illeti meg:

- adatkezelési szabályzat elkészítése, módosítása
- szakmai programjának,
- szervezeti és működési szabályzatának és
- házirendjének elfogadása és módosítása előtt
- szakképző intézmény minőségirányítási rendszere és annak módosítása
- szakképző intézményben működő élelmiszer-árusító üzlet nyitvatartási rendje és az áruautomata működtetési időszaka
- éves munkaterv
- a tanítási nap első foglalkozásának kezdési időpontja

A képzési tanács jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartónál jogszabálysértésre hivatkozással eljárást indíthat.

### **Duális képzőhely együttműködési elehetőségei**

A szakképzési alapfeladat-ellátás szakmai önállósággal rendelkező szakképző intézmény és a duális képzőhely között az állam és a magánszféra konstruktív együttműködésével és érdekeik kölcsönös elismerésével megosztva folyik.

A szakmai vizsgára a képzési és kimeneti követelmények szerinti felkészítésért a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló, illetve képzésben részt vevő személy tekintetében az e törvényben meghatározott feltételek szerint a duális képzőhely a szakképző intézménnyel közösen felel. Az oktatóval együtt értékeli a szakképzésben tanuló teljesítményét. Véleményt nyilváníthat az éves munkatervről, fegyelmi tárgyaláson-ha a vétség a képzőhelyen történt.

### **Kereskedelmi- és iparkamara együttműködési lehetőségei**

Képzőhelyek nyilvántartásba vételekor véleményez, figyelembe véve a szakképző intézmény delegáltjának álláspontját.

### **Család és gyermekjóléti szolgálat együttműködési lehetőségei**

Az iskolai szociális segítőrendszeres jelenléte és együttműködése az osztályfőnökökkel segíti az iskolai lemorzsolódás csökkentését.

## **II. 4. 3 A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője és az oktatók együttműködése**

Célunk a tanulók személyiségének, tudásának fejlesztése, amely a nevelés két alapvető közösségének – a család, szülők és az szakképző intézmény, oktatók – koordinált, aktív együttműködésén alapszik. Az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért elengedhetetlen a szülők és az oktatók közötti kölcsönös tapasztalatcsere, az eredményes együttműködés. A oktatói közösség és a szülők közötti munkakapcsolat elősegíti a tanulók fejlődését és az szakképző intézmény hagyományainak ápolását.

### ***Az együttműködés résztvevői:***

- *tanuló és a törvényes képviselő/szülő*  
A tanuló nevelését a szülők kezdik meg és teremtik meg az egészséges testi és pszichikai fejlődés feltételeit a családban. A szülők segítik a család keretében a gyermeket az első közösségi beilleszkedésben, a családi élet szokásrendjében, itt sajátítja el a gyermek a társas érintkezés szabályait és szokásait, formálódik viszonya a felnőttekhez, szerzi első esztétikai élményeit.
- *szülő/törvényes képviselő és az oktató*  
A szülői nevelést folytatják illetve kiegészítik az oktatók. Hogy ez a közös nevelés a tanuló érdekeit, fejlődését szolgálja, azonos elveken alapuljon, fontos a szülők és az oktatók összehangolt nevelői együttműködése. Az együttműködés, a kapcsolat kölcsönösen segíti a gyermekek alapo-

sabb megismerését, tehát az ő érdeküket szolgálja. Az együttműködés nem lehet véletlen, alkalmoszerű vagy idényszerű. Csak akkor válhat eredményessé, ha átgondolt, tervszerű és szervezett.

Cél továbbá, hogy a szülők lássanak bele az szakképző intézményi munkába, a közösségi életbe és lehetőségeik, elfoglaltságuk függvényében vállaljanak részt benne azért, hogy folyamatosan nyomon követhessék gyermekük nevelésének, oktatásának alakulását.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg illetve választott képviselők útján közölhetik az szakképző intézmény igazgatójával, oktató testületének tagjaival.

#### ▪ *tanuló és az oktató*

Minél szorosabb ez a kapcsolat, minél jobban ismeri az oktató a tanuló életkörülményeit, pszichikumát, szokásait, annál nagyobb mértékben tudja befolyásolni még azokat a hatásokat is, amelyek felett – közvetlenül – nincs hatalma. Tehát a személyiség megismerése, a fejlődési tendenciák pontos felfedezése az őszinte együttműködés alapja.

Cél a folyamatos, kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolatban az egyéni képességeknek megfelelő eredmények elérése, a személyiség kibontakoztatása az nevelő-oktató munkában.

*Az együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség.*

*Az együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség.*

*Az együttműködés eredménye a családi és szakképző intézményi nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.*

#### ***Az együttműködés fórumai:***

##### *szülő és oktató*

- szülői közösség értekezletei
- szülői értekezletek
- nyílt napok,
- fogadó órák
- egyéni kapcsolatfelvétel
- szülők részvétele az szakképző intézmény és az osztályközösség életében (szervezés, előadások tartása, felügyelet kiránduláson, rendezvényen)
- diákcsere
- rendezvények
- szülő-oktató találkozó (pl. iskolai bál)
- egyébek: levél, telefon, KRÉTA vagy közösségi média üzenet a tanuló előmeneteléről és magatartásáról
- hirdetőtábla

- az szakképző intézmény honlapja (csiha-hnanas.hu)

#### *tanuló és oktató*

- tanórák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli foglalkozások, rendezvények
- egyéni beszélgetések
- diákönkormányzat, diákgyűlés
- kérdőívek, vizsgálatok
- KRÉTA vagy közösségi média üzenet

#### **Az együttműködés területei:**

##### *szülő és oktató*

- a tanulás irányítása
- személyiség- és közösségfejlesztő tevékenység koordinálása (pl. esztétikai nevelés, egészséges életmódra nevelés, kulturált viselkedés, a környezet védelme)
- pályaorientáció, pályaválasztási tanácsadás
- szociális problémák felismerése, segítő-közreműködés
- családi nevelésben jelentkező nehézségek legyőzése
- közös rendezvények szervezése
- együttműködés az ifjúságvédelmi felelőssel

##### *tanuló és oktató*

- szakkörök támogatása
- IDB és ODB munkájának segítése
- segítség a szabadidő hasznos eltöltéséhez

#### *Mit várunk a szülőktől?*

- együttműködő magatartást, érdeklődő – segítő hozzáállást
- őszinte véleménynyilvánítást
- aktív részvételt az szakképző intézményi rendezvényeken
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését
- ötletnyújtást az előadások témáihoz
- szponzori segítségnyújtást (rendezvények támogatása)

#### *A továbbfejlesztés lehetőségei*

- előadások szervezése (pszichológus, nevelési tanácsadó, egészségügyi szakember stb.)

- közös rendezvények körének bővítése

## **II. 5. A oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai**

### **II. 5. 1 Az oktatók feladatai:**

Az intézményben dolgozó oktatók felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásukban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztásban és órarendben meghatározott munkarend alapján.

Az oktatók legfontosabb helyi feladatai:

- tanulók illetve a képzésben résztvevő személyek fejlődését figyelemmel kísérfje és segítse
- a tanítási órákra rendszeresen felkészülés,
- a kerettantervekben, NAT-ban, programtervekben előírt törzsanyag kötelező átadása, el-sajátításának ellenőrzése,
- az ismeretek tárgyilagosan, sokoldalú és változatos módszerekkel történő közvetítése,
- szakszerű, tervezett munkavégzés, a tanulócsoporthoz igazodó oktatómunka,
- a tanulók munkájának értékelése a szakmai programban meghatározottak szerint,
- személyiségfejlesztés, tehetséggondozás, figyelembe véve a tanuló egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- együttműködés a szakképző intézmény többi oktatójával és az intézményben jogszerűen je-len lévő segítő szakemberekkel (védőnő, szociális segítő, pszichológus, iskolaőr),
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői vélemé-nyeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításakor és osztályzásakor
- egyéni foglalkozás a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel,
- hátrányos helyzetű gyermek, tanulók felzárkózásának elősegítése,
- a tehetségek felismerése, segítése,
- közreműködés ifjúságvédelmi feladatokban
- felkészítés érettségi, szakmai, ágazati, egyéb belső vizsgákra és felügyelet a vizsgákon,
- a tanulmányi versenyek szervezése, lebonyolítása, felügyelet,
- a tanulók erkölcsi fejlődésének előmozdítása,
- együttműködésre, környezettudatosságra, hazaszeretetre nevelés,
- a szülő (törvényes képviselő) valamint a képzésben résztvevő személyek rendszeres tájékoz-tatása (KRÉTA, szülői értekezletek, fogadóórák), kiskorú tanuló esetén figyelmeztetése a kis-korú jogainak óvása és fejlődésének elősegítése érdekében
- a munka- és balesetvédelmi előírások ismertetése és betartatása, a veszélyhelyzetek feltárá-sa és elhárítása,

- a tanulók felügyelete,
- a tanulók, képzésben résztvevő személyek, törvényes képviselők, munkatársak emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartása,
- a tanulók, képzésben résztvevő személyek, törvényes képviselők vallási, világnézeti meggyőződésének tiszteletben tartása,
- a tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, illetve a képzésben részt vevő személy javaslataira, kérdéseire érdemi válasz adása
- pályaorientáció,
- adminisztratív feladatok elvégzése (pl. Kréta, letár),
- közreműködés szakképző intézményi dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában, azok tartalmának ismerete és betartása
- tanulmányi kirándulások, szakképző intézményi ünnepségek és rendezvények megszervezése és azokon való részvétel,
- hivatali titok megőrzése,
- hivatásához méltó magatartás,
- együttműködés munkatársakkal (értekezletek, megbeszélések), társintézményekkel, külső képzőhelyekkel
- időszakos, aktuális továbbképzés teljesítése (négyévenként legalább hatvan óra)
- oktató önértékelés elvégzése a jogszabályban meghatározott időszakokban, az intézményi minőségirányítása rendszer alapján

## **II. 5. 2 Az osztályfőnöki munka tartalma és feladatai:**

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

Tevékenysége három fontos feladatkörre terjed ki:

- adminisztrációs teendők ellátása;
- szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása;
- közvetlen nevelőmunka.

Feladatai:

- a tanulók szociokulturális helyzetének feltárása,
- a tanulók személyiségfejlődésének és a tanulóközösség fejlődésének figyelemmel kísérése, segítése, szociometria évenkénti elkészítése
- a tanulók tanulmányi előmenetelének, az osztály fegyelmi helyzetének figyelemmel kísérése,
- a tanulók magatartásának, szorgalmának, minősítése, a nevelőtestület elé terjesztése
- javaslat a tanulók jutalmazására, büntetésére, támogatására,
- a problémák, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, a tehetségek felismerése
- a problémák megoldása, az azok megoldását segítő személyekkel való együttműködés (oktatók, ifjúságvédelmi felelős, szociális segítő, védőnő, pszichológus stb.),

- a szülők, törvényes képviselők rendszeres tájékoztatása és bevonása a tanulók támogatásába (szülői értekezlet tartása, fogadó óra, KRÉTA rendszer),
- a Nemzeti Alaptantervben, a Szakmai Programban megfogalmazott nevelési feladatok megvalósítása,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelés,
- a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátíttatása és betartatása, ODB és IDB munkájának támogatása
- pályaaorientáció, továbbtanulás segítése
- ügyviteli teendők ellátása (Kréta kezelése, digitális napló vezetése, ellenőrző biztosítása, törzslap, bizonyítvány megírása, hiányzásokkal kapcsolatos adminisztráció, statisztikai adatok szolgáltatása, közösségi szolgálat dokumentálása),
- a tanulók rendszeres tájékoztatása az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködés tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- szükség esetén óralátogatás az osztályban,
- részvétel az osztályfőnöki munkaközösség munkájában
- képességkibontakoztató valamint integrációs felkészítés megszervezésében hatékony együttműködés

## ***II. 6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje***

### **A. különleges bánásmódot igénylő tanuló:**

o sajátos nevelési igényű tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

o beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,

o kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

**B. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló.**

Intézményünk fontos feladatának tekinti a társadalmi leszakadás megakadályozását épp úgy, mint a tehetséggondozást. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való törődés során az alábbi elvárásokat fogalmazzuk meg:

**Az oktatóval szembeni elvárások:**

- ismerje a részképesség-zavar tünet együttesét
- tájékozódást kérjen és kapjon az adott tanuló szakértői véleményében foglaltakról
- tudjon differenciáltan oktatni
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem érheti részéről a tanulót
- erősítse a tanuló önbizalmát
- a teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a tanulói fejlődést
- nevelje az osztályközösséget a különböző képesség-zavarok tolerálására

**Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:**

- tájékozódást kérjen és kapjon az adott tanuló szakértői véleményében foglaltakról
- ismertesse az érintett oktatókkal a szakértői véleményben foglaltakat
- a szülővel szemben kiemelten figyelmesen és tapintatosan fogalmazzon
- szükség esetén kezdeményezze a szakemberhez fordulást a gyermek ügyében
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét
- segítse a tanuló pályaválasztását
- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt
- toleranciára nevelje az osztályközösséget

**A szülő kötelessége:**

- gondoskodjon gyermeke, testi, értelmi, értelmi- és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről
- biztosítsa gyermeke számára, hogy az tankötelezettségét teljesítse
- rendszeresen tartson kapcsolatot és működjön együtt a gyermekével foglalkozó oktatókkal, osztályfőnökkel

2/2020. (II. 7.) Kormányrendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról 14.§ (5.) bekezdésében foglaltak megvalósítása érdekében az alábbi feladatokat vállalja fel intézményünk.

**II. 6. 1. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység**

A tehetség az átlagon felüli képességeken túl a kreativitást és a feladat iránti elkötelezettséget is magában foglalja. A kutatások szerint a pedagógusok bizonyos meghatározott tulajdonságokat, jellemvonásokat tekintenek kulcsfontosságúnak a tehetséges diák megítélésében:

- gyors felfogás, megértés
- intelligencia

- logikus indoklás
- intellektuális kíváncsiság
- jó memória
- tanulás szeretete
- eredeti ötletek.

A szakképző intézmény oktatóinak is alapvető feladata kell legyen a tehetségek felismerése, a tehetségek kiteljesedésének segítése. Ehhez meg kell ismerniük a tanuló adottságait, képességét, személyiségét, amely részben szakórákon, részben osztályfőnöki órákon történik.

*A kilencedik évfolyamon sor kerül az intézménybe kerülő diákok képességeinek, szaktárgyi ismereteinek felmérésére. Ennek módját a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A technikumban, a szakképző iskolában a 9. évfolyamon a szakképző intézményi munkarendben meghatározott határidőig szövegértésből, magyar nyelvből, matematikából, reál tárgyakból és idegen nyelvből felmérő dolgozatokat íratunk. A tanulók differenciált foglalkoztatásánál ezekből a felmérő dolgozatokból tudunk kiindulni.*

Meg kell felelnünk a szülők és tanulók azon elvárásainak, hogy diákjaink képességeinek és érdeklődésének megfelelő programokat kínáljunk, s ehhez megfelelő tevékenységi formákat találjunk. Meg kell keresnünk azokat a szinteket, fórumokat, melyek hatékonyan segítik a tehetség kibontakozását. Iskolánk a tanuló érdeklődésének, igényének megfelelően kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat szervez – felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás céljából, illetve egyéni foglalkozásokat, a tehetség kibontakozása érdekében.

A tehetségek, képességek felismerését szolgálják a *különböző versenyek szakképző intézményi fordulói:*

- OSZTV, ÁSZÉTV, SZKTV,
- TDK dolgozatok írása
- szakképző intézmény által szervezett szaktárgyi, szakmai versenyek, vetélkedők,
- Diákolimpia,
- Centrum Országos Futsal bajnoksága
- városi, megyei, területi sportversenyek,
- házi bajnokságok.
- rajzversenyek

A versenyekre történő felkészítés részben tanítási órán, differenciálással, külön feladatok adásával történik, részben tanórán kívüli felkészítő foglalkozásokon. A versenyek jellegétől függően egy vagy több oktató végzi a felkészítést.

Az intézmény megfelelő számítógépes felhasználói ismerettel vérteti fel tanulóit, mellyel segíti önálló információszerzését, önművelését, tudatos média használatát, life long learning attitűdjét. Ehhez biztosítjuk a könyvtár és informatikai szaktantermek felügyelet melletti használatát.

*A tehetségek, képességek kibontakozását szolgálják:*

- az emeltszintű érettségire és felsőfokú tanulmányokra felkészítő órák: tanulói igény szerint, akár vendégtanulói jogviszonnyal, a tantervben szereplő tantárgyakból, minimális csoportlétszám 5 fő
- differenciált feladat adás,
- hatékony kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása
- a csoportbontás, amely homogén csoportok kialakítását is szolgálja: magyar nyelv, idegen nyelvek, digitális kultúra
- külföldi testvériskolai kapcsolatok ápolása: nyelvgyakorlás, közös projektek feldolgozása
- a tanórai differenciálás
- üzemlátogatás
- tanulmányi kirándulások
- házi tanulmányi versenyek ( pl. Csiha napi szakmai verseny)
- délutáni foglalkozások, szakkörök (iskolarádió, 3D, robotika, röplabda, futsal, erőemelő-testépítő)

Eredményességünket bizonyítják, hogy minden évben sikerül tanulónak bejutnia SZKTV, OSZKTV vagy más országos szakmai illetve sport versenyek (NCT Akadémia CNC programozás, Nagykőrösi TDK, CEFUS bajnokság) döntőibe.

## **II. 6. 2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység**

Beiskolázási mutatóink alapján számíthatunk arra, hogy továbbra is érkeznek hozzánk a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializált gyermekek, tanulási, magatartási, szocializációs problémákkal küszködő és hátrányos helyzetű tanulók. Beilleszkedési problémáinknak és felzárkóztatásuknak megoldását az szakképző intézmény fontos feladatának tekinti.

A beilleszkedési nehézségekkel, magatartási gondokkal összefüggő kérdések kezelése valamennyi oktató, osztályfőnök, az ifjúságvédelmi felelős, valamint az igazgató felelősségébe tartozik. Lehetőség szerint alkalmazunk iskolapszichológust, fejlesztő pedagógust, hogy helyben és azonnal segítsünk a tanulói problémák megoldásában.

### **A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program**

Az iskolakezdés pillanatában máris vannak olyanok, akik könnyebben fogadják be és alkalmazzák az iskolában tanultakat, mint mások. Ezt segítheti a kedvező otthoni háttér, a jobb képesség, az alaposabb előképzettség egyaránt. Ugyanakkor mások épp ezek hiánya miatt maradnak le az átlagtól, nem tudnak lépést tartani a megnövekedett követelményekkel, sorozatos kudarcnak vannak kitéve. Ők az úgynevezett gyengén teljesítők, akik lehet még nem érettek meg a középiskolára, nehezen tanulnak, beilleszkedési problémákkal és sérült érzelmi étellel terheltek, de rendelkeznek

a fejlődés lehetőségével. Speciális bánásmód esetén lemaradásuk behozható, a tanulmányi teljesítményük emelhető. Fontos az okok feltárása (gyermek előéletének megismerése) és a megfelelő megoldások keresése.

#### *A tanulási kudarc okai:*

- családi válsághelyzet (szülő halála, válás),
- deviancia a családban (alkoholizmus, agresszivitás, börtön),
- két inaktív szülő (munkanélküliség nő),
- szülők alacsony iskolázottsága, szakképzetlensége,
- hátrányos térségben lévő lakóhely,
- ingerszegény környezet,
- tartós betegség,
- alacsony jövedelemszint, szegénység,
- érzelmi hiány, szeretetlenség, a szülő nemtörődömsége.

A tanulási kudarcot kiváltó okok tehát sokfélék, így a kezelés módszerei is különbözőek lehetnek. Minden alkalmazott eljárás személyfüggő.

Amit az oktató közösség tehet az ilyen tanulók érdekében:

- bizalomra épülő tanuló-oktató kapcsolat
- reális önkép kialakításának segítése
- tanulás tanítása
- pozitív visszajelzés, sikerélmény adása
- tanuló képességeinek megfelelő követelmény állítása, irreális elvárások kerülése
- érdeklődés felkeltése a szakma, tárgy iránt
- kreativitás, ilyen programokba bevonás
- azonos szintre hozás
- korrepetálás
- felzárkóztatás
- szülő partnerként történő bevonása ebbe a folyamatba
- Inas avató, Éjszaka a Csihában, melyek kötetlen programja során megismerik társaikat, osztályfőnököket, és azokat az elvárásokat, amelyeknek meg kell majd felelniük. Alkalmas arra is, hogy az ott lévő oktatók és az osztályfőnökök képet kapjanak a tanulók közösségben mutatott viselkedéséről, kulturáltságukról, esetleges szélsőséges megnyilatkozásokról.

Azon oktató, akinek tanulócsoportjában tanulási kudarcnak kitett tanuló tanul, vagy a tanulócsoportba ilyen tanuló kerül, *egy félévre szóló, egyéni felzárkóztató programot* készít a tanuló felzárkóztatásának segítésére. Az egyéni felzárkóztató program tartalmazza

- a tanulási kudarc feltételezett okát (pl. munkafegyelemmel, szorgalommal, egyéni képességekkel kapcsolatos probléma, sajátos nevelési igényből eredő hátrány stb.),

- az egyéni felzárkóztató program keretében elérni kívánt fejlesztési célt (pl. hiányzó ismeretek pótlása, képességek, készségek fejlesztése stb.),
- az egyéni felzárkóztató program keretében tervezett tevékenységeket (pl. differenciált osztálymunkában történő egyéni foglalkoztatás, tanórán kívüli felzárkóztatás, családlátogatás, szülővel való kapcsolattartás stb.).

A felzárkóztatás sikerét osztályozó értekezleteken minden érintett tanulónál egyénileg, illetve a félévi és tanév végi oktatói testületi értekezleteken oktatóként összesítve is értékeljük.

Iskolánk pedagógiai koncepciójában jelentős szerepet kap a gyenge iskolai teljesítményekért felelős részképeség-zavarok korrigálása, megszüntetése, illetve a már kialakult tanulási zavarok kezelése. Ezt a segítséget a tanulók egyénileg, vagy kiscsoportos formában, *az iskola fejlesztőpedagógusa által tartott fejlesztő foglalkozások* keretében kapják, az órarendbe beépítve, tanórán kívüli foglalkozáson. A fejlesztő foglalkozások tervezésekor célzottan a gyermekek egyéni problémáit szem előtt tartva állítjuk össze a sokféle módszer közül a számukra leghatékonyabb fejlődést biztosító programot. Célunk a mérhető javulás a problémás részterületeken, ezáltal lehetővé váljon a diák számára a felzárkózás saját osztályfokuk követelményéhez.

A felkínált lehetőség mellett el kell érniünk, hogy a tanulóban belső motiváció alakuljon ki a tanulásra, mely aktivitásra készíti őket, hogy tudatosuljon bennük, ők is felelősek saját eredményeiért.

### **Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók**

Leggyakoribb ismertetőjelei:

- a gyermek nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési és oktatási követelményeknek,
- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarokkal küzd (idegesség, figyelmetlenség, alvási és beszédzavarok, hibás automatizmusok – pislogás, grimaszolás, étvágytalanság, hisztérikus görcsök stb.).

Ezekkel a tanulókkal egyénileg is foglalkoznunk kell:

- többszöri, zavartalan irányított beszélgetés a tanulóval (meghallgatás, esetmegbeszélés, tanácsadás)
- közösségi feladatokba bevonás
- kiscsoportos korrepetálások, egyéni felzárkóztatás
- szülők meghívása elbeszélgetésre
- szakemberhez irányítás

A problémás tanulók esetén felvesszük a kapcsolatot az illetékes pedagógiai szakszolgálattal, szakértői bizottsággal. A szakértői és rehabilitációs bizottság pedagógiai szakszolgálat szakértői véleménye alapján - a szülő írásbeli kérelmére - ezeket a tanulókat az igazgató mentesíti - a gyakorlati képzés kivételével - egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő; illetve - a szakirányú oktatás kivételével - egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

#### *A mentesített tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység*

- Az iskola szakértői bizottság szakértői véleményére tekintettel a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló számára - a beilleszkedési, tanulási, magatartási rendellenesség csökkentéséhez szükséges mértékben - *fejlesztő pedagógiai ellátást biztosít*) és biztosítja az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást, valamint tanulmányok alatti vizsga letételét, továbbá segítséget nyújt ahhoz, hogy kötelezettségeit teljesíteni tudja.
- A mentesített tanuló részére *egyéni foglalkozást* szervezünk, egyéni fejlesztési terv alapján, fejlesztő pedagógussal.
- A mentesített tanuló az érettségi/szakmai vizsgán az érintett tantárgy vagy vizsgaforma helyett - a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint - *másik tantárgyat/vizsgaformát választhat*.
- A mentesített tanuló részére az osztályozó vizsgán, a köztes vizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán, illetve érettségi vizsgán, a szakmai vizsgán *hosszabb felkészülési időt* biztosítunk.
- Lehetővé tesszük az írásbeli beszámolón az szakképző intézményi tanulmányok során alkalmazott *segédeszköz (számítógép stb.) alkalmazását*.
- Az oktatók *nem szankcionálhatják* a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók magatartását, tanulását. Elsődleges feladatuk a tünetek felismerése és a szakértői vélemény alapján eljárva a meglévő hátrányok lehetőség szerinti csökkentése, megszüntetése.

### **II. 6. 3. Sajátos nevelési igényű tanuló, fogyatékkal élő személy a szakképzésben**

A szakképzési törvény és végrehajtási rendelete rendelkezik a sajátos nevelési igényű tanuló, fogyatékkal élő személy szakképzésben történő felkészítéséről és vizsgáztatásáról.

#### **A sajátos nevelési igényű tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység**

Az iskola az alábbi, többi tanulóval együtt nevelhető sajátos nevelési igényű tanulókat képes fogadni eszközrendszere alapján:

- testi fogyatékos, azon belül mozgáskorlátozott tanulók,

- látássérült, azon belül gyengén látó tanulók,
- hallássérült, azon belül nagyothalló vagy műtéti úton helyreállított/létrehozott hallássérült tanulók, • diszlexia
- diszgráfia
- diszkalkulia
- autista
- beszéd fogyatékos
- iskolai képességek kevert zavara, kevert specifikus fejlődési zavarok,
- súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartási szabályozási zavarral küzdők
- nem meghatározott fejlődési zavara az iskolai készségeknek, tanulási zavar veszélyeztetettség,
- aktivitás- és figyelemzavara.

Iskolánk oktató-nevelő munkájának alapelve, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók ugyanolyan ellátásban részesüljenek, mint más gyermek a problémája figyelembevételével. Ezáltal biztosítjuk számukra:

- az integrált oktatás-neveléssel elősegítjük az önállóság kialakulását, a társadalmi beilleszkedés lehetőségét,
- az egyéni fejlesztést a rehabilitációs célú fejlesztő terápiákkal, melynek során a tanultak elmélyítése és a funkcionális képességfejlesztő tevékenységek alkalmazása történik, miközben ügyelünk arra, hogy a képességekhez és készségekhez mértén terheljük a tanulót.

A tanulmányi követelmények megegyeznek a nem SNI-s tanulók követelményeivel. Ehhez azonban a tananyagban mennyiségi, minőségi szelektálásra, a tanítási, -tanulási folyamat módszerében, eszközeiben, idő-keretében differenciált, rugalmas kezelésre van szükség.

A szakértői bizottság szakértői véleményére illetve Nevelési Tanácsadó szakvéleményére tekintettel a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a képzésben részt vevő fogyatékkal élő személy részére

- a sajátos nevelési igényéből, illetve fogyatékoságából eredő hátránya csökkentéséhez szükséges mértékben - egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozást biztosít,
- biztosítja az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó egyéni előrehaladású nevelést és oktatást, valamint tanulmányok alatti vizsga letételét, továbbá
- segítséget nyújt ahhoz, hogy kötelezettségeit teljesíteni tudja.

A jogszabályban meghatározott kedvezményekről az igazgató dönt. Az igazgatói engedélyben meg kell határozni, hogy melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulmányi követelményeket teljesíteni. Ha az engedély az évfolyam követelményének teljesítéséhez *egy tanítási évnél hosszabb időt határoz meg*, a félévi osztályzatot a megnövelt tanítási idő felénél, az év végi osztályzatot pedig a tanítási idő végén kell megállapítani.

Az igazgató az Nkt. szerinti szakértői bizottság szakértői véleményétől nem térhet el: az igazgató egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése és minősítése alól felmentést ad, eltérő haladási tempót, vagy a számonkéréseknél hosszabb időtartamot engedélyez a rászoruló tanulóknál.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozás egyéni tervét Nkt. szerinti együttnevelést segítő pedagógus közreműködésével kell elkészíteni, és évente legalább egy alkalommal a fejlesztés eredményét rögzíteni. Olyan tanítási-tanulási folyamatot kell biztosítanunk számukra a rehabilitációs célú fejlesztőfoglalkozások által, amely problémájuk megoldásában nyújt segítséget, úgy, hogy a tanulók egyéni sikereket érjenek el. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról és a fejlesztés eredményéről a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét tájékoztatni kell.

A szakképző intézményben nem foglalkoztatott szakember biztosításáról az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat keretében kell gondoskodni.

Érettségi vagy szakmai vizsgán biztosítani kell az alábbi kedvezményeket:

- írásbeli vizsga hosszabbítását
- szóbeli gondolkodási idő hosszabbítását
- vizsgaforma választását
- tanulmányok során alkalmazott segédeszköz használatát vagy segédszemély igénybevétele
- idegen nyelvi része vagy annak egy típusa, szintje alól, ha a vizsgázót a szakmai oktatás során is mentesítették az idegen nyelv értékelése és minősítése alól,  
*b)* az interaktív vizsgatevékenység szóban történő vizsgatevékenységgel vagy a vizsgatevékenység szóban történő részének interaktív vizsgatevékenységgel történő felváltását,  
*c)* az adott vizsgatevékenység az arra meghatározott időnél hosszabb idő alatt történő teljesítését azzal, hogy a projektfeladat esetén a hosszabbítás nem haladhatja meg a projektfeladatra előírt időtartam harminc százalékát, kivéve, ha a képzési és kimeneti követelmények másként rendelkeznek.

Továbbá iskolánk oktató-nevelő munkájának feladata a másság elfogadtatása, egymás iránti empátia, tolerancia kialakítása, fejlesztése. Folyamatos kapcsolattartás a szülők közösségével, hogy fogadják el ezeket a gyerekeket és segítsék az iskola ilyen jellegű tevékenységét. Az oktatók a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik a sajátos nevelési igényű tanulók tanulására jellemző módosításokat, együttműködnek a különböző szakemberekkel, javaslataikat, iránymutatásaikat elfogadják, beépítik a pedagógiai folyamatokba.

#### **II. 6. 4 A hátrányos helyzetű tanulókkal való pedagógiai tevékenység**

Iskolánk kiemelt feladata a hátrányos helyzetű tanulókkal való foglalkozás. Célunk: ezen tanulók leszakadását lassítani vagy megakadályozni valamint felzárkóztatni őket, tudásukat gyarapítani.

Nevelő-oktató munkánk eszközrendszere:

- egyedi tanítási eljárások, módszerek alkalmazása,
- újítani a tanórai munkaszervezést (projektoktatás)
- kooperatív technikák alkalmazása tanórai és tanórán kívüli feladatok során

A **képességkibontakoztató és integrációs program** *alapelve* intézményünkben, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű tanulók

- továbbtanulási esélyeinek növelése, így a munkaerőpiacon nagyobb munkavállalási eséllyel való megjelenés
- állampolgári készségeik kiterjedjenek a fenntarthatósággal kapcsolatos felelős magatartásra
- olyan képességekkel, készségekkel rendelkezzenek, amelyek megalapozzák élethosszig tartó tanulásukat
- képesek legyenek környezetük értékeinek megőrzésére, és gyarapítására
- eredményes beilleszkedés a társadalomba

A meghatározott alapelvek mentén az alábbi *célokat* fogalmazzuk meg:

- kreatív, a társadalmi szocializálódásra képes személyiségek nevelése,
- a nemzeti- és európai értékek megismertetése, elfogadtatása,
- a hátrányok csökkentése, a tehetséggondozás,
- a szakmai- és az általános műveltség iránti igény kialakítása,
- a felelősségtudat, a munka- és viselkedéskultúra fejlesztése,
- az egészséges életmódra nevelés, a harmonikus élethez szükséges szokások kialakítása,
- nyitottság az újra, korszerűségekre,
- az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulók együttnevelésének – oktatásának megvalósítása,
- önálló tanulásra szoktatás, érdeklődés fenntartása,
- szociális hátrányok enyhítése, kulturális hiányosságok pótlása,
- tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása, a lemorzsolódás csökkentése, kiküszöbölése, tehetséggondozás komplex személyiségfejlesztő programok segítségével,
- személyiségfejlesztés, közösségfejlesztés: a tanulók toleranciaképességének, a kisebbség és többség, a másság elfogadása gyakorlatának kialakítása, közéletiségre nevelés,
- kompetencia-alapú értékelési rendszer kidolgozása: szöveges értékelés,
- a multikulturális tartalmak beépülnek a nevelés-oktatás helyi programjaiba, rendszerébe,
- az évfolyamvesztés nélkül tovább haladó hátrányos helyzetű tanulók számának növekedése,
- növekedjen a továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma, ezen belül az érettségit adó továbbtanulási irányt választók aránya,
- csökkenjen az oktatási rendszerből a végzettség megszerzése előtt kieső tanulók száma,
- jobb eredményekkel szerepeljenek a halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű tanulók az országos kompetencia-méréseken,
- hatékony szakmai partnerkapcsolat kialakítása a duális partnerekkel annak érdekében, hogy a jó pedagógiai gyakorlat bevezetésre kerüljön a duális képzők gyakorlatában,
- olyan intézményi környezet kialakítása, mely partnerkapcsolataira építve segíti az integrációs oktatási gyakorlat megvalósítását.

**A képesség-kibontakoztató és integrációs program keretén belül az alapelvekre épülő célokat az alábbi tevékenységekkel biztosítjuk:**

- kulcskompetenciákat fejlesztő programok
- az iskola fejlesztőpedagógusa foglalkozik az intézmény belső kompetencia-mérésén gyengén szereplő tanulókkal a szakképző iskola 9. évfolyamán tanórai keretek között,
- osztályfőnöki vagy szaktárgyi óra keretében a tanulók elsajátítják a tanulás hatékonyságához, eredményességéhez szükséges módszertant,
- eszközjellegű kompetenciák fejlesztése: logikus gondolkodás, szövegértés, kommunikáció
- szociális kompetenciák fejlesztése
- közösségfejlesztő, közösségépítő programok szervezése, az azokon való részvétel ösztönzése
- magyar és matematika tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk 9. évfolyamon,
- mentálhigiénés programok szervezése
- az integrációt elősegítő módszertani elemek beépítése az oktatás gyakorlatába
- tolerancia, segítőkészség, empátia
- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés,
- kooperatív tanulásszervezés,
- komplex instrukciós program alkalmazása
- továbbhaladás feltételeinek kiszélesítését biztosító programok
- tanulmányi kirándulások szervezése.

## **II. 6. 5. Egyéni tanulmányi rend a szakképzésben**

Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének egyéni tanulmányi rendben tesz eleget, egyénileg készül fel. A kiskorú tanuló egyéni tanulmányi rendben történő felkészüléséről a kiskorú tanuló törvényes képviselője gondoskodik.

Az igazgató dönt az egyéni tanulmányi rendről. Amennyiben a szakértő bizottság azt javasolja a tanuló számára, akkor az igazgató azt köteles engedélyezni.

Egyéni tanulmányi rend legfeljebb két tanévre engedélyezhető.

A szülő/képzésben résztvevő személy kérelmében jelzi:

- egyéni tanulmányi rend keretében biztosítani kért kedvezmények körét,
- a tanulmányi kötelezettség teljesítésének tervezett módját és időpontját,
- az egyéni tanulmányi rend indokoltságát.
- A kérelemhez csatolni kell az egyéni tanulmányi rend indokoltságát alátámasztó bizonyítékokat.

A tanköteles tanuló esetében az engedélyhez a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóság és család- és gyermekjóléti szolgálat véleményét ki kell kérni. A gyámhatóság és a család- és gyermekjóléti szolgálat az igazgató megkeresésétől számított tizenöt napon belül köteles megküldeni a véleményét.

A következő kedvezmények biztosíthatóak:

- részleges vagy teljes felmentés a közismereti oktatásban, illetve az ágazati alapoktatásban való részvétel alól,
- osztályozó vizsga letételének a tanéven belül egyéni időpontban történő engedélyezése,
- a tanulmányi követelményeknek a szakképző intézmény szakmai programjában előírtaktól eltérő idejű vagy tartalmú teljesítése.

Az egyéni tanulmányi rendre adott engedély visszavonható, ha a tanulmányi kötelezettségek egyéni tanulmányi rendre vonatkozóan kiadott engedélyben meghatározottak szerinti teljesítése akadályokba ütközik.

## **II. 6. 6. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása**

Intézményünkben az ifjúságvédelmi feladatok ellátását *ifjúságvédelmi felelős koordinálja*. Az ifjúságvédelmi felelős szorosan együttműködik az oktató testület tagjaival, az osztályfőnökkkel, diákönkormányzattal és a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal.

A megkülönböztetett figyelmet igénylő tanulók többsége az alábbi csoportokba sorolható:

- anyagilag hátrányos helyzetű (pl. munkanélküli szülők),
- családi kapcsolatok miatt veszélyeztetett (csonka családban élő),
- kulturális helyzete miatt hátrányos helyzetű (a szülők alacsony iskolázottsága, a kultúra megbecsülésének hiánya, az önművelődés lebecsülése stb.),
- egészségileg hátrányos helyzetű,
- káros szenvedélye miatt veszélyeztetett,
- deviáns, nehezen kezelhető gyermek.

Az szakképző intézményi ifjúságvédelem célja a tanulók hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében való segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel.

A veszélyeztető körülmények feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az szakképző intézmény a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel a súlyosabbá válásukat.

A megelőzés során célunk a fiatalokra ható káros hatások megelőzése, elhárítása, enyhítése, melyek egészséges személyiségfejlődését megzavarják vagy meggátolják.

Az ifjúságvédelmi feladatok ellátásában való közreműködés, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása, megszüntetése minden oktató törvényben előírt kötelessége. E tevékenység kiterjed a tanórai és a tanórán kívüli területekre egyaránt, és szoros együttműködést feltételez a családdal, a gyermek- és ifjúságvédelmi intézményekkel és szakemberekkel.

*Az osztályfőnökök és oktatók ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai:*

- a tanulók eredményeinek és előmenetelének figyelemmel kísérése,
- a tanulmányi munka romlása esetén a visszaesés háttérében lévő okok feltárása,
- fokozott törődés a problémás tanulókkal
- a rendszeres iskolába járás folyamatos ellenőrzése, a jogszabályoknak megfelelő jelzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése,
- a veszélyeztetett, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet felmérése, jelzése,
- javaslattétel a rászoruló tanulók segítésére, támogatására,
- szükség esetén jellemzés készítése,
- egyéni bánásmód, szorongások oldása,
- a rászoruló tanuló felzárkóztatása,
- konzultáció kollégákkal, szülőkkel,
- tanácsadás a szülőknek.

### **Iskolánk gyermek- és ifjúságvédelmet szolgáló tevékenysége**

*Kapcsolattartás:*

- személyes beszélgetés a tanulóval, egyéni tanácsadás, esetmegbeszélés
- erőszakmentes konfliktuskezelési technikák megismertetése
- együttműködés a szülőkkel, támogatásuk megnyerése, konzultáció, tanácsadás részükre
- fogadóóra tartása,
- rendhagyó szülői értekezlet,
- előadások tartása meghívott szakemberekkel szülői értekezleten (szakképző intézményi szinten),
- szükség esetén szakember bevonása,
- kapcsolatfelvétel a szakszolgálatokkal, egyéb szervekkel (pl.: együttműködési megállapodásban szociális segítőt kapunk a hajdúnánási Család és Gyermekjóléti Szolgálattól)
- kapcsolatfelvétel volt általános iskolai osztályfőnökökkel az előzmények megismerése érdekében

### *Anyagi támogatás:*

- törvényben előírtak szerinti tankönyvtámogatás,
- rendkívüli és rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény kezdeményezése,
- DÖK segítségének igénybe vétele
- önkormányzati, alapítványi, pályázati támogatások felkutatása
- a jogszabályban előírt szolgáltatások biztosítása (korrepetálás, sportprogramok stb.).

### *Pedagógiai eljárások a hátrányok leküzdésére*

#### Tanítási órán:

- indulási hátrányok csökkentése,
- segítő kapcsolat megteremtése, személyes beszélgetések,
- differenciált oktatás,
- az egyéni képességek kibontakoztatására való törekvés, fejlesztő feladatok adása,
- bizalmat erősítő, megfelelő légkör a tanítási órákon,
- megfelelő motiváció,
- tanulási módszerek megismertetése,
- tanítást segítő eszközök (pl. IKT-eszközök, könyvtár, hatékonyabb bevonása)
- családi életre való nevelés,
- pályaválasztás, továbbtanulás segítése, irányítása.

#### Tanítási órákon kívül:

- a felzárkóztatás formáinak igénybevétele (korrepetálás, érettségire történő felkészítés),
- tehetséggondozás (versenyeztetés, egyéni foglalkozás),
- tájékoztatás (tanácsadás a gyermek, diák jogokról, a gyermekvédelmi szolgáltatásokról),
- drogellenes-drogprevenációs tréningek, előadások szervezése,
- szabadidős, sport foglalkozások szervezése, szünidei programok (pályázati forrásból),
- önismereti, konfliktuskezelési tréningek lehetőségének felkutatása,
- közösségi és kulturális programok
- egészségvédő és mentálhigiénás programok szervezése,
- rendszeres egészségügyi szűrővizsgálat (iskolaorvosi, fogászati).

## **II. 6. 6. A szociális hátrányokat enyhítő tevékenység**

Egyre több tanuló kerül olyan anyagi helyzetbe, mely egészséges testi fejlődését, zavartalan tanulását hátráltathatja. Az szakképző intézmény életében fontos feladat az esélyek kiegyenlítődése, a hátrányok csökkentése, a társadalmi egyenlőtlenségek hatásainak enyhítése. A segítségre szorulóknak elsősorban az alacsony jövedelmű, a munkanélküli, valamint a szociális ellátásban részesülő szülők gyermekei.

A szociális hátrányokkal küzdő tanulók felderítése nem mindig könnyű. A gyermekek nem szívesen vallanak az otthoni szegénységről, néha egyenesen titkolják, félnek társaik lenézésétől. Az osztályfőnökök egy-egy induló osztály esetében feltérképezik az új növendékek családi hátterét. Az általuk összegyűjtött információkat az ifjúságvédelmi felelős összesíti, a személyiségi jogok tiszteletben tartásával őrzi, majd amikor a tanuló elhagyja az intézményt, azt megsemmisíti.

Az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi feladata a tanuló sorsának további nyomon követése.

#### *Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek:*

- a oktatók segítő, személyes kapcsolattartása a rászoruló tanulókkal,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése (egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel stb.),
- a tanulási folyamat tervezésében minden tanuló tényleges részvételének biztosítása (csoport, páros, individuális munkaforma),
- csoportbontás,
- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése,
- könyvtár, valamint az szakképző intézmény más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- továbbtanulás és szakmaválasztás irányítása, segítése,
- tankönyvtámogatás, a tanulói tankönyvvásárláshoz biztosított normatív támogatás terhére folyamatosan bővítjük a tartós tankönyvek állományát
- rendezetlen családi helyzet esetén kollégiumi elhelyezés,
- felvilágosítás nyújtása a szociális juttatások, pályázati, alapítványi támogatások elnyerésének lehetőségeiről,
- továbbtanulást segítő pályázatok továbbítása a koordináló szervekhez (pl: Bursa Hungarica, Esélyt a tanulásra),
- szoros kapcsolat a polgármesteri és járási hivatallal és a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátránytól szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- ingyenes, illetve kedvezményes táborkok, mozi-, színház-, múzeumlátogatás lehetőségének felkutatása a rászoruló tanulóknak.

#### **A támogatás sajátos formái:**

- hiány szakképesítés esetén állami támogatás (Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíj) igénylése a szakképző évfolyamon tanuló diákok számára.

- Szakképző évfolyamon tanulók részére a városi ösztöndíjprogram lehetőségének kihasználása (tanulmányi eredménytől függően).

## **II. 7. A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje**

### **Diákönkormányzat**

A tanulók, a diákkörök, a tanulók érdekeiknek képviselője diákönkormányzatot hozhatnak létre. Tevékenységük a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A tanuló kötelességeit és jogait a Szakképzési törvény 57. § tartalmazza.

A diákönkormányzat munkáját a diákmozgalmat segítő oktatók koordinálják, akiket a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg ötéves időtartamra, és akik a diákönkormányzat megbízása alapján – eljárhatnak a diákönkormányzat képviselőjében is.

A diákönkormányzat dönt saját működése rendjéről.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használja az szakképző intézmény helyiségeit, berendezéseit.

A diákönkormányzat alulról építkezik. Az osztályok a Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának megfelelően minden tanév elején osztály-diákbizottságokat választanak. A bizottságok alkotják az szakképző intézményi diákönkormányzatot. A diákönkormányzat képviselőket küldhet a képzési tanácsba, másik jogosulttal kezdeményezheti ennek létrehozását.

Az szakképző intézményi diákönkormányzat élén az szakképző intézményi diákbizottság áll, melynek munkáját a diákközgyűlés által választott titkárok fogják össze. A titkárok biztosítják a technikai, szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanulók érdekeinek képviselőjét.

Az IDB működését, a szakképző intézmény vezetésével való kapcsolattartásának rendjét az intézmény illetve a diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

A diákönkormányzatot véleményezési jog illeti meg:

- intézményi adatkezelési szabályzat elkészítése, módosítása
- intézmény szakmai programjának,
- szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek módosítása esetén
- házirendjének elfogadása és módosítása előtt
- éves munkatervnél

- a tanítási nap első foglalkozásának kezdési időpontja
- fegyelmi tárgyaláson
- szakképző intézményben működő élelmiszer-árúsító üzlet nyitvatartási rendje és az áruautomata működtetési időszaka
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanuló helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a pályázati kiírások, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a szakképző intézményi sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- a házirend elfogadásához és
- szakképző intézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott egyéb ügyben

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szakképző intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat jogainak megsértése esetén tizenöt napon belül a fenntartónál jogszabálysértésre hivatkozással eljárást indíthat.

Az érdekegyeztetésének fóruma az évente május végén megtartandó diákközgyűlés, melyre az osztályok képviselői, osztályfőnökei és az iskolavezetés kapnak meghívást.

## ***II. 8. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái***

Az intézmény elvárásait, kéréseit, eredményeit, közleményeit írásban és szóban juttatja el a megszólítottakhoz.

### **II. 8.1. Kapcsolattartás formái a diákokkal**

A diákok írásbeli tájékoztatást kapnak

KRÉTA adminisztrációs rendszeren keresztül folyamatosan, igény szerint ellenőrzőben:

- az érdemjegyekről,
- dicséretéről, elmarasztalásról,
- félévi munka eredményéről
- szakmai gyakorlaton elért fejlődésről, haladásról a havonta bejegyzésre kerülő érdemjegyekkel
- oktatási rend változásáról (veszélyhelyzet, digitális oktatási rend).

Az éves munkáról a bizonyítványban kapnak tájékoztatást.

*Levélben (email és/vagy postai) kapnak tájékoztatást a diákok:*

- osztályozó - javító - különbözeti vizsgák időpontjáról,
- kérelemre, jogszabályok által biztosított lehetőségekről (egyéni tanulmányi rend, mentesség)
- a 18 éven felüli tanulók hiányzásukról és tanulmányi előmenetelükről
- digitális oktatási rend bevezetéséről
- érettségi és szakmai vizsgák időpontjáról.

*Iskolai honlapon, facebook oldalon, faliújságon*

- tanévi események, rendezvények
- versenyek, versenyeredmények
- indítható képzések
- tanév rendje

Szóbeli tájékoztatás hangzik el a diákok részére:

- tanévnyitó,
- tanévzáró,
- ballagási ünnepségeken,
- szükséges esetén diákgyűlésen (15 perces szünetben),
- a diákközgyűlésen,
- a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- szükség szerint szakképző intézményrádión, diákújságon keresztül.

A tanulókat tájékoztatják:

- az szakképző intézmény igazgatója,
- a diákönkormányzat felelős vezetője,
- az osztályfőnökök.

A tanulók elégedettséget mérő kérdőívekkel segíthetik intézményünk belső önértékelését és a minőségirányítási program megvalósulását.

## **II. 8. 2. Kapcsolattartás formái a szülőkkel**

Írásban történik:

*KRÉTA rendszerben és/vagy ellenőrzőben:*

- szülői értekezletek időpontjáról,
- fogadóóráról (2 héttel az esemény előtt),
- dicséretről, elmarasztalásról,
- fegyelmi vétségről,
- hiányzásról - a törvény előírásainak megfelelően,
- félévi eredményről,

- egyéb szakképző intézményi rendezvényekről.

KRÉTA adminisztrációs rendszeren keresztül folyamatosan kell tájékoztatni szülőt/törvényes képviselőt

Az év végi eredményekről a bizonyítványban tájékoztatjuk a szülőket.

Szóbeli tájékoztatást kapnak a szülők:

- a tanévnyitó,
- a tanévzáró,
- a ballagási ünnepségeken,
- a szülői értekezleteken,
- a fogadóórákon - évente 2 alkalommal, a szülői értekezlet előtt
- kijelölt oktatói fogadó órák alkalmával egyeztetés után
- a beiratkozás előtt a leendő kilencedik évfolyam diákjainak szülei az iskoláról,
- a problémás esetekben szükség szerint a szülő, az osztályfőnök és ifjúságvédelmi felelős megbeszélésén,
- a szülői közösség választmányi ülésén félévente.

A szülőket tájékoztatják: az igazgató vagy az általa megbízott vezető,  
az osztályfőnökök,  
az oktatók.

A szülői elégedettség mérés, interjú

Az szakképző intézmény számára fontos, hogy partnerei – különösen a szülők – elégedettek legyenek az intézményben folyó nevelő-oktató munkával. Az oktatók ezt következetes, gyermekközpontú tanítási módszerekkel, a nevelésben a szülőket partnerként tekintve érheti el. A partnerek elégedettségét – a belső önértékelési, minőségirányítási rendszerünk keretében rendszeresen mérjük.

A szakképző intézmény a tanuló érdekében fontosnak tartja, hogy a szülő bizonyos esetekben azonnal elérhető legyen. Ennek érdekében a tanév elején GDPR-nak megfelelően rögzítjük a szülő, illetve a gondviselő otthoni, munkahelyi és mobil telefonszámát. Így rögtön információval tudunk szolgálni a tanulóval kapcsolatban, illetve tájékoztatást tudunk kapni a tanulóról. A telefon mellett a KRÉTA a legjobb eszköz arra, hogy a szülő lehetőleg a hiányzás megkezdésének napján értesítse az osztályfőnököt a tanuló távolmaradásáról és annak várható időtartamáról, okáról. A telefon mellett lehetőség van az elektronikus, akár közösségi médián keresztüli levelezésre.

### II. 8. 3 Kapcsolattartás formái az oktatókkal

*A oktató testületet szóban és/vagy írásban tájékoztatjuk:*

- az szakképző intézmény életét szabályozó dokumentumokról (SZMSZ; házirend, stb.),
- az éves munkarendről,
- helyettesítésekről (KRÉTA),
- felügyeletről,
- vizsgarendről,
- hirdetőtáblán az szakképző intézményi étellel kapcsolatos rendezvényekről, versenyekről.

A kapcsolattartás fórumai:

- nevelői hirdető táblák
- személyes megkeresés
- oktatótestületi értekezlet
- email
- KRÉTA

Az oktatót és egyéb munkavállalót **titoktartási kötelezettség terheli** a gyermekkel, a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. E kötelezettség független a foglalkoztatási jogviszony fennállásától, és annak megszűnése után, határidő nélkül fennmarad. A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha alóla a szülővel való közlés tekintetében a tanuló, másokkal történő közlés tekintetében a tanuló és a szülő közösen, mindkét esetben írásban felmentést adott. A tanuló írásbeli hozzájárulásának hiányában sem minősül a titoktartási kötelezettség megszegésének a cselekvőképtelen kiskorú szülőjének tájékoztatása, ha az a konkrét tény, adat, információ átadása nélkül, és azt követően történik, hogy az intézmény dolgozója meggyőződött arról, hogy a tanulót ezzel nem hozzá hátrányos helyzetbe. A titoktartási kötelezettség nem terjed ki azokra az adatokra, amelyek e törvény alapján kezelhetők és továbbíthatók.

#### II.8.2.4 Kapcsolattartás a Képzési tanáccsal

A létrejövő képzési tanács üléseihez használhatja az iskola helyiségeit.

Az igazgató alkalmazkodik a képzési tanács szabályzatában megfogalmazandó alkalmakkor személyesen jelen lenni annak értekezletein.

Az igazgató a tanév indítása előtt és szorgalmi időszak végén tájékoztatással él a tanács tagjai felé az iskola életével, munkatervével, annak megvalósulásával kapcsolatosan. Félévkor felkérésre ismerteti az iskola eddig elért eredményeit.

A kapcsolattartás formái:

- személyes megbeszélés

- email, levelezés
- videokonferencia

## **II. 8. 5. Kapcsolattartás a szakképző intézmény partnereivel**

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Berettyóújfalui Szakképzési Centrum
- Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- vizsgáztatást, képzéseket kiszolgáló szervezetek
- duális képzőhelyekkel
- városi kollégiummal
- területileg illetékes gyermekjóléti szolgálatokkal, nevelési tanácsadókkal, rendelőintézzettel, rendőrséggel

A munkakapcsolat megszervezését, irányítását az igazgató a helyettese bevonásával felel.

### A kapcsolattartás színterei:

*Szakmai kapcsolat, találkozók* magyarországi technikumokkal és szakképző iskolákkal a Berettyóújfalui Szakképzési Centrumon belül, de nem zárkózunk el más intézményektől sem függetlenül annak fenntartójától.

### *Szakmai együttműködés:*

- Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal,
- Oktatási Hivatal és a POK,
- Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara városi és megyei szervezete,
- vizsgáztatást, képzéseket kiszolgáló szervezetek
- duális képzőhelyek
- együttműködési szerződéses partnerek

*Nemzetközi kapcsolatok ápolása:* diákcsera, táboroztatás, egyedi munkaprogramok a Kultúrák Közötti Kommunikáció a Kárpát-medencében program iskoláival:

- a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium és Kollégium,
- a budaörsi Ilyés Gyula Gimnázium és Szakgimnázium,
- sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium,
- beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium,
- szlovákiai Füleki Gimnázium,
- szabadkai Vegyészet Technológia Iskola,

- lendvai Kétnyelvű Középiskola.

*Rendezvények, tájékoztatók, versenyek, bemutatók látogatása, akciók szervezés segítése*

- Kéky Lajos Városi Művelődési Központ és Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény
- részvétel és közreműködés a város ünnepi rendezvényein (város napja, március 15., október 23., stb.).
- Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat
- duális partnerek
- városi kollégium
- helyi rendőrkapitányság,
- Magyar Vöröskereszt helyi szervezete
- Kormányhivatal helyi irodája

*Mentorálás program* vidéki gyakorlatra hallgatók fogadása (Debreceni Egyetem Pedagógiai Kar megállapodás alapján).

*A közösségi szolgálat teljesítése érdekében* az szakképző intézmény együttműködik a város és a környező települések intézményeivel, melynek formáját, időtartamát együttműködési megállapodásban rögzítik. Az intézmény nyomon követi partnereivel meglévő kapcsolatát, a diákok aktivitását a közösségi szolgálat terén. Szívesen fogad újabb megkereséseket, amennyiben az szolgálja a technikumban tanuló fiatalok szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenységét és annak pedagógiai feldolgozását.

Kapcsolattartás formái:

- részvétel a partner programjain meghívás alapján
- partner meghívása rendezvényeinkre, tájékoztatóinkra
- meghívás szóban és írásban

## **II. 9. Tanulmányok alatti vizsga szabályai**

### **II.9. 1 Tanulmányok alatti vizsga**

Jogsabályi alap: a tanuló félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani

Személyi hatálya kiterjed az érintett diákokra, továbbá az intézmény oktatótestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanulmányok alatti vizsga az intézmény valamennyi tanulójának biztosított

- akit az oktatótestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik, vagy köteles különbözeti vizsgát tenni,
- akit az oktatótestület határozatával javítóvizsgára enged,
- illetve arra az egyéni tanrendben tanulóra, akinek tanulmányi kötelezettségéről osztályozóvizsgán kell számot adnia.

Az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- pótló vizsga
- javítóvizsga

**Osztályozó vizsga:** egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. Osztályozó vizsgát a szakképző intézmény a tanítási év során bármikor szervezhet: jellemzően január, február és augusztus utolsó hetében, szükség esetén ettől eltérő időpontban. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

**Különbözeti vizsgát** a tanuló abban a szakképző intézményben tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Intézményünk ősszel és tavasszal szervez ilyen vizsgát, egyeztetve a tanulóval, kiskorú tanuló esetén annak törvényes képviselőjével valamint a tárgyat oktatókkal.

A fenti vizsgákra jelentkezni az igazgatónál írásban kell szülői ellenjegyzéssel, a vizsgák várható időpontja előtt 3-5 héttel. A vizsgabizottság legalább háromtagú, akik közül kettő az adott tantárgyat tanítja. A vizsgabizottságot az igazgató jelöli ki.

**Pótló vizsga** tehető az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a választást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

**Javítóvizsga** tehető, ha a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott, illetve ha az osztályozó vizsgáról, illetve a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga letételére az augusztus tizenötödiktől augusztus hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az igazgató által meghatározott időpontban van lehetőség.

Azok a tanulók, akik az igazgató engedélye alapján egyéni tanrend szerint haladnak minden tanévben, félévkor és év végén osztályozó vizsgát tesznek, az adott évfolyam tantervi anyagából.

#### Tantervi anyag számonkérése

	9. évfolyam			10. évfolyam			11. évfolyam			12. évfolyam			13. évfolyam	
	I	SZ	GY	I	SZ	GY	I	SZ	GY	I	SZ	GY	I	SZ
magyar nyelv és irodalom	x	x		x	x		x	x		x	x			
történelem	x	x		x	x		x	x		x	x			
matematika	x			x			x			x				
reál tárgyak	x			x			x			x				
idegen nyelv	x	x		x	x		x	x		x	x		x	x
digitális kultúra	x		x	x		x							x	
pénzügyi és vállalkozói ismeretek				x	x	x	x	x	x					
testnevelés			x			x			x			x		
szakmai elmélet	x	x		x	x		x	x		x	x			
szakmai gyakorlat			x			x			x			x		

A jogszabályban előírtaknak megfelelően - 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelet a szakképzési törvény végrehajtásáról 182-190. § - de a helyi tantervi követelmények szerint folynak.

#### Főbb szabályok a szervezéssel kapcsolatban:

- vizsga időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.
- eltérő időpont vagy az igazgatótól, vagy a független vizsgabizottságot szervező szervtől kérhető
- a vizsga nem ismételhető
- a vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni , amelyben legalább két olyan oktatót van, aki jogosult az adott tantárgy tanítására
- érettségi vizsga letételére való jogosultsággal bíró tantárgyakból kötelező követelmény a minimum hatvanperces, az adott vizsgatárgy legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló írásbeli vizsgatevékenység és szóbeli vizsgatevékenység sikeres teljesítése
- csak előírt feltételekkel jelentkezhet a vizsgázó a vizsgára
- vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az igazgató készíti elő
- a vizsga lebonyolításáért a vizsgabizottság elnöke felel
- kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja
- a vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat

### *Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezések*

- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani 10-30 perces pihenő idővel
- vonatkozik olyan gyakorlati vizsgára, ahol a megoldást valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató oktató által értékelhetően - így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában - kell elkészíteni.
- ülésrend, vizsgázók egymást ne zavarhassák
- a bizottság elnöke elindítja a vizsgát (személyazonosság megállapítása, szabályok ismertetése, tételhirdetés stb.)
- kizárólag a szakképző intézmény bélyegzőjével ellátott feladatlapon lehet dolgozni, miután minden lapra felírta a vizsgázó a nevét, dátumot, tantárgyat
- számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
- rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni, amiről a vizsgázó gondoskodik
- vizsga időtartama minimum hatvan perc
- a szabálytalanság kivizsgálása kötelező, jegyzőkönyvezendő, cselekmény súlyossága mérlegelendő és jogszabályi retorziók alkalmazhatóak (Szvr. 186.§ (6))
- javítást a szakos vizsgáztató végzi, eltérő színű tintával
- minden vizsgadokumentum irattározásra kerül

### *Az szóbeli vizsgára vonatkozó rendelkezések*

- egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
- A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie
- tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, használja a maga által hozott, engedélyezett szükséges segédeszközt.
- harminc perc felkészülési idő
- feleltetés időtartama tizenöt
- önálló felelete nem zavarható meg, szükség esetén a vizsgabizottságtól segítséget kaphat
- csak szóbeli vizsgával számonkért tárgyak esetén van lehetőség póttétel húzására
- két szóbeli vizsga között 15 perc pihenőidő kötelező
- szabálytalanság, ill. a vizsga megzavarása esetén a vizsgaeredmény megsemmisíthető (188.§ (3))

### *A gyakorlati vizsgára vonatkozó rendelkezések*

- gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá
- biztosítani kell a lebonyolításhoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket
- tájékoztatást kell adni a vizsgázónak a vizsgatevékenység rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgatevékenység helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról
- rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a gyakorlati vizsgatevékenység leírása tartalmaz rendelkezéseket
- feladat leírására rá kell vezetni a vizsgázó adatait, tantárgyat, értékelést
- csak a vizsga helyszínén készített, bemutatott (pl. testnevelés) vizsgamunka értékelhető
- gyakorlati vizsgatevékenységet egy érdemjeggyel kell értékelni
- a gyakorlati oktatást végző oktató értékeli

### *A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát*

- a szakképzési államigazgatási szerv szervezi,
- amit a félév vagy tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig
- osztályozó vizsga esetén annak engedélyezését követő 5 napon belül
- javítóvizsgára utasítás esetén 15 napon belül
- lehet kérvényezni az igazgatónál, aki ezt a jogszabályi előírások alapján továbbítja.
- A vizsgát az első félév, illetve a tanítási év utolsó hetében kell megszervezni.

*A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján a szakvéleményben foglaltaknak megfelelő módon vizsgázhat.*

## **II. 9. 2. Intézményi belső vizsgák-próbaérettségi, próba szakmai vizsga**

A *technikumi* szaktárgyi követelményeket a tantárgyak részletes tanterve tartalmazza. Ezek alapján, az szakképző intézmény vezetése és az oktató testület döntése alapján, belső vizsgákat tartunk elsősorban az érettségi tantárgyakból, az érettségi vizsgára való folyamatos és tudatos felkészítést és felkészülést segítően.

A vizsgakövetelményeket, a vizsgák tartalmát, az érintett évfolyamokra illetve csoportokra vonatkozóan, a vizsgát megelőző tanév végén kell rögzíteni. A vizsgakövetelményeket az oktató, ill. az osztályfőnök is az előző tanév végén ismerteti a tanulókkal.

A *belső vizsgák célja* az, hogy egy-egy nagyobb tananyagrészből a diákok bizonyíthassák rátermettségüket, hozzáértésüket, hogy kellő vizsgarutinra tegyenek szert szóban, írásban, megtanulják a vizsgára készülés módszerét.

A *belső vizsgák feladata* az is, hogy az érettségire való felkészítésről a tanulás – tanítás folyamatának résztvevői kellő időben képet kapjanak, szükség esetén a kedvezőbb eredmények érdekében beavatkozhatnak, esetenként az felkészülés folyamatát korrigálják. A *belső vizsgák eredményességének elemzése* segítséget ad a helyi tanterv bevalásának ellenőrzéséhez is, illetve az oktatói tevékenység eredményességének mérésére is.

A *belső vizsgákat* a központi vizsgáknak megfelelő rendben szervezzük meg.

### Vizsga felkészülést segítő *belső vizsgák felmenő rendszerben (technikum)*

Évfolyam	Vizsgatárgy	Értékelés	időpont
10. évfolyam	ágazati alapvizsga	írásbeli/projekt	június 1-15.
11. évfolyam	irodalom	szóbeli	március
12. évfolyam	történelem	szóban	november
	matematika	írásban	március
13. évfolyam	idegen nyelv	írásbeli/szóbeli	november 20. – december 20.

Az elérhető pontszámok százalékos teljesítésének osztályzatban történő kifejezése a következő:

- 80-100 % elérése esetén jeles (5),
- 60-79 % elérése esetén jó (4),
- 40-59 % elérése esetén közepes (3),
- 25-39 % elérése esetén elégséges (2),
- 0-24 % elérése esetén elégtelen (1).

Eredménye témazáró jegyként bekerül a naplókba.

### **Belső vizsgák a szakképző iskola területén:**

Évfolyam	Vizsgatárgy	Értékelés	időpont
9. évfolyam	Ágazati alapvizsga - szabályzat szerinti időtartam	KKK alapján	június 1-15.

3/11 ill. 13.	Próba szakmai vizsga elmélet és vagy gyakorlat	kkk alapján	március/április
---------------	---	-------------	-----------------

**Próba szakmai vizsga** előnye, hogy a vizsgára felkészülés hajrájában lévő fiatal olyan helyzetbe hozza, mellyel megismerkedik a vizsga légkörével, formájával, előírásaival és ezzel biztonságosabban teljesít a tanév végi vizsgáján. A szakelméletet oktatóknak megmutatja, a szakcsoport tudásszintjét, az egyes tanuló vizsgahelyzetben nyújtott teljesítményét és egyben lehetőséget biztosít a hiánypótlásra is. Ösztönzőleg hat a felkészülésre, az önművelés szükségességét erősítheti szakmai téren.

A folyamatosan változó vizsgakövetelmények és vizsgáztatási módok megismerése, egyes esetekben begyakorlása, mind az oktató, mind a diák számára hasznos.

Az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzatot a kkk értékelés figyelembe vételével kell megállapítani.

Mindkét képzési típusban a *sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó* szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján a szakvéleményben foglaltaknak megfelelő módon vizsgázhat.

## II. 10. Felvétel és átvétel helyi szabályai

### II. 10. 1. Felvétel

A szakképző intézmény a felvételi tájékoztatóban közzéteszi az általa oktatott szakmák körét és azok ágazatát. A szakképző intézmény a szakképzés információs rendszerében közzéteszi a felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót.

#### ***Kilencedik évfolyamra***

Az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében, az tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletében meghatározott módon. A jelentkező a felvételi kérelemben az általa választott szakma ágazatára jelentkezik.

A jelentkezési lapokat az általános iskola továbbítja a szakképző intézményhez, illetve a Hivatalnak. A rendeletben meghatározott időszakban, a beérkezett jelentkezések rangsorolása után kerül sor azon ponthatár megjelölésére, ameddig a jelentkezést az adott osztályba, szakmacsoportos képzésre és szakképzésre az intézmény elfogadja.

A rangsor kialakítása a jelentkező bizonyítványában lévő tanév végi illetve és 8. félévi értesítőjében szereplő osztályzatai alapján történik:

Technikumba történő jelentkezés esetén az 5., 6., 7. osztályos év végi és nyolcadik osztályos félévi magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelvi és adott ágazatban kötelező természettudományos tantárgy osztályzatainak összesített pontszáma csökkenő sorrendben.

Szakképző iskolába történő jelentkezés esetén 5., 6., 7. osztályos év végi és nyolcadik osztályos félévi magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelvi és fizika/természetismeret osztályzatok összesített pontszáma csökkenő sorrendben.

A tanulókat pontszámuk alapján rangsoroljuk az általuk megjelölt szakképzésekben. A tanuló rangsorolása alapján, a rendszer működési elve szerint az elsődlegesen az első helyen megjelölt ágazatra nyer felvételt, amennyiben a hozott eredménye is megerősíti ezt. Elutasításra csak azok kerülnek, akik eredményük alapján nem sorolhatóak be.

Az adott intézménybe történő felvételtől a megadott rangsor, keretszám, határ, valamint a tanuló igénye ismeretében a Hivatal dönt.

A szakképzési előszerződéssel rendelkező tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt azonos eredmény esetén előnyben kell részesíteni a szakképző intézmény által meghirdetett képzésekkel kapcsolatos felvételi eljárásban.

**A szakmai oktatás/szakirányú oktatás 2/10. illetve 11. évfolyamára** lépés feltétele az 1/9. illetve 10. évfolyam sikeres elvégzését igazoló bizonyítvány, az egészségügyi alkalmasság és a választott szakma tanulásához előírt ágazati vizsga teljesítése. A gyakorlati képzés helyét lehetőségeihez mérten az szakképző intézmény biztosítja, amennyiben ez nem oldható meg, a tanuló csak akkor nyerhet felvételt adott szakmára, ha gyakorlati munkahelyről önmaga gondoskodik, élve a szakképzési munkaszerződés kötésének lehetőségével, melyet bemutat a területért felelős igazgató helyettesnek.

**A 13. évfolyamra** jelentkezés az szakképző intézmény által kiadott regisztrációs lapon vagy internetes kérdőíven keresztül történik. A jelentkezés **alappfeltétele: érettségi bizonyítvány**, és az egészségügyi alkalmasság illetve képzéstől függően szakmai előképzettség megléte.

A jelentkezési határidő után jelentkező diákok várólistára kerülnek és felvételükről a szakképző intézmény vezetése dönt. Túljelentkezés esetén figyelembe vesszük:

- milyen alapozásban vett részt a tanuló,
- milyen a tanulmányi eredménye
- rendelkezik-e szakképzési munkaszerződéssel (külső gyakorlati kötelezettség esetén).
- a jelentkezési sorrend alapján történő személyes egyeztetés a képzés tényleges megkezdéséről

A felvételtől értesítjük a tanulót.

## II. 10. 2. Átvétel

Az iskola a más intézményből érkezett tanulók átvételét az alábbiak szerint szabályozza:

- Azonos iskolatípusból érkező diákok esetén a tanuló tanulmányi átlagának figyelembe vételével, szükség esetén különbözeti vizsga letétele mellett.
- Más iskolatípusból: hiányzó tantárgyak követelményeinek különbözeti vizsgán történő teljesítése mellett, melyhez az iskola segítséget nyújt (egyéni foglalkozás), kiemelten az ágazati szakmai illetve érettségi tárgyakat
- Évfolyamba történő besorolásáról a korábbi tanulmányok figyelembe vétele mellett az igazgató dönt.
- Az átvételről az oktatott létszám függvényében dönt az igazgató, férőhelyhiány esetén felajánlhat hasonló képzést az érdeklődőnek megfontolásul.
- Az átvételről értesítjük a tanulót.

A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az átvételt iskolánk különbözeti vagy osztályozó vizsgához kötheti. A vizsgakövetelmények igazodnak a központi előírásokhoz ill. a helyi tan- és programtantervekhez.

Az átvétel megindításhoz kérelem szükséges, amelyet az igazgatónak nyújt be kiskorú tanuló esetén annak törvényes képviselője, 18 év fölött a diák. A kérelemhez csatolni kell a megfelelő bizonyítványt. Évközi átlépéskor az intézmény megkéri az átadó iskolától az adott tanévre vonatkozó érdemjegyeit, értékeléseket és a hiányzási adatokat.

Az ágazati alapvizsgát tett tanuló átvétele az ágazati alapoktatás tekintetében nem köthető különbözeti vizsgához, ha az átvételre az ágazati vizsga letételét követő tanévben kerül sor.

## II.10. 3 Átlépési lehetőségek intézményen belül

Az iskolán belül más osztályba történő átlépésről kérelemre az igazgató dönt, a helyettesek és az érintett osztályfőnökök véleményének meghallgatása után.

Miután iskolánkban technikumi és szakképző iskolai képzés egyaránt folyik, a két képzési forma között az átlépés lehetőségei korlátozottak. Azonos ágazaton belül az ágazati alapvizsga sikerességének függvényében technikumi 10. illetve szakképző iskolai 9. évfolyam között a képzés átjárható.

Szakképző iskola 9. évfolyama után technikumba történő ágazaton belüli átlépés esetén a technikum 9. évfolyamának érettségi tárgyaiból – a tananyagtartalom különbözősége miatt- különbözeti vizsga kötelező. Amennyiben a tanuló eltérő ágazatban kívánja tanulmányait intézményen belül tovább folytatni magasabb szinten, úgy az ágazati tárgyakból le kell tennie a különbözeti vizsgát. Ez utóbbi kötelezettség ágazaton belül nem áll fenn.

#### **II.10.4. Beiratkozás**

A beiratkozás időpontját a központi tanév rendje és az intézmény munkaterve határozza meg.

*A 9. osztályba történő beiratkozás során szükséges dokumentumok:*

- a tanuló születési anyakönyvi kivonata,
- személyi igazolványa
- lakcímkártyája
- nem magyar állampolgár esetén tartózkodásra jogosító okirat másolata,
- oktatási azonosítója
- adószáma
- bankszámlaszáma
- szülője, törvényes képviselője neve, lakóhelye, tartózkodási helye, telefonszáma,
- a 8. osztály eredményes elvégzését igazoló általános iskolai bizonyítvány,
- a tanuló felvételét javasló orvosi egészségügyi alkalmassági igazolás és egészségügyi törzslap,
- szükség esetén a szakértői bizottság véleménye.
- -GDPR nyilatkozat adatkezelésről

*Szakképző évfolyamokra történő beiratkozásnál szükséges további dokumentumok:*

- az 1/9. és a 10. ill. 12. osztály eredményes elvégzését igazoló bizonyítványt,
- érettségire épülő szakképzés esetén érettségi bizonyítvány illetve az érettségi megkezdését igazoló törzslapkivonat
- a tanuló felvételét javasló orvosi egészségügyi alkalmassági papírt vagy egészségügyi törzslap,
- kiskorú tanuló esetén a szülő vagy törvényes képviselő írásbeli nyilatkozata a szakmaválasztásról vagy szakképző intézménytípus váltásról.

#### **II. 10. 5. Magasabb évfolyamra lépés**

A tanuló az szakképző intézmény magasabb évfolyamába illetve szakképzési évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette, ezt a félévi illetve év végi osztályzatok tükrözik, amelyet a tanuló évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

Mindemellett köteles az előírt egybefüggő gyakorlatot maradéktalanul teljesíteni. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles. Amennyiben a maximum 20% hiányzást eléri és a következő tanév megkezdéséig a gyakorlati hiányzást nem pótolja, akkor nem léphet magasabb évfolyamba.

A tanuló az szakképző intézmény igazgatójának engedélyével az szakképző intézmény két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

### **II.10. 6 Kilépés, tanulói jogviszony megszűnése**

Kiskorú tanuló csak a szülő, vagy a gondviselő kérésére szüntetheti meg iskolánkban tanulói jogviszonyát.

Tanköteles korú tanuló jogviszonya csak más iskolába történő átvétel esetén szűnik meg intézményünkben. Erről a befogadó iskola hivatalos értesítőt küld intézményünk részére.

Nem tanköteles, nagykorú tanuló tanulói jogviszonyát az erre irányuló írásbeli kérelemre „kimaradással” kell megszüntetni.

A tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc foglalkozásnál többet mulaszt, feltéve, hogy a szakképző intézmény a tanulót, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

Sikeres szakmai vizsgát tett tanuló jogviszonya a reá irányadó vizsgaidőszak utolsó napjával ér véget.

### **II.11 Elsősegély-nyújtási alapismeret elsajátításával kapcsolatos terv**

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása osztályfőnöki, természetismeret, testnevelés, kapcsolódó szakmai elméleti órákon és délutáni csoportfoglalkozásokon valósulhat meg. A feladatot a védőnő mellett a témában jártas oktatók látják el.

Célunk, hogy tanulóink közül minél többen legyenek képesek szakszerű elsősegélyben részesíteni a sérült, balesetet szenvedett személyt.

Az szakképző intézményi elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

- felelős magatartás kialakítása
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat
- baleset esetén tanúsítandó magatartás megismerése
- baleset esetén tanúsítandó teendők megismerése
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit
- kapcsolattartás a vöröskereszttel
- BLS (Basic Life Support) = alapszintű vagy eszköz nélküli újraélesztés megismerése
- a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése,
- a környezet (elsősorban a háztartás, az intézmény, a közlekedés és a veszélyes anyagok) egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőnek megismertetése,

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- Szervezetten a szakmai tantárgyak keretében.
- osztályfőnöki órákon célzottan a téma megtárgyalása frontális módon
- csoportos formában gyakorolva AMBU babával, illetve sérült imitátorok segítségével szimulált szituációkon keresztül
- szituációk önálló feldolgozása tanári segítséggel történő értékeléssel
- Önkéntes jelentkezés formájában, tanórán kívüli csoportfoglalkozáson, tanfolyamon való részvétellel.
- Iskolánk kapcsolatot tart a Védőnői szolgálattal és a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével, amelynek munkatársai segítik az elsősegélynyújtó versenyek megszervezését, a versenyekre történő felkészítést.
- Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoporthoz előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

A diákok ismereteit kitöltős tesztek, szervezett feladatok segítségével mérjük.

### III. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az egészség = képesség. Az emberek valós potenciáljának eléréséhez szükséges alap, mely lehetővé teszi, hogy valóra váltsák a bennük rejlő lehetőségeket.

Ez a meghatározás lehetőséget ad arra, hogy egyénileg mást és mást tartsunk egészségnek, de szükséges a feltételek figyelembe vétele. A feltételek közé tartozik, hogy megfelelő táplálékhoz jusson, az időjárás viszontagságaitól védve legyen, hogy hozzájusson minden olyan információhoz, amelynek hatása van az életre, hogy megértse, hogy közösségi lényként csak addig mehet a kibontakozással, amíg azzal másokat ugyanebben nem gátol. ( David Seedhouse)

Egyfajta fizikai és mentális egyensúlyi állapot, melynek során az egyén optimális kapacitása birtokában a leghatékonyabban képes megvalósítani azokat a társadalmi szerepeket, amelyeket környezete a munkahelyén, a családban elvár tőle (Parsons, 1972).

Az 1997. évi egészségügyi törvény megfogalmazása szerint:

- az egészség az egyén életminőségének és önmegvalósításának alapvető feltétele, amely döntő hatással van a családra, a munkára és ezáltal az egész nemzetre.

Az egészség érték, hiszen ez egy alapvető értéke az embernek, másrészt gazdasági érték is, hiszen a beteg ember kiesik a munkából, és egyben társadalmi érték is, hiszen a beteg ember negatívan befolyásolja a környezetét.

#### **III.1 A program célkitűzései:**

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a szakképző intézményben eltöltött időben minden diák részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézményünk mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés a tanuló és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgál. A mindennapos működésben kiemelt figyelmet fordítunk a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testmozgás,
- a testi és lelki egészségfejlesztése,
- a viselkedési függőségek,
- a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné

területére terjednek ki.

További egészségnevelési feladatok:

- betegségek elkerülésére, egészség megóvására nevelés
- krízis prevenció,
- harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés,
- családi életre, társsá-, szülővé válásra nevelés.

Az egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait. Arra törekszünk, hogy a teljes körű egészségfejlesztési program koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon valósuljon meg.

Az iskolánkban folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen, és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

Az egészségfejlesztési programot az iskolavezetés által felkért pedagógusok az iskola-egészségügyi szolgálat munkatársainak közreműködésével készítették el:

- ifjúságvédelmi felelős
- védőnő, iskolaorvos (iskola-egészségügyi szolgálat)
- diákönkormányzatot segítő tanár
- testnevelés szakos tanár
- biológia szakos tanár

### **III. 2. A program megvalósításának feltételei**

#### **Személyi feltételek**

*Iskolán belüli:*

Egészségfejlesztő csoport tagjai:

- Iskola igazgatója – vagy megbízottja,
- Osztályfőnökök,
- Testnevelők,
- Iskola-egészségügyi szolgálat (iskolaorvos – védőnő),
- Ifjúságvédelmi felelős,
- Diákönkormányzatot segítő pedagógus,

*Iskolán kívüli:*

- Iskolaorvos, védőnő,

- Szülői közösség,
- Gyermekjóléti szolgálatok (szociális segítő, nevelési tanácsadók, családsegítők),
- ANTSZ megyei intézményeinek egészségfejlesztési szakemberei,
- Rendvédelmi szervek,
- Kábítószerügyi egyeztetőforumok

A szakképző intézmény az oktatón és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan szakembert vagy szervezet programját megvalósító személyt vonhat be kötelező foglalkozás, egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciók tevékenység megszervezésébe, aki, vagy amely rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

*Tárgyi feltételei:*

- Jól felszerelt, világos osztályterem,
- Audiovizuális eszközök,
- Rendezett udvar

**III. 3. A program megvalósításának szinterei:**

*Tanórai keretek, elsősorban:*

- természetismeret órák,
- osztályfőnöki órák,
- nyelvi órák,
- testnevelés óra

*Tanórán kívüli keretek:*

- nem sportjellegű tevékenységek (egészségnap, takarítási akciók, rendezvények),
- mindennapos testmozgás, tömegsport,
- kirándulások a természetben

*Egyéb lehetőségek:*

*Iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, iskolafogászat)*

Fő feladata a prevenció. Az alkalmassági és 16 éves vizsgálattal diagnosztizálni az előforduló tüneteket, problémákat és a szükséges terápia mielőbbi alkalmazása. Rendszeres konzultáció osztályfőnökkel, szülővel, testnevelővel. Kapcsolattartás házi orvos és iskolaorvos között.

*Szülői értekezlet, fogadóóra*

Ezen alkalmakkor a meghívott oktatók szakmai, pedagógiai észrevételei, értékelései mellett sort lehet keríteni egészségneveléssel kapcsolatos problémák megbeszélésére is.

#### *Diákönkormányzat*

A tanév elején és a tanév közben rendszeres konzultáció a diákok képviselői és a testnevelő tanárok között a tanévi tömegsportok és egyéni testmozgásvégzési lehetőségek koordinálása.

### **III. 4. Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok- a program megvalósítása**

#### **III. 4. 1 Konkrét állapotfelmérés**

Intézményünk tanulóinak, tanárainak, szülőiknek az egészséges életmódhoz való viszony kialakulásának konkrét kérdőív formában való felmérése.

- Az oktató testületnél különös hangsúlyt kap a problémakezelés módszerének vizsgálata, az elsődleges preventív egészségmegőrzés ismeretének tudásszintje.
- Tanulóknál korosztályoknak megfelelő szintű és típusú kérdőívek használata 9.-13. évfolyamokon
- Iskolaorvosi szűrések-vizsgálatok.
- Évente NETFIT fizikai állapotfelmérés testnevelésórán.

A kapott vizsgálati eredmények tanévzáró értekezleten bemutatásra kerülnek a tantestület felé. Ezek alapján meghatározzuk az elsődleges illetve másodlagos prevenciós feladatokat, módszereket.

#### **III. 4. 2 Az egyes színtereken tervezett módszerek:**

##### *Egészségnevelés tanórán*

Az ismeretátadásban kiemelt szerepet kapnak a természetismeret-biológia, természettudományos és idegen nyelvi órák.

A természetismeret- biológia tanításának célja, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és azok alkalmazásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek testi és lelki egészségük védelme érdekében. Feladata, hogy segítse a tanulót a veszélyes körülmények, anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében, a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Ismerje meg az alapvető járványtani fogalmakat, annak megelőzési és elhárítás lehetőségeit. Értse meg az emberi szervezet felépítését, működését és a kettő közötti kapcsolatot. Kiemelt szerepet kap a mindennapi élet biológiai problémáinak megismerése, a családtervezés és a tudatosan vállalt egészséges életmód biológiai alapjainak elsajátítása.

Mivel a nyelv az élet minden területét átfogja, az idegen nyelv egyedülálló a tantárgyak között, hiszen számtalan lehetőséget biztosít a tantárgyat oktató pedagógus számára, a tanulók ismereteinek bővítésére, világról alkotott véleményük, beállítottságuk formálására.

#### *Egészségnevelés az osztályfőnöki óra keretében*

Az osztályfőnöki órák tartalmával kapcsolatban nagy az iskola szabadsága és ezzel együtt a felelőssége is. Az órakeret szűkös és a napi, valamint az aktuális problémák megbeszélése mellett helyet kell adni az egészségnevelésnek is. Legyen az osztályokban egy kis csoport, aki bevonható iskolai egészségnevelési programokba, feladatokat adni nekik: kiselőadás tartása szabadidő tartalmas, és értelmes eltöltésének lehetőségéről, az alkohol és tudatmódosítószerekkel való találkozás lehetőségei, veszélyei témákban pl.

A felsőbb évfolyamos diákok bevonhatóak ilyen programok szervezésébe, komolyabb témák megtárgyalásába, mint például a családi élet szervezése, tárgyalási technikák megismerése, kulturált vitatkozás, érvelés formái, a szűrővizsgálatok szükségességéről.

#### *Egészségnevelés a testnevelésórán*

Célunk megszerettetni és megőrizni a mozgás szeretetét, változatos, hangulatos óravezetéssel, sikerélmény biztosításával úgy, hogy ne csak a teljesítmény centrikus oktatás domináljon. A tanulók önmagukhoz mért fejlődése jelentse az értékelés főelvét, mind a technikai, mind pedig a kondicionális képességfejlesztés területén, ne az abszolút teljesítményt osztályozzuk.

Diákjainktól elvárjuk, hogy lehetőségeikhez mérten

- legyenek tisztában a balesetmegelőző, balesetvédelmi és a kölcsönös segítségnyújtás fő elveivel, fontosságával
- egészséges étkezési szokásokat alakítsanak ki,
- felismerjék a helyes napirend kialakításának fontosságát, és eszerint éljenek,
- tudatosuljon bennük a káros szenvedélyek sportteljesítmény-csökkentő és egészségkárosító hatása
- növekedjen a fizikai állapotuk az évenkénti Netfit teszt felmérések során.

#### *9-10. évfolyam*

A serdülőkor időszakában következik be a hirtelen, gyors hosszúnövekedés, ezért fő feladat ebben a korban a mély hátizmok további erősítése, „törzsizomfűző” kifejlesztése.

Váljon szokássá a sportkörnyezet higiéniája, tisztasága, a rendszeres mosakodás, tisztálkodás órák után.

Ismerjék és alkalmazzák a tanulók azokat az alapvető verseny és játékszabályokat, amelyek a tanult sportágakban a versenyzést és játékot biztosítják.

Rendelkezzenek elméleti ismeretekkel az alapkészségek fejlesztésének élettani hátteréről. hogy tudatosan alkalmazzassák a megismert képességfejlesztő módszereket.

Ismerjék az alkalmazott új gyakorlatok esetében is az intenzitás és a terjedelem-növelés lehetőségeit.

Ismerjék a tartós terhelés, az aerob állóképesség fejlesztés alapelveit, tudják mérni, ellenőrizni.

### *11-12 évfolyam*

Legyenek képesek önfejlesztésre, önellenőrzésre önállóan és önirányítottan tudjanak edzőmunkát végezni.

Legyenek képesek különböző egyéni és csapat sportteljesítményeket megfelelő szempontok szerint értékelni.

Váljon mind tudatosabbá magatartásuk a szabadidőben végzett sportolásban, edzettségük növelésében, érezzék felelősséget saját magukkal, életmódjukkal szemben.

Rendelkezzenek a tanulók ismeretekkel az erőt, a gyorsaságot és az állóképességet fejlesztő programok összeállításáról.

### **III. 4. 3 Egyes területekre felvállalt feladataink:**

#### a) *Egészséges táplálkozás:*

- Egészséges étkezési; reformétkezésről szóló előadások szervezése.
- Sportrendezvényekkel egybekötött gyümölcs, rostos ital, tiszta víz bemutatók.
- évente áttekintjük az iskolai büfé kínálatát (igazgatóhelyettes, ifjúságvédelmi felelős), szorgalmazzuk a zöldségfélék, gyümölcsök, tejtermékek arányának növelését,
- 9<sup>45</sup> – 10<sup>00</sup> között 15 perces szünet lehetővé teszi, hogy a diákok nyugodtan elfogyasszák a tízórait,
- az osztályfőnökök felhívják a diákok, a szülők figyelmét a reggeli fontosságára, a vitamindús és bőséges folyadékbevitel szükségességére,
- A korszerű táplálkozástechnika megismertetése. A táplálkozás napi és évszakos ritmusának tudatosítása. Megfelelő étkezési szokások kialakítására nevelés: az étkezések higiénája, esztétikája, társas jellege. Különböző csoportok eltérő táplálkozási sajátosságainak megismertetése. A táplálkozás-élettani optimumra törekvés ösztönzése.
- kétfévente mérjük a diákok táplálkozási szokásait
- Csiha nap sportprogramjába egészséges étkezéssel kapcsolatos bemutatót előadást és büfét szervezünk például anorexia, bulimia felismerhető jegeivel, a segítség módjaival, kihatással a felnőttkorra, egészséges életmóddal, egészséges táplálkozással kapcsolatosan
- tanulók tájékoztatása érdekében igénybe vesszük az iskolaorvos, védőnő, fogorvos segítségét
- egészségügyi életvezetési témával kapcsolatos filmvetítések biztosítása
- szervezett iskolai vetélkedők jutalmazásánál szempont az egészséges életmód
- a faluújságon kalóriatáblázatot helyezünk el

#### b) *mindennapos testnevelés, testmozgás:*

Összefoglalva az egészségnevelés a testnevelés órán részben fent.

c) *testi és lelki egészség fejlesztése*

- nyugodt, harmonikus légkör, a stressz-mentes környezet megvalósítása az intézmény falai között: ismertetett tantárgyi követelményeket, az ellenőrzés-számonkérés módját, bejelentett témazárók, egyenletes tanulói leterheltség;
- személyiségfejlesztés, mint a prevenció munkájának fontos mozzanata jelenjen meg az órákon (jutalmazás, pozitív énkép kialakításának segítése, önbizalom növelése).
- sportprogramok, kirándulások szervezése az érdeklődésnek megfelelően a szabadidő hasznos eltöltésére, a stressz-kezelést segítő céllal, az egészség megőrzése érdekében
- rajzpályázatokhoz, vetélkedőkhöz csatlakozás
- lehetőség szerint iskolapszichológus alkalmazása

d) *Szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése*

- függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismertetése
- az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés.

*Dohányzás:*

- Iskolánk egész területén tilos a dohányzás.
- Előadások szervezése meghívott előadókkal
- Ismeretterjesztő filmek lejátsszása.
- Sportverseny szervezés.

*Drog-prevenció:*

- A drog prevencióval kapcsolatos feladatokat előadások szervezésével, kortárs segítők bevonásával, rendőrségi, ifjúságvédelmi szakemberek segítségével látjuk el az oktatók maximális odafigyelése mellett.
- Az osztályfőnöki órák témáiba a drog-prevenció beépítése (önismereti játékok, döntéshelyzetek, szituációs játékok használatával)
- drogfogyasztással, terjesztéssel kapcsolatos jogi információk átadása szakember által
- az oktatók gyanús észrevételeiket azonnal jelzik osztályfőnöknek, védőnőnek, akik ezt követően diszkrét módon kezelve az ügyet teszik meg a szükséges lépéseket

*Egyéb függőséget okozó fogyasztási cikkek:*

- Sajnos nemcsak iskolánk fiataljaira jellemző, hogy a tanítási hét során felmerülő nehézségek miatt pótszerekhez - alkohol, energiatital és kávé – nyúlnak.
- Az iskolán belül nem juthatnak ezekhez az élénkítő szerekhez, otthoni, társaságbeli fogyasztásuk nem szabad, hogy napi gyakorlattá váljon.
- Itt a legkisebb a megelőzésben a mozgásterünk, hiszen a szülők, sőt mi tanárok is élünk ezekkel az anyagokkal. Ezért tanórákon a kollégák feladata felhívni a figyelmet e szerek mellékhatásaira.

- A tanórai munka során kiselőadások összeállításával, és prezentációjával inkább maguké-  
nak érzik a témát a diákok.

*e) Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése (bullying)*

- Informálni kell a diákokat, a tanárokat és a szülőket a bántalmazás jelenségéről, elterjedt-  
ségéről, a kialakulásához vezető pszichológiai mechanizmusokról és következményeiről
- Ismertetni kell, mit kell tenni, ha valakit bántalmazni látnak vagy ők kerülnek áldozati hely-  
zetbe, melyek a hatékony, de biztonságos védekezési / védelmi stratégiák és kihez fordul-  
hat segítségért.
- bántalmazásellenes attitűd és csoportnorma kialakítása (osztályszabályok), az árulkodás  
tabujának megtörése a bántalmazás jelentése érdekében
- az intézmény minden dolgozóját és a szülőket is szükséges érzékenyíteni a témában, és  
egységes nevelői környezetet teremteni a bántalmazás megelőzéséhez szükséges kompe-  
tenciák fejlesztésével
- tanulók verekedése miatt azonnal rendőrségi intézkedés kérése
- iskolarendőr előadásai osztályonként a témában- kiemelten 9. évfolyamon
- biztonságos internethasználatra nevelés beépítése az oktatás folyamatába (pl. Netezz biz-  
tonságosan interaktív előadás; TANDEM, Tabby Projekt videók; Digitális Gyermekevédelmi  
Stratégia-2016)
- iskolapszichológus lehetőség szerinti bevonása
- Osztályfőnökök lehetőség szerint több hangsúlyt fektessenek óráikon: a saját és mások ér-  
zelmeinek felismerésére, szabályozására, a következményeket mérlegelő viselkedésirányí-  
tásra, a társas felelősségvállalásra és a kapcsolatkezelésre. Így azokat a társas-érzelmi kész-  
ségeket fejleszthetik, amelyek alkalmassá teszik a bántalmazásban különböző szerepekben  
(szemlélő, áldozat, bántalmazó) érintett diákokat arra, hogy megállítsák a bántalmazást  
(ENABLE Program)

*f) Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás*

- Elsősegélynyújtás téma kibontva: II.11 Elsősegély-nyújtási alapismeret elsajátításával kap-  
csolatos terv részben
- Felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elkerülésére az iskolában, a ház-  
tartásban, a közlekedésben
- Minden fiatalnak tisztában kell lennie a biztonságos környezet kialakításával, valamint az egyéni és kör-  
nyezeti kockázati tényezőkkel.
- A szakképző intézmény vezetése tanév kezdéskor munkavédelmi bejárás során ellenőrzi, hogy az okta-  
táshoz minden szempontból biztonságos környezettel rendelkezünk.
- a tanév során minden dolgozó és iskolahasználó kötelessége az időközben felmerült prob-  
lémák jelzése.
- Tanév elején minden dolgozó és tanuló munka, tűz és balesetvédelmi oktatásban részesül,  
amit jelenléti ívvel igazolunk. A hiányzók kötelesek pótlólag elsajátítani az ismereteket.
- Szülők bevonása az iskolai szabályok továbbadásába.

- Taneszközök, tornaszerek, szakmai eszközök és gépek rendeltetésszerű használatának átadása, ill. megismerése.
- Alapvető közlekedési szabályok ismertetése, hisz diákjaink egy része kerékpárral, motorral vagy személygépkocsival érkezik az oktatásra.
- Közlekedésrendészet segítségének igénybevétele tájékoztatók tartására.

*g) Személyi higiéné kialakítása*

- Be kell fejezni a már kialakulóban lévő higiénés szokások elsajátíttatását: rendszeres kézmosás, sportolás utáni tisztálkodás stb.
- Ismertetni kell melyek az iskola öltözködéssel kapcsolatos elvárásai (évszaknak megfelelő, testnevelés órai öltözet, munkaruha, ékszerek és körmök viselése balesetvédelmi szempontból), de az egyéniség kifejezése nem szankcionálható.
- A személyi higiénére nevelés területei: általános testápolás, egészséges öltözködés, fogápolás, serdülőkori higiénés problémák.
- A tisztaság iránti tartós igény kialakítása.
- A környezet-higiénére való nevelés területei: a közvetlen tanulói környezet, az iskola higiénéje, a lakás, a lakókörnyezet higiénéje, a település higiénéje.
- Szexuálhigiéné, családtervezés, fogamzásgátlás, mentálhigiéné.

**A megvalósítás időintervallumai:**

Rövid távú (1 év):- A program elindítása felméréssel (mérőlapok a mellékletben). Növekedjen a tömegsportokon való résztvevők száma.

- Az egészséges táplálkozás feltételeinek megteremtése a büfében.
- Kulturált, ízléses évszaknak megfelelő öltözködés.
- A betegséggel szembeni immunitás növekedjen – a tanári-tanulói hiányzások csökkenjenek.

Középtávú (3- 4 év): - A mindennapos mozgás biztosítása minden korosztályban.

- Tanári továbbképzések.
- A dohányzók számának csökkentése, kortárssegítők számának növelése.
- Alkohol problémák számának csökkentése, drog megelőzés.

Hosszú távú (5-10 év): - Átfogó szemléletváltás

**III. 5 Az egészségfejlesztési program ellenőrzése, értékelése**

*Folyamatértékelés:* A végrehajtás szakaszában hogyan fogadják a diákok, tanárok, szülők ezt a programot, pl. az egyes rendezvényeken hányan vesznek részt.

*Átfogó éves értékelés:* Az éves munka értékelésekor. Újabb célkitűzések meghatározása: Az új állapotfelmérés és a középtávú teljesülés tükrében 5-6 évente felülvizsgálat.

<b>Az ellenőrzés, értékelés tartalma</b>	<b>Felelős</b>	<b>Időpontja, gyakorisága</b>
Tanmenetek (egészségfejlesztés megvalósítása osztályfőnöki és szaktárgyi órákon)	Területfelelősök, munkaközösség-vezetők	Minden tanév szeptember
Egészségügyi szűrővizsgálat megvalósulása	Igazgató, védőnő igazgatóhelyettes	Minden tanév tavasza
Ifjúságvédelem helyzete	Igazgató/igh.	Évente
Drog-prevenció megvalósulása	Igazgató/igh. Ifjúságvédelmi fel.	Évente
Mindennapos testedzés megvalósulása	igazgatóhelyettes testnevelők	Minden tanév november
A könnyített és gyógytestnevelés helyzete	igazgatóhelyettes testnevelők	Minden tanév november
Gyermekbalesetek nyilvántartása, jelentése	igazgatóhelyettes munkavédelmi felelős	Minden tanév június
Munkavédelmi, balesetvédelmi szemle	Igazgató, területfelelősök, munkavédelmi felelős	Minden tanév ősz- nyár eleje
Munkavédelmi utóellenőrzés	Területfelelősök, munkavédelmi felelős	Igazgató által meghatározott időben
Eszközbeszerzés, felújítások, karbantartások megfelelése az egészséges környezet kialakításának	Területfelelősök	Folyamatosan
Iskolai programok mennyiben segítik elő az egészségfejlesztést	Általános igh.	Félévkor, év végén
Iskolai büfé kínálata	igazgatóhelyettes	Évente
Táplálkozási, étkezési szokások mérése	of. mk.vez.	Kétévenként
Kortárssegítők bevonása az egészség-nevelés és drog-prevenció megvalósításába	Of. mk. vezető	Évente
Irodalomjegyzék egészségfejlesztés témakörben; iskolában elérhető	Könyvtáros	Folyamatos
Pedagógus továbbképzések mennyiben segítik az egészség-nevelést	Igazgató, általános igh.	Évente
Egészségneveléssel kapcsolatos előadások (tanulóknak, szülőknek, pedagógusoknak)	Igazgató, általános igh.	Évente
Diákmozgalom egészségfejlesztéssel kapcsolatos programjai	Diákmozgalmat segítő tanárok	Évente

## Megvalósítási terv

A programban résztvevők, felelősök	Programterv, célok
Iskolavezetés	Támogatja az egészségfejlesztési programokat. Minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Erőforrásokat teremt.
Osztályfőnöki munkaközösség	Osztályfőnöki tanmenetekben megjelenő egészségfejlesztési tartalmak ellenőrzése.
Közismereti munkaközösségek	Tanmenetekbe az egészségfejlesztési tartalmak beépítése.
Igazgatóhelyettes- szakmai	A szakmai oktatásba beépíteni az egészségvédelemmel kapcsolatos információkat.
Technikai dolgozók	Tantermek és az iskola épületének, körletének tisztítása. Vizesblokkok higiénijának biztosítása.
DÖK	Faliújságon rendszeres egészségügyi – táplálkozási információk, hírek megjelentetése.
Ifjúságvédelem	Részt vesz az egészségkárosító szokások felmérésében, veszélyeztetettség jelzi.
Testnevelők	Mindennapos testnevelés megvalósítása. Tömegsport foglalkozások szervezése, megtartása, sportolási –mozgási célú kirándulások szervezése.
természetismeretet tanító oktatók	Drogok, szintetikus anyagok prevenciója. Biológia tantárgy tanítása közben felmerülő egészségi problémákra rávilágítás, ill. felvilágosítás

### III/A. ÖKOISKOLAI PROGRAM

Iskolánk fontosnak tartja, hogy a tanulóinkban egy olyan értékrendszer alakuljon ki, amely a környezettel összefüggő életviteli és magatartási mintákon alapul. Mindezeket úgy, hogy figyelembe vesszük a diákok életkorát és egyéni sajátosságait is. Mint Fogyasztói Tudatosságra Nevelő Iskola eddig is szem előtt tartottuk, hogy olyan gazdasági, pénzügyi ismeretekkel ismertessük meg diákjainkat, melyek elengedhetetlenek a mai világban.

A fenntarthatóságra nevelésnek nemcsak a témaheteken kell előtérbe kerülnie, hanem a tanulók mindennapjaikban is. Ezen szemlélet kialakítása nemcsak a szakmai órákon jelenik meg, hanem a

többi tantárgyak óráin is. Az iskolai és iskolán kívüli programok szervezésénél is előtérbe helyezzük a fent említett tényezőket.

Olyan diákokat kell nevelnünk, akik problémamegoldó gondolkodással rendelkeznek, és eligazodnak a környezet, természet, társadalom, és gazdaság területein. Az együttműködés és a környezeti konfliktusok közös kezelésére szerezenek személyes tapasztalatokat. Az intézmény alkalmazottainak a környezeti neveléshez való hozzáállása legyen példakövető a diákok számára.

### **III/A.1. Célkitűzéseink**

- A helyi értékek megismerése és őrzése fontos feladat
- Egészségtudatosság fejlesztése, egészséges életvitel kialakítása
- Ökotudatosság erősítése
- Tudatos vásárlási technikák elsajátítása
- Energiatakarékosság alapelveinek megismertetése
- Tantermek, közösségi terek, udvar virágosítása
- Kapcsolatépítés civil szervezetekkel
- Sportrendezvények, kirándulások, túrák szervezése
- A fenntarthatóságra nevelésben jó gyakorlatok kialakítása

### **III/A.2. A fenntarthatóság pedagógiáját szolgáló kiemelt tevékenységeink**

- Autómentes napon való aktív részvétel
- Országos (TeSzedd!) és városi szemétszedési akción való részvétel
- Iskolai sportprogramok szervezése
- Helyi vállalkozások termékeinek, szolgáltatásainak megismerése pályaorientációs napokon
- Kupakgyűjtő készítése diákjaink által és a kupakok gyűjtése
- Kiemelkedő eredményeink vannak az évente megrendezésre kerülő „Hagyományok – Ízek – Régiók-program” Országos Tudományos Diákkonferencián, Országos Egészségügyi és Szociális Tudományos Diákkonferencia
- Szakmák éjszakája megszervezése minden munkaközösség részvételével
- Pénz7 és a Fenntarthatósági témaheteken való részvétel
- Fogyasztói Tudatosságra Nevelő Iskolai cím elnyerése
- Fogyasztóvédelmi Sulihét megszervezése és a Sulitáborban való részvétel
- A fenntarthatósági eseményekről készült írások megjelenése a helyi újságban, az iskola honlapján és a facebook-ján.
- Az iskola udvarán található padok, fedett helyiség alkalmas kinti órák megtartására is.
- Megújuló természeti erők hasznosítása: napelem rendszer használata
- Szüreti sokadalom a városban

### III/A.3. Terveink, feladataink

- Ökoiskolai munkacsoport létrehozása
- Faültetés a tanév elején
- Az iskola tantermeinek virágosítása
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Az iskola körül időszakosan szemétszedés (havonta kis körben, osztályonként, önkormányzatot is bevonni, 5 hónapra leosztani, osztályfőnöki órán)
- Madáretetők kihelyezése, folyamatos töltése tavaszig
- Együttműködés fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos cégekkel, egyesületekkel (Zöldnek lenni jó, Boreko, HÁLA Állatvédő alapítvány)
- Világnapok megtartása (Európai autómentes nap, Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Madarak és Fák napja)
- Faliújság dekorálása az adott környezetvédelmi témákban
- Zöld sarok létrehozása a könyvtárban
- Energia-órjázat megszervezése
- Egészségnap szervezése
- Öko vitrin kialakítása az iskola aulájában
- Nánási Portéka, Kenderes kert, helyi értékek megismerése
- Fényes, okos iskola pályázatra való jelentkezés
- Zöld rádió – zöld hírek
- Végzősöknek fa ültetés (Domán Faiskolával egyeztetni) hova ültetni, önkormányzat bevonásával

### III/A.4. Ökoiskolai munkaterv megvalósításának tervezete

<b>Időpont</b>	<b>Program</b>	<b>Résztevők, felelősök</b>
Augusztus	Ökoiskolai munkacsoport létrehozása	Munkaközösségi tagok, technikai dolgozók, igazgató
Augusztus	Ökoiskolai munkaterv elkészítése	Munkaközösségi tagok, technikai dolgozók, igazgató
Szeptember	Ökoiskolai munkaterv egyeztetése az érintettekkel	DÖK tagok, DÖK segítő oktató, szülők képviselői
Szeptember	Iskola zöldítése	Iskolánk oktatói, dolgozói, diákjai
Szeptember	Netfit mérés elkezdése	Iskolai diákjai, testnevelő oktatók
Folyamatos	Szelektív hulladékgyűjtés	Iskolánk oktatói, dolgozói, diákjai

		jai
Folyamatos	Kupak és elemgyűjtés	Iskolánk oktatói, dolgozói, diákjai
Folyamatos	Öko sarok, Öko faliújság, Öko vitrin kialakítása	megbízott munkaközösségek
Folyamatos	Energia Őrjárat működtetése	Iskolánk oktatói, dolgozói, diákjai
Folyamatos	Kerékpárok tárolására alkalmas hely karbantartása	technikai dolgozók
Folyamatos	Az iskola honlapján a környezeti nevelés témáinak frissítése	Szakmai munkaközösség
Folyamatos	Iskola környezetének rendbetétele	munkaközösségek, iskola diákjai
Folyamatos	Csapok energiatakarékos működtetésének ellenőrzése	Technikai dolgozók
Folyamatos	Városi környezetvédelmi programokon való részvétel	megbízott diákok, megbízott oktatók
Szeptember	Városi autómentes nap programjain való részvétel	munkaközösségek, iskola diákjai
Október	Állatok világnapja, faliújságra készülők plakátok kihelyezése	Megbízott osztályok (10-12. évf.) felelős oktató, könyvtáros
Október	Iskolai Pályaorientációs nap, üzemlátogatások	iskola diákjai, oktatók
	Városi és megyei Pályaorientációs programokon való részvétel	megbízott oktató, iskola vezetés
	Madáretetők kihelyezése	megbízott diákok
December	Karácsonyi dekorációk készítése az iskola folyosóra, termeibe az újrahasznosítás szellemében, mézeskalács díszítés, teázás	iskola diákjai, oktatói
December	Madáretetők újratöltése	megbízott diákok
November- December	Részvétel a Nánás Angyala jótékonyági programban (adománygyűjtés)	Iskolánk minden diákja és dolgozója, szociális ágazati oktató
Január	Madáretetők újratöltése	megbízott diákok
Február	Iskolai korcsolyázás	iskolai diákjai, testnevelők
Március	Pénz7	Iskolánk diákjai, osztályfőnökök, kereskedelem ágazati oktatói
Március	Szakmai kirándulások szervezése	Iskola diákjai, megbízott oktatók
Március	Víz világnapja kapcsolódóan faliújságra készülők plakátok kihelyezése	Megbízott osztályok, megbízott oktató, könyvtáros
Március	Csiha nap	Iskolánk oktatói, dolgozói, diákjai

		jai
Április	Digitális témahét	Iskolánk diákjai, osztályfőnökök, informatika ágazat oktatói
Április	Fogyasztóvédelmi Sulihét	Iskolánk diákjai, osztályfőnökök, kereskedelem ágazat oktatói
	DÖK nap, sport nap	Iskolánk diákjai, osztályfőnökök, DÖK segítő oktató
Április	Fenntarthatósági témahét	Iskolánk diákjai, osztályfőnökök, természetismeret oktató
Április	Föld napja alkalmából a faliújságra készülő plakátok kihelyezése	Megbízott osztályok, megbízott oktató, könyvtáros
Április	Végzős tanulóink Emlékfa ültetése	Végzős tanulók, osztályfőnökeik, vezetőség
Május	Városunk helyi értékeinek feltérképezése	Iskolánk diákjai, osztályfőnökök, oktatók
Június	Kerékpártúra szervezése	utolsó napokon az érdeklődő osztályok bevonásával
Június	Éves tevékenység értékelése	Öko munkacsoport
	Kenderes-kertbe való látogatás	Iskolánk diákjai, osztályfőnökök

### III/A.4. Ökoiskolai program ellenőrzése, értékelése

<b>Az ellenőrzés, értékelés tartalma</b>	<b>Felelős</b>	<b>Időpontja, gyakorisága</b>	<b>formája</b>
A munkacsoport tevékenysége	munkacsoport vezető, igazgató	január, június	munkacsoport beszámoló, képek, éves és féléves intézményi beszámoló
Ökoiskolai munkaterv feladatainak teljesítése	Igazgató, munkacsoport vezető	január, június	munkacsoport beszámoló, képek, éves és féléves intézményi beszámoló
Elvégzett tevékenység, programok megjelentetése iskolai honlapon	munkacsoport vezető, iskola honlap szerkesztője	folyamatos	cikkek, fotók
Elvégzett tevékenység, programok megjelentetése iskola közösségi oldalán	munkacsoport vezető, igazgatóhelyettes	folyamatos	cikkek, fotók, bejegyzések

## IV. OKTATÁSI PROGRAM

*„Míg élsz, egyre tanulj, és soha abba ne hagyd.” (Seneca)*

### IV.1. Kötelező foglalkozások rendje

#### IV.1.1. Szakközépiskola érettségi vizsgára felkészítő évfolyamának óraterve

Évfolyam/ Tantárgyak	12. Esti tagozat	13. Esti tagozat
Magyar nyelv és irodalom	4	5

Idegen nyelv	4	4
Matematika	4	5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	4
Természetismeret	1	–
Digitális kultúra	1	-
Szabadon tervezhető órakeret	4*	5*
<b>Összesen</b> (közműveltségi óraszámok)	<b>18</b>	<b>18</b>

\*A szabadon tervezhető órák az érettségi vizsga tárgyaiba kerültek beépítésre.

Az érettségi vizsgára felkészítő képzés esti munkarendben, heti 2 vagy 3 délután, célorientáltan, az érettségi tárgyakra fókuszálva.

Iskolai rendszerű nevelésben-oktatásban szerzett, államilag elismert szakképesítésről kiadott bizonyítvány bemutatása (3 éves képzés) a belépési feltétel.

#### IV.1. 2. Technikum

A technikumnak

a) az általános műveltséget megalapozó, az érettségi vizsgára és a szakmai vizsgára felkészítő, valamint a szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulást vagy munkába állást elősegítő, illetve

b) érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő, a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyama van.

A szakmai oktatás keretében az ágazati oktatással és szakirányú oktatással párhuzamosan a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.

A technikumok esetében a közismereti tárgyakra vonatkozó kerettantervek megegyeznek az EMMI 2020-as NAT-hoz igazodó *Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyamára* vonatkozóakkal.

#### Óratervi háló 2020. szeptember 01-től

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen	
reti	ok-	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	0	556

Idegen nyelv	4	4	3	4	5	695
Matematika	4	4	3	3	0	489
Történelem	3	3	3	2	0	386
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
Digitális kultúra (csoportbon- tásban)	2	1	0	0	1	139
Testnevelés	5	4	3	3	3	633
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
Kötelező komplex természettu- dományos tantárgy	4	0	0	0	0	144
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. fizika, kémia, biológia, föld- rajz, idegen nyelv	0	2	2	0	0	144
Érettségire felkészítő tantárgy: MATEMATIKA	0	0	2	2	0	144
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
<b>Összes közismereti óraszám</b>	<b>27</b>	<b>25</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	<b>3139</b>
Ágazati alapoktatás	7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24	1752
Szabadon tervezhető órakeret (köz- ismeret)	3*	1*	1*	2*	6*	438
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31	
<b>Éves összes óraszám</b>	<b>1224</b>	<b>1224</b>	<b>1224</b>	<b>1179</b>	<b>1054</b>	<b>5905</b>
<b>Rendelkezésre álló órakeret/hét</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	

Óratervi háló 2025. szeptember 01-től

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	0	556
	Idegen nyelv	4	4	3	4	5	695
	Matematika	4	4	3	3	0	489
	Történelem	3	3	3	2	0	386
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra (csoportbontásban)	2	1	0	0	1	139
	Testnevelés	4	4	3	3	3	597
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Honvédelem	1	0	0	0	0	36
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	4	0	0	0	0	144
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy: MATEMATIKA	0	0	2	2	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
	<b>Összes közismereti óraszám</b>	<b>27</b>	<b>25</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	<b>3139</b>
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	1752
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret, honvédelem)		3*	1*	1*	2*	6*	438
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31	
<b>Éves összes óraszám</b>		<b>1224</b>	<b>1224</b>	<b>1224</b>	<b>1179</b>	<b>1054</b>	<b>5905</b>
<b>Rendelkezésre álló órakeret/hét</b>		<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	

Óratervi háló 2026. március 01-től

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	4	0	556
	Idegen nyelv	4	4	3	4	5	695
	Matematika	4	4	3	3	0	489
	Történelem	3	3	3	2	0	386
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra (csoportbontásban)	1,67	1	0	0	1	127
	Mesterséges Intelligencia	0,33	0	0	0	0	12
	Testnevelés	4	4	3	3	3	597
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Honvédelem	1	0	0	0	0	36
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	4	0	0	0	0	144
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: pl. fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy: MATEMATIKA	0	0	2	2	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	0	1	0	0	0	36
	<b>Összes közismereti óraszám</b>	<b>27</b>	<b>25</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	<b>3139</b>
Ágazati alapoktatás	7	9	0	0	0	576	
Szakirányú oktatás	0	0	14	14	24	1752	
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret, honvédelem)	3*	1*	1*	2*	6*	438	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31		
<b>Éves összes óraszám</b>	<b>1224</b>	<b>1224</b>	<b>1224</b>	<b>1179</b>	<b>1054</b>	<b>5905</b>	
<b>Rendelkezésre álló órakeret/hét</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>34</b>		

### IV.1.3. Szakképző iskola

A szakképző iskolának

a) az adott szakma megszerzéséhez szükséges közismereti oktatást és szakmai oktatást magában foglaló, illetve

b) érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára felkészítő, a szakmajegyzékben meghatározott számú évfolyama van.

A szakmai oktatás keretében az ágazati oktatással és szakirányú oktatással párhuzamosan a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.

Alapja az EMMI 2020-as NAT-hoz igazodó *Közismereti kerettanterv a szakképző iskolák számára* szakmai anyag.

#### Óratervi háló 2020. szeptember 01-től

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	9-11. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	2	1	175
	Matematika	2	2	2	206
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0	108
	Természetismeret	3	0		108
	Testnevelés	4	2	2	278
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1	103
	Pénzügyi és munkavállalói ismeretek			1	31
	Digitális kultúra (csoportbontásban)	1			
	<b>Összes közismereti óraszám</b>	<b>18</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>1251</b>
Ágazati alapoktatás		16	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	25	25	1675
Szabad órakeret		*1	*2	*2	
Tanítási hetek száma		36	36	31	
<b>Éves összes óraszám</b>		<b>1224</b>	<b>1224</b>	<b>1054</b>	<b>3502</b>
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	

**Óratervi háló 2025. szeptember 01-től**

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	9-11. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	1	1	139
	Matematika	2	2	2	206
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0	108
	Természetismeret	3	0		108
	Testnevelés	4	2	2	278
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1	103
	Honvédelem	1			36
	Pénzügyi és munkavállalói ismeretek			1	31
	Digitális kultúra (csoportbontásban)		1		36
	<b>Összes közismereti óraszám</b>	<b>18</b>	<b>9</b>	<b>9</b>	<b>1251</b>
Ágazati alapoktatás		16	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	25	25	1675
Szabad órakeret (honvédelem)		*1	*2	*2	
Tanítási hetek száma		36	36	31	
<b>Éves összes óraszám</b>		<b>1224</b>	<b>1224</b>	<b>1054</b>	<b>3502</b>
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	

## Óratervi háló 2026. március 01-től

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	9-11. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	1	1	139
	Matematika	2	2	2	206
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0	108
	Természetismeret	2,67	0		96
	Mesterséges Intelligencia	0,33	0	0	12
	Testnevelés	4	2	2	278
	Osztályközösség-építő Program	1	1	1	103
	Honvédelem	1			36
	Pénzügyi és munkavállalói ismeretek			1	31
	Digitális kultúra (csoportbontásban)		1		36
	Összes közismereti óraszám	18	9	9	1251
Ágazati alapoktatás		16	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	25	25	1675
Szabad órakeret (honvédelem)		*1	*2	*2	
Tanítási hetek száma		36	36	31	
<b>Éves összes óraszám</b>		1224	1224	1054	3502
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	

### IV. 2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az szakképző intézmény tiszteletben tartja az oktató jogát a tankönyvek és a taneszközök kiválasztására vonatkozóan a következő **elvek** érvényesülése esetén:

**Tankönyvekre vonatkozóan:**

- szerepel a hivatalos tankönyvjegyzékben,
- a kerettantervhez, illetve a helyi tantervhez igazodik,
- szakmai szempontból megfelel az oktatás szintjének,
- szerkesztése segíti a tanulást (a fontos ismereteket kiemelve tartalmazza),
- sok szemléltető ábrát, illetve magyarázatot tartalmaz,
- megfelel az életkori sajátosságoknak,
- esztétikus, nyelvhelyességi szempontból megfelelő,
- tartós, gyakori használatra készült,
- megfizethető,

#### **Taneszközökre vonatkozóan:**

- a kerettantervhez, illetve a helyi tantervhez igazodik,
- szakmai szempontból megfelel az oktatás szintjének,
- megfelel az életkori sajátosságoknak,
- könnyen előkészíthető a tanórára,
- munka-és balesetvédelmi szempontból kifogástalan,
- alkalmas tanulói kísérletek végzésére is,
- megfizethető,
- több tanéven keresztül használható.

A tankönyvek beszerzését az szakképző intézmény szervezi a KELLO útmutatásai alapján.

Amennyiben lehetséges a korábbi években használt tankönyveket rendeljük, illetve taneszközöket kérjük, hogy tanulóink használhassák testvérük, ismerősük könyvét, taneszközét valamint a könyvtári könyveket.

A szakképzésben használt tankönyveket a Szakképzési Tankönyvjegyzék alapján állítjuk össze az oktatott szakmáknak megfelelően. Amennyiben lehetséges kompetencia alapú tankönyveket rendelünk.

### **IV.3. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai**

#### **Fejlesztési területek**

##### **Az erkölcsi nevelés**

A tanulóban kialakul a *kötelességtudat*, érti egyéni és közösségi (*társadalmi*) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a *normakövetés* társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezségeket

és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Képes bizonyos értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat ezek kezelésére.

### **Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**

Megnevez és felismer *magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat*, tudatosan benne munkásságuk jelentősége. Ismer a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb *magyar találmányokat*, szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van *nemzeti ünnepeink* jelentőségével, hagyományaival. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének *természeti és kulturális örökségét*. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

### **A családi életre nevelés**

A tanuló jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a *háztartásban*, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes *önálló életvitelét*, ön-maga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos megszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság, takarékoskodás alapvető technikáit. Készül az *örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra*, a családi életre. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. A tanuló értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

### **A testi és lelki egészségre nevelés**

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik *környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné*. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a *kultúra* szerepét a lelki egészség megőrzésében. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, tud példákat sorolni védőoltásokra.

### **Állampolgárságra, demokráciára nevelés**

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető *állampolgári jogait és kötelességeit*. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét. Gyako-

rolja jogait és kötelességeit környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a *helyi közösségekkel való jó együttműködésre*. Ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

### **Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése**

A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével és az emberi együttműködés lehetőségével. Tud *különbséget tenni az ideális és a reális énkép között*, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagukról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

### **Felelősségvállalás másokért, önkéntesség**

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorúlnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben *képes felelősséget vállalni másokért* (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

### **A tanulás tanítása**

A tanuló megismer olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a *tanuláshoz szükséges* külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) *feltételeket*. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (pl. egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. Megismeri *saját tanulási stílusát*, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

### **Pályaorientáció**

A tanuló tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával kapcsolatban, munkaerőpiaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Rendelkezik ismeretekkel, és tapasztalatot szerez a felkészült álláskereséshez. *Képes önéletrajzot készíteni*, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit a munkaadónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

### **Gazdasági és pénzügyi nevelés**

A tanuló törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az *anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét* a társadalomban. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

### **Médiatudatosságra nevelés**

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni. Megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

### **Fenntarthatóság, környezettudatosság**

A tanuló érti a fenntartható fejlődés jelentőségét. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Ismer egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanuló *saját életvitelével tekintettel van a fenntarthatóság kritériumaira*. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

### **Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés**

Az Európai Unió által ajánlott, a Nat-ban meghatározott kulcskompetenciák, az ezeket célzó kompetenciafejlesztés a technikumok helyi tanterveinek kialakításakor is mérvadó.

#### **A tanulás kompetenciái**

A tanuló a 9-10. évfolyam végére képes figyelmét összpontosítva *kitartóan, önállóan tanulni*, saját tanulását megszervezni. A tanuláshoz való hozzáállása pozitív. Képes *motivációja folyamatos fenntartására*, felismeri képességeinek, készségeinek erős és gyenge pontjait, munkáját tárgyilagosan értékeli. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, támogatást kérjen. A tanuló megtanulja saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

#### **A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)**

A tanuló hétköznapi kommunikációs helyzetekben alkalmazza a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő szövegeket. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Mérlegelő módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerezésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet legfontosabb területein a papíralapú és az elektronikus műfajokban.

Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra. Képes egyes nem verbális természetű információk verbális leírására, értelmezésére.

Valós élethelyzetekben is tudja használni a tanult idegen nyelvet a produktív készségek (írás és beszéd) alkalmazásával is. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

### **A digitális kompetenciák**

A tanuló egyre motiváltabbá válik az IKT-eszközök használatában. A tanuló képes a számítógép használatára, lehetőségeinek önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információ-megosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. *Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a feladatok, problémák megoldásában saját szakterületén.* A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásának adekvát magatartása, elfogadja a kommunikáció és az információ-felhasználás *etikai elveit*. Felismeri az IKT interaktív használatából adódó esélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére.

### **A matematikai, gondolkodási kompetenciák**

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. Felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. Képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. Kialakul az absztrakciós, analízis és szintetizáló képessége. A tanuló mérlegelő gondolkodásának fejlesztése többek között a feladatok megoldása során kapott eredmények elemzésén és értékelésén keresztül történik.

### **A személyes és társas kapcsolati kompetenciák**

A tanuló képes *együttműködni társaival* az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt. *Önként vállal feladatokat* különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára *segítséget nyújtani* ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzetéhez és Európához való tartozás tudata.

A tanulmányok végére képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra.

### **A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái**

A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával.

Felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Nyitott műalkotások befogadására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére.

### **Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák**

A tanuló ismert élethelyzetekben egyre inkább képes mérlegelni, önálló döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Terveket készít céljai megvalósításához és – esetenként segítséggel – meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. A tanuló felismeri, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja; belátja, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt.

## **IV.4. Az szakképző intézmény magasabb évfolyamára lépés feltételei**

A tanuló az szakképző intézmény magasabb illetve szakképzési évfolyamába akkor léphet, **ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette**, ezt a félévi illetve év végi **osztályzatok** tükrözik, amelyet a tanuló évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. Minden tantárgyból minimum az „elégéses” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz. A tanuló az évfolyam teljesítéséről **bizonyítványt kap**.

Az adott évfolyam követelményeit a helyi tantervek tartalmazzák.

A tanuló, képzésben résztvevő személy a szakképző intézmény igazgatójának engedélyével az szakképző intézmény két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

A továbblépés szakaszhatára a tanév.

Szakaszhatárt és szelekciós pontot jelent szakképző iskolában a 9. évfolyam, míg technikumban a 10. évfolyam, amikor a tanuló a szakképző évfolyamra léphet át.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 22. § (6) értelmében „A tanuló az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe bekapcsolódhat a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével, azzal, hogy legkésőbb a tizenharmadik (első szakképzési) évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget. Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a megadott határidőig az érettségi végzettséget nem szerzi meg.”

A szakképző évfolyamokon való továbbhaladás feltétele az adott évfolyam teljesítése mellett az **egészségügyi alkalmasság**, amit foglalkozás-egészségügyi orvos állapít meg és az **előírt összefüggő szakmai gyakorlat teljesítése**.

#### **IV. 5. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése**

##### **Ellenőrzés, értékelés**

Az szakképző intézmény a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának  **folyamatos** ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik és értékelik.

Az ellenőrzés:

- rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra,
- tájékoztat a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának szintjéről, a gyakran előforduló hibákról, hiányosságokról.
- Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

##### **Az elméleti számonkérés elemei az érettségire felkészítő osztályokban:**

- Önálló felelet, szép, helyes magyar beszéddel a megadott témából.
- Használja és értse a szakkifejezéseket.
- Ismerje fel az összefüggéseket.
- Képes legyen kérdéseket feltenni, és azokra a választ megadni.
- A témától függően (elengedhetetlen) a szakirodalom (alapos) ismerete.
- Oktatója ismertetése alapján, adott témában előzetes felkészülés után képes legyen rövid előadás megtartására.

##### **Az elméleti számonkérés elemei a szakképző osztályokban:**

- Önálló felelet a megadott témakörből, összefüggően, helyes magyar beszéddel.

- Alkalmazza az alapvető szakkifejezéseket, ismerje fel az összefüggéseket.
- Az alapvető szakirodalom használata.
- Ismerje a berendezések felépítését működését, beállításának módját, hibáit és azok javítását.
- Ismerje az alapvető méréseket, szakmájának megfelelően tudja használni, beüzemelni, a mérőeszközöket és precízen végrehajtani a mérést.

#### **A gyakorlati számonkérés elemei a szakképző évfolyamokon:**

- Önállóan tudják elvégezni a szakmai feladatokat, kiadott munkát.
- Tudják szakszerűen alkalmazni a szakmában használt szerszámokat, segédeszközöket és ismerjék azok karbantartását.
- Ismerjék meg a szükséges kiegészítő szerkezetek készítését.
- Tudják alkalmazni a szakma gépi berendezéseit, sajátítsák el azok munkavédelmét, karbantartását.
- Ügyeljenek a méretek pontosságára, a felületek minőségére.
- A munkanaplót folyamatosan vezessék, ismerjék meg a szakmával kapcsolatos dokumentációkat.
- A feladatot tudják végrehajtani, betartva a munkavédelmi előírásokat, a munkafegyelem követelményeit.

A megszerzett tudás, kompetencia ellenőrzésének, számonkérésének, mérésének formái tantárgyanként különbözőek, de ezen formák változatos alkalmazása jól kiegészíti egymást.

Alapkövetelmény, hogy iskolánkban az értékelés legyen objektív, érvényes és megbízható. Ennek figyelembevételével minden szaktanár olyan változatos értékelési formákat alkalmaz, amelyek a tanulók életkori sajátosságainak és a tantárgy jellegének megfelelnek.

#### **AZ ÉRTÉKELÉS LEHET:**

- diagnosztikus, amely a tudásszint felmérésére szolgál, a hiányosságok felderítésével segíti a további oktató munkát (szól oktatóknak, diáknak)
- formatív, amely a tanulók tudását, teljesítményét rendszeresen méri, érdemjeggyel értékeli,
- szummatív, amely a félévi, illetve évi teljesítmény értékelését jelenti és osztályzat formájában ad tájékoztatást.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy **a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az szakképző intézmény helyi tantervében és a képzési programban előírt követelményekhez**; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy **a tanulói teljesítmény hogyan változott** – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

A tanulók teljesítményének, előmenetelének minősítése **tanév közben érdemjegyekkel** történik. Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére

szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének elsajátítását minősíti.

**Félévkor és év végén** a tanulók teljesítményét, előmenetelét **osztályzattal** minősítjük. A szakképző intézmény az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti.

**A félévi osztályzatok** azt mutatják, hogy:

- a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak helyi tantervi valamint programtantervi követelményeinek,
- a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma
- a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye milyen volt.

**A tanév végi osztályzatok** azt tanúsítják, hogy:

- a tanuló az adott évfolyamra előírt helyi tantervi valamint programtantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette,
- megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt az oktató legalább elégségesnek minősítse,
- megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani
- a tanulmányok alatti vizsgán nyújtott teljesítménye milyen volt.

**Alapelvek:**

- Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét a KRÉTA rendszeren keresztül értesíteni kell.
- Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.
- Ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az oktatói testület felhívja az érintett oktatót, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha az oktató nem változtatja meg döntését, és az oktatói testület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.
- A duális képzőhelyekkel történt egyeztetés alapján, nem lehet elégségesnél jobb a közösen oktatott és értékelt szakmai tárgyak félévi vagy év végi osztályzata, amennyiben a tanuló a szakképző intézményi tanórákon az értékelések során csak elégtelen osztályzatot szerez. Amennyiben a tanuló az intézményi értékelések során elégséges vagy jobb értékelést kap, akkor a közösen oktatott tárgyaknál a duális és iskolai jegyekből átlagot számítunk, de a duális képző által adott osztályzat fele - tekintettel az ott nagyobb óraszámú folyó szakmai oktatásra- pozitív irányba térünk el.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai: *jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)*.

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni. Az intézményben a tanuló **félévente minimum négy érdemjegyet** kell szerezzen, s ebből legalább egy – lehetőség szerint – a szóbeli feleletre adott értékelés. Amennyiben a tantárgy óraszama a heti egy vagy egynél kevesebb, az érdemjegyek száma három.

#### **IV. 5.1 Érdemjegyek teljesítmény határai**

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény **(pontszám) érdemjegyekre történő átváltását** a szakmai programban foglaltak szerint végzik a szakképző intézmény oktatói.

Az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltásánál érdemes figyelembe venni a kimeneti vizsgák átváltási szabályait.

#### **Közismereti tárgyak**

**Technikum** közismereti tárgyak érdemjegyeinek teljesítményhatárai írásbeli dolgozatnál:

<b>Teljesítmény (%)</b>	<b>Érdemjegy</b>
0-35%	(elégtelen) 1
36%-50%	(elégséges) 2
51%-69%	(közepes) 3
70%-84%	(jó) 4
85%-100%	(jeles) 5

**Szakképző iskola** közismereti tárgyak érdemjegyeinek teljesítményhatárai írásbeli dolgozatnál:

<b>Teljesítmény (%)</b>	<b>Érdemjegy</b>
0-24%	(elégtelen) 1
25%-39%	(elégséges) 2
40%-59%	(közepes) 3
60%-79%	(jó) 4
80%-100%	(jeles) 5

**Szakmai elméleti tárgyak** érdemjegyeinek teljesítményhatárai írásbeli dolgozatnál:

Teljesítmény (%)	Érdemjegy
0-34%	(elégtelen) 1
35%-50%	(elégséges) 2
51%-70%	(közepes) 3
71%-84%	(jó) 4
85%-100%	(jeles) 5

A félévi értékelés során a tanuló érdemjegyeinek átlaga legalább 2,00 kell legyen ahhoz, hogy adott tantárgyból elégséges osztályzatot érjen el.

A tanulók év végi értékelése során az osztályzatot a teljes időtartam alatt szerzett érdemjegyek átlaga alapján, a tendenciajelleg figyelembevételével a szaktanár állapítja meg. Az elégséges osztályzat elérésének feltétele, hogy a tanuló érdemjegyeinek átlaga elérje az 1,8-at! Ez az értékelés érvényes mind az érettségire való felkészülési (9-12. évfolyam), mind a szakképzési szakaszban.

A tanárnak a fentiekől eltérnie kizárólag a tanuló javára lehet.

#### **IV.5.2. A magatartás és szorgalom minősítése**

**A magatartás** – viselkedés különböző viszonyulások összessége. Tartalmazza a tanuló viszonyulását a felnőttekhez, környezetéhez, (tanterem, épület, berendezési tárgyak).

##### ***Meghatározó elemei:***

- fegyelmezettség,
- munkafegyelem,
- segítőkészség,
- baráti vagy durva, agresszív, ellenséges viszonyulás,
- tiszteletudás,
- önbecsület és mások megbecsülése,
- hiányzás, igazolatlan hiányzás, késés gyakorisága, pontosság,
- megbízhatóság,
- saját és mások testi épségének óvása,
- önismeret realitása,
- hatása környezetére,
- rábízott feladatok ellátása, vállalkozó kedve,
- kulturális igénye, a szakképző intézményi rendezvényekhez való viszonyulása,
- a szakképző intézményi, városi, nemzeti hagyományokhoz való viszonya, diákköri munka, általános viselkedéskultúra.

**A szorgalom** – az egyéni adottságok, képességek és az elért tanulmányi teljesítményszint viszonya.

Elemei:

- Reálisan ismeri-e képességeit?
- Megfelel-e eredménye a képességeinek?
- Folyamatos, kitartó-e a munkája?
- Mely tárgyakból kiemelkedő?
- Milyen a motiváltsága?
- Önművelési képessége, igénye.
- Versenyeken, pályázatokon való részvétele.

A tanulók **magatartásának** minősítésénél a „*példás , jó , változó , rossz*” minősítéseket használjuk.

A tanulók **szorgalmának** minősítésénél a „*példás , jó , változó , hanyag*” minősítéseket használjuk.

### **A magatartás minősítésének követelményei:**

**Példás** a tanuló magatartása, ha szakképző intézményi és azon kívüli viselkedésével, munkájával kitűnik és társainak követendő példát mutat. Az intézményi Házirendet betartja, viselkedése kulturált, udvarias. A társaival és a felnőttekkel segítőkész.

Nem lehet példás akinek:

- 1-nél több írásbeli figyelmeztetése van,
- 2-nél több igazolatlan órája van,
- viselkedése ellen sorozatosan kifogás merül fel,
- magatartása ellen, akár egy oktató is megalapozott kifogást emel.

**Jó** a tanuló magatartása, ha viselkedése, munkája általában kifogástalan, a legfontosabb szakképző intézményi rendszabályokat betartja, viselkedése kulturált, udvarias.

Nem lehet jó magatartása, akinek:

- 2-nél több írásbeli figyelmeztetése van,
- 5-nél több igazolatlan órája van,
- magatartása, viselkedése ellen több oktató is kifogást emel.

**Változó** a tanuló magatartása, ha viselkedésével szemben rendszeresen kifogás merül fel, a Házirend ellen ismétlődően vagy súlyosan vét, rendszeretete ingadozó, felelősség érzete kialakulatlan, magatartása meggondolatlan, ugyanakkor igyekezet is tapasztalható nála a hibák kijavítására.

Nem lehet változó a magatartása annak, akinek:

- 15-nél több igazolatlan órája van,
- több igazgatói vagy nevelőtestületi büntetése van.

**Rossz** a tanuló magatartása, ha hanyag munkával, fegyelmezetlen viselkedésével az osztályközösség munkáját súlyosan akadályozza, társainak általában rossz példát mutat, emberi megnyilvánulásai felelőtlenek, durvák, agresszív.

#### **A szorgalom minősítésének követelményei:**

**Példás** a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkája igényes, rendszeresen megbízható és pontos, a tanítási órákra való felkészülés otthoni munkájában törekvést, tanúsít.

**Jó** a tanuló szorgalma, ha az szakképző intézményi és otthoni munkáját elvégzi, vállalt kötelezettségeit teljesíti.

**Változó** a tanuló szorgalma, ha szakképző intézményi és otthoni munkájában csak időnként tanúsít törekvést, kötelességeit csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti, a munkában való részvétele figyelmetlen pontatlan.

**Hanyag** a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkájában megbízhatatlan, kötelességét rendszeresen elmulasztja.

A szorgalom minősítésekor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A változó, rossz magatartást és a változó, hanyag szorgalmat figyelmeztetésnek kell megelőznie.

**A tanulók magatartását és szorgalmát** az intézmény oktatói a jogszabály adta keretek között 2021-2022-es tanévtől **érdemjeggyel és osztályzattal nem minősítik**, ugyanakkor fegyelmező vagy dicsérő beírásokkal folyamatosan értékelik. A fenti értékelési és minősítési követelmények segítik az osztályfőnök és oktatók ez irányú tevékenységét.

#### **IV.5.3. A tanulók jutalmazásának elvei:**

A szakképző intézmény hagyományainak megfelelően a kimagasló teljesítményeket (tanulmányi eredmény, közösségi munka, versenyeredmények, pályamunka), az osztályfőnökök és szakmai munkaközösségek javaslata alapján a tanévzáró illetve a ballagási ünnepségen a közösség előtt elismeri. A jutalmazást a szülői közösség, a diákönkormányzat is kezdeményezheti. Könyvjutalmat a Centrum biztosít az arra érdemeseknek.

Az intézmény javaslatot tesz az oktatásért felelős miniszter által alapított díjakra valamint Hajdúnánás Város Képviselőtestülete által biztosított elismerésekre. (Polgármesteri elismerő oklevél)

## A jutalmazás formái:

### Oktatói dicséret

- a szaktárgyi kiemelkedő tevékenységért adható:
- szóbeli, írásbeli (ellenőrzőbe és osztálynaplóba beírással),
- bizonyítványba beírással a tanév végén.

### Osztályfőnöki dicséret adható szóban illetve írásban:

- jó tanulmányi és közösségi munkáért,
- vállalt feladatok példamutató elvégzéséért.

### Igazgatói dicséret adható:

- kiemelkedő tanulmányi munkáért,
- az iskola hírnevét öregbítő teljesítményért,
- példamutatóan teljesített társadalmi munkáért.

### Oktatói testületi dicséret adható:

- kiemelkedő tanulmányi munkáért és
- példamutató magatartásért,
- országos tanulmányi versenyen elért 1-10. helyezéért.
- tanév végén adható

### Év végén az oktatói testület, ill. a szakmai munkaközösségek adományozhatnak:

- évfolyamelső címet,
- szaktárgyi első címet,
- szakképzésben kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanuló címet
- kiadjuk a jó tanuló jó sportoló címet.

Az iskola névadójának fia hagyatékaként a díjazottkából álló kuratórium döntése alapján a **Csiha díjat** a szalagtűző ünnepségen adják át egy technikumi és egy szakképző iskolai tanulónak.

Ballagási ünnepségen a **plakett** átvételére az a végzős diák jogosult, aki a tanulmányai minden évfolyamán évfolyamokon év végén legalább 4,51 tanulmányi átlagot ért el.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító **tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.**

## IV. 6. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, az értékelésben betöltött szerepe

Az szakképző intézmény a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik és értékelik.

### **Az írásbeli számonkérés formái:**

**témazáró:** egy nagyobb tematikus egységet lezáró, összefüggő írásbeli ellenőrzés, egész órán át írt dolgozat. A témazáró mennyisége függ a tantárgy heti óraszámától.

Beszámítása meghatározó a félévi és év végi osztályzatot illetően: 200%-al számítja a KRÉTA rendszer.

A témazáró időpontját egy héttel korábban a tanulóknak be kell jelenteni, és a KRÉTA naplóba be kell jegyezni. Az oktató ezt megelőzően összefoglaló, rendszerező órával tekinti át a számonkérendő témaegységet.

A témazáró dolgozatot a hiányzó tanuló köteles pótolni. A pótlás nem csak tanórai keretek között szervezhető meg.

A minimális követelményszintet sem teljesítő tanulóval a témazáró dolgozat - a szaktanár döntése alapján - megisméltethető. Mindkét érdemjegy érvényes, de a javító érdemjegy nem témazáró értékű.

Egy tanítási napon maximum 2 témazáró dolgozat íratható. A témazárókat két héten belül értékelni kell.

A **kis- vagy próbaérettségien szerzett érdemjegy** egyenlő értékű egy témazáró dolgozattal, így 200%-ban számít be a tanuló értékelésébe.

**számonkérés:** kisebb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés (teszt, feladatlap), melyből az oktató saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat. Többnyire csak az óra egy részét veszi igénybe.

**írásbeli felelet:** egy-két leckét számonkérő írásbeli ellenőrzés (pl. teszt, röpdolgozat, feladatlap), melynek gyakorisága a tantárgy természetéből adódik és az oktató önálló döntésétől függ. Az ezért kapott érdemjegy egy szóbeli felelet súlyával azonos.

**házi dolgozat:** meghatározott témából, a szakirodalom önálló feldolgozásával, előre megszabott határidőre elkészített tanulói munka.

Házi dolgozatnál a téma nehézségétől és a megszabott terjedelmétől függően elegendő időt (1-2 hetet) kell biztosítani a munka elkészítésére.

Házi dolgozatot csak alkalmasszerűen írnak a tanulók, de szükség esetén egyeztetni kell az osztályokban tanító oktatóknak, hogy egy osztály egyszerre csak egy ilyen jellegű feladatot kapjon.

A dolgozatokat két héten belül értékelni kell.

A röpdolgozatra, illetve szóbeli feleletre, házi dolgozatra kapott osztályzat egyenértékű.

A tanulót az érdemjegyről értesíteni kell, és az érdemjegyet a KRÉTA naplóba ugyanebben az időpontban be kell írni.

#### **IV. 7. Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei és korlátai**

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. A készségek, képességek nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni (externátusi, kollégiumi) gyakorlás nélkül. Ezért a tantárgyak legtöbbszörénél szükséges a **rendszeres házi feladat**.

A házi feladat lehet:

- szóbeli vagy
- írásbeli munka, vagy
- egyszerre mindkettő.

A házi feladatnak, mint önálló tanulási munkának a jelentősége:

- fontos szerepe van a tanulás tanulásában,
- szerves kapcsolatot tart fenn két tanítási óra között,
- nélkülözhetetlen az ismeretek megszilárdításához, emlékezetbe véséshez,
- segíti az alapfogalmak, összefüggések megértését, az ismeretek alkalmazását, a probléma-megoldó gondolkodás kialakulását és fejlesztését.

Az oktató adhat fel úgynevezett szorgalmi, alkotó és kreatív házi feladatot is.

A házi feladat ellenőrzése:

- A szóbeli házi feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik.
- Az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizni kell.

Házi feladatok lehetnek:

- feladatgyűjteményből adott feladatok,
- oktatói/tankönyvi kérdésekre adandó válaszok,
- vázlatkészítés,
- leíró vagy elemző munkák,
- házi dolgozat,
- gyűjtő- vagy kutatómunka,
- online feladatsor megoldása
- számítógépes feladat.

Alapelvek:

- A házi feladat legyen a tanuló felkészültségének megfelelő, világos és érthető.
- Az önálló ismeretszerzést, információ feldolgozást kívánó feladatoknál gondoskodni kell arról, hogy az oktató által megjelölt források, segédeszközök minden tanuló számára rendelkezésre álljanak.
  - Legyen megfelelően előkészítve, pontosan meghatározva a tennivaló, a mennyiség, az elvárt terjedelem, a határidő, a felhasználható eszközök (pl: tankönyv, munkafüzet, feladatgyűjtemény, szöveggyűjtemény, emailben/Kréta rendszeren küldött feladat stb.).
- Egyértelműen legyen elválasztva egymástól a kötelezően elvégzendő és a szorgalmi feladat.
- A feladatok változatosak legyenek, ezzel is ösztönözve a tanulókat azok elvégzésére.

#### Korlátok:

- Lényeges a házi feladat elkészítéséhez szükséges időtartam megállapítása, amelynek meghatározásához a tanulócsoporthoz tartozó diákok között az átlagos képességű tanuló számára szükséges időt kell figyelembe venni.
- A napi írásbeli és szóbeli házi feladat elkészítésének időtartama tantárgyanként ne haladja meg átlagosan a napi 30-40 percet.
- Az ennél hosszabb időt igénybevevő több témát átfogó feladatok elvégzéséhez egy hetet biztosítani kell.
- Hétvégére, hosszabb, több napos szünetekre az egyik órától a másikra adottnál ne legyen több a házi feladat.
- A szóbeli és írásbeli házi feladatok arányát a tantárgyak követelményei határozzák meg.
- A házi feladat el nem készítése a tanuló szorgalom jegyének kialakításánál vehető figyelembe.

#### IV.8. A lemorzsolódás csökkentésének eszközei

**A lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló:** az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlaga 2,5 alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

##### *Az intézmény feladatai:*

- a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatásához kapcsolódó korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer működtetése
- lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókról összesített adatok szolgáltatása
- megakadályozni a korai szakképző intézmény elhagyást

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók kikerülhetnek a hátrányos, vagy halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók közül egyaránt.

A lemorzsolódás csökkentése érdekében az intézmény minden oktatója az **alábbi alapelveket** tartja szem előtt:

- Szakképző intézményi szinten egységes, érthető szabályok (Házirend, Szakmai Program, SZMSZ) betartatása és betartása kötelező
- Az oktató a legkisebb eredményt is dicsérje, viszont toleráns legyen a HH-s tanuló hibáival szemben.
- Ha a HH-s tanulók tiltakoznak, diplomatikusan meg kell győzni a feladat személyes hasznosságáról őket.
- Segítsünk rámutatni a gyermek azon területeire, ahol sikereket érhetnek el. (sportolás (erőemelés, foci), rajz, szabadidős programok).
- Igyekezünk előhívni belőlük a bennük lévő pozitív energiákat, akár személyre szabott és ellenőrzött feladattal.
- Teremtsünk olyan oktatási helyzetet számukra, melyekkel elkerülhetőek a szakképző intézményi kudarcok
- Nem terhelhetjük túl a tanulókat, így törekednie kell minden oktatónak tanóráján belül is kiemelt figyelemmel kíséreni az ő munkájukat.
- Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulóknál az szakképző intézmény-szülők un. támogató rendszerét működtetnünk kell, akár napi kapcsolattartás árán is, hogy a gyermek a tankötelezettségi kor után is haladjon tanulmányaiban.
- Az eszközök között előtérbe kell helyezni az szakképző intézményi felkészülés segítését, a felzárkóztatást, korrepetálást, de kilencedik évfolyamon a tanulókkal való törődést is.
- Szerencsés esetben a napi nyolc óra munkaidőbe be kell építeni ezeket a foglalkozásokat, ugyanakkor megengedhető, ha 1-2 testnevelés óra helyett néhány rászoruló diák inkább a neki megfelelő külön foglalkozáson van jelen.
- A mentorállást biztosító pályázatok esetében a tanulóval szinte napi kapcsolatban lévő olyan személy kijelölése javasolt, aki így rendszeresen nyomon tudja követni haladását, tud beszélgetni vele, szüleivel kapcsolatot tud kiépíteni.
- Együttműködés azokkal a szakmai szervekkel, akik az adatszolgáltatást követően pedagógiai-szakmai támogatást nyújtanak az intézménynek, amivel eredményesebbé tehetik a nevelő-oktató munkát, és csökkenthetik a lemorzsolódást.

#### **IV. 9. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósulásának módja**

A 21. századi emberkép egyik hangsúlyos összetevője, hogy az egyén aktív és cselekvő, ugyanakkor reflektív mérlegelésre képes. A cselekvő embert a mozgáshoz kapcsolódó helyes attitűdök, a fizikailag aktív életmód, önmaga reális elfogadása, a közösségi felelősségvállalással egybekötött autonómia, az újító kezdeményezésekre való nyitottság és a megbízható megoldások alkalmazásának képessége jellemzi.

A testileg és lelkileg egészséges ember az egészség állapotát, a harmonikus életet értéként éli meg. Az egészséges és harmonikus életvitelt megalapozó szokások a nevelés-oktatás egyes szakáiban a pedagógusok személyes példamutatásán keresztül alakulnak ki.

A mozgáshoz, mint alapkompenciához kapcsolódó képességek, készségek, az adott szituációnak megfelelően mobilizálódó motoros képességek és készségek jelentik az alapját annak, hogy az adott egyén a társadalom aktív tagjává váljon, és az egész életen át tartó mozgásos cselekvési biztonság jellemezze.

A 12/2020. (II.07) Szkr. a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok részeként említi a mindennapos testnevelés biztosítását is. A szakképző intézmény azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, legalább napi egy testnevelésórát szervez.

Ha a tanuló - választása alapján - a mindennapos testnevelésből heti két testnevelésórát sportkörben történő sportolással vált ki, függetlenül attól, hogy a sportkör feladatait a szakképző intézménnyel kötött megállapodás alapján diáksport egyesület látja-e el, a szakképző intézmény a tanulóól a két sportköri foglalkozáson való részvétel tekintetében sportköri tagdíjat nem szedhet.

Az intézmény mindennapos testnevelési programja a helyi lehetőségekből kiindul, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületesség szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulóással járó idegi és fizikai terhelést.

A gyerekek szakképző intézményi leterheltsége, a felnőttek mindennapos munkája egyre inkább indokoltá teszi azoknak a mozgásformáknak az előtérbe kerülését, amelyek alkalmasak a rekreációra, kikapcsolódásra, a sport, a mozgás örömeinek élvezetére.

Ezért programunknak **célja**, hogy a gyerekek minél szélesebb körben ismerkedjenek meg – lehetőségeinknek megfelelően – a legkülönbözőbb szabadidősportok alapjaival, hogy kiválaszthassák a számukra megfelelő sportot, amelyeket később folytatva javulhat életminőségük, testi-lelki egészségük, fenntartva természetesen a „klasszikus”, a tantervben is szereplő mozgásformák elsődlegességét.

A mindennapos testnevelés programja része az szakképző intézmény egészségfejlesztési programjának.

A testnevelés és sport sajátos eszközeivel járul hozzá a szociális kompetencia oktatásához, hogy kialakuljon az egymás iránti tisztelet, önfegyelem, tolerancia, szolidaritás, csapatszellem, kudarcűrés, valamint fejlődjön a szabályok megértése és betartása.

## **Általános tanítás-tanulóásszervezési eljárások**

Az adott foglalkozás jellegéből adódóan megjelenik az egyéni, a páros és a csapatmunka, és ezekben a differenciálás az egyéni képességeknek megfelelően. Fontos a mozgásbeli hátrányok ki-egyenlítése, szükség szerint a felzárkóztatás és a tehetségek gondozása, ahol kiemelten kezeljük a labdajátékokat, ezen belül a labdarúgást, futsalt és röplabdát.

A tananyag tartalma, annak feldolgozása közvetlenül szolgálják az egészségvédelmet, a tanulók fizikai állapotának javítását, teherbíró képességük növelését.

Programunk fő célja a mindennapos testmozgás változatos lehetőségének biztosítása, mellette olyan programok szervezése, amelyek bővítik, kiegészítik, változatosabbá teszik a mindennapos testnevelést. Például úszás, téli sportok lehetőségének igény szerinti biztosítása a Diák Önkormányzattal közös szervezésben.

### **A mindennapos testnevelés programja**

- Az egészségfejlesztő szakképző intézményi testmozgás célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel.
- A mozgásszegény életmód kialakulásának megelőzése a testmozgás megszerettetésével, a rendszeres mozgáshoz szoktatással.
- Adjon lehetőséget az egészség hosszú távú megőrzésére, ezáltal egy jobb felnőttkori életminőségre.
- Az szakképző intézményi testnevelés és sport keretei közt az egészségnevelés, a szociális kompetenciák (kreativitás, önállóság, önbizalom, felelősségtudat, cselekvőképesség) a csapatmunka, a társakkal történő együttműködés egyaránt fejleszthető.
- Minden gyermek minden nap kapjon lehetőséget a testmozgásra.
- Minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légző rendszer megfelelő terhelése
- A program fontos része a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna, a gerinc és ízületvédelem szabályainak betartása.
- Az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen örömet, sikerélményt a mozgás.
- A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgásprogramban.
- A lehető legszélesebb körben ismerkedjenek meg a szabadidő-, egészségmegőrző sportokkal, azok alapjaival, amelyek közül kiválasztva a számára megfelelőt, később javulhat életminőségük, testi és lelki egészségük.
- A program fontos része a megfelelő mennyiségű játék, versengés.
- Évente két alkalommal felmérésre kerül a tanulók fizikai állapota „Netfit” teszt alapján;

A program személyi és tárgyi feltételei biztosítottak, de fejlesztésük időszerű, különösen a megemelkedett óraszámok és igénybevétel következtében.

Az iskolában a tanulók rendelkezésére áll ehhez: tornaudvar, tornaterem, konditerem, csocsó asztalok, ping-pong asztalok, kültéri kondipark.

### **Várható eredmények**

- A rendszeres mozgás hatására javul a tanulók egészségi állapota, fizikai állóképessége.
- A mozgásfejlesztő órák hatására magasabb szinten tudják a gyerekek elsajátítani a sportjátékok, a torna, az atlétika mozgásanyagát.
- A tartásjavító óráknak köszönhetően csökkennek a mozgásszervi elváltozások.
- Csökken a gyerekek stressz szintje, jobban bírják az idegi terhelést is.
- Javul játékkultúrájuk és a közösségért érzett felelősségtudatuk.

### **Értékelés**

- Minden évfolyamban év közben érdemjeggyel.
- A mindennapos testnevelés teljesítményét félévkor és év végén együtt egy osztállyal minősítjük.
- Alkalmazni kell a szóbeli értékelést ahol elsősorban a tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődését kell értékelni.
- Az adott tevékenységre jellemzően a tanulók aktivitását, kezdeményező-készségét, sport-szerű viselkedését és a csapatmunkában való részvételét vesszük figyelembe.
- A testnevelés órákon kívüli rendszeres sporttevékenységben való részvétel, eredmény a tantárgyi érdemjegyben is megjelenhet.
- A tanév végén jutalomkönyv és sportoklevél formájában is elismerjük a teljesítményt.

### **A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek NETFIT**

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt = NETFIT a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszere, annak tartalmi kereteit szabályozza.

A tanév rendjében meghatározott időszakban zajlik a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérése illetve az eredmények informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszerbe felvitele.

A tanulók fizikai fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával

A testnevelők tanévenként elemzik az eredményeket (személyenként és összességében) és meghatározzák a szakképző intézményi testnevelésóra keretei között szükséges intézkedéseket. Ezek alapján a testnevelők javaslatot tehetnek a nevelőtestület részére a szakmai program részét képező egészségfejlesztési program módosítására.

#### **IV. 10. A választható tantárgyak, foglalkozások megnevezései , az oktatóválasztás szabályai és vizsgára bocsájtáshoz teljesítendő követelmények**

A tanulók választása szerint a nem kötelező órák terhére vállalhatja bármely lehetséges érettségi tárgyból a kiegészítő ismeretek elsajátítását az emelt szintű oktatás keretében (11-12. évfolyam).

A 9-10 évfolyamokon felzárkóztató illetve tehetséggondozó órákat ajánlunk a diákjainknak, melyekre annak alapján jelentkezhet, hogy a heti kötelező és nem kötelező tanóráinak száma ne haladja meg a jogszabályok által meghatározott óraszámot.

##### **Választható tanórai foglalkozások:**

**9-10. évfolyam:** matematika (felzárkóztatás, tehetséggondozás), magyar nyelv, idegen nyelv, szakmai tantárgyak

**11-12. évfolyam:** emelt szintű oktatás a kötelező érettségi tárgyakból

Választható érettségi vizsgatárgyak, amelyekből az iskola tanulóinak középszintű érettségi vizsgára – mint hatodik tárgyból vagy mentesség miatti tantárgy kiváltásakor- való felkészítését az intézmény vállalja: biológia, fizika, földrajz, informatika.

A választható tantárgyak esetében lehetőség nyílik arra, hogy a tanulók megjelöljék, melyik oktatónál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt oktatót. A pedagógusválasztás lehetőségével a diákok abban az esetben élhetnek, ha az adott tantárgyból a felkészítés az adott osztályban több szinten folyik.

A tanuló joga, hogy tanulmányai során a pedagógiai programban és az érettségi vizsgaszabályzatban meghatározott keretek között (10. évfolyamon) érettségi vizsgára felkészítő foglalkozásra (legfeljebb két) tantárgyat válasszon a jogszabályokban rögzített határidőig. A tanuló választását május 20-ig írásban beterjeszti az osztályfőnökön keresztül az igazgatóhelyettesnek. Tanköteles tanuló döntését a szülő aláírása hitelesíti. A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását. A választásukat a tanulók és szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés és mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépésben úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

*Választható tárgyakból a vizsgára bocsájtáshoz teljesítendő követelmények:*

- *az oktatási programban meghatározott óraterv szerinti tanórák látogatása (ágazati kötelező tárgy)*
- *középszinten az iskola helyi tantervében szereplő tananyagok elsajátítását igazoló év végi bizonyítvány osztályzatai valamint*
- *vagy a választható tantárgyak fakultációs tanóráinak látogatása (nem ágazati kötelező tárgy)*

Emelt szintű vizsgát a tanuló saját döntése alapján a tanult tárgyakból, vizsgafelkészítőn való részvételtől függetlenül tehet.

#### **IV. 11 Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei**

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk mind technikumban, mind szakképző iskolában az idegen nyelvet, digitális kultúrát gyakorlati jellegű szakmai tárgyakat az időkeret, a tanulói igény és a személyi feltételek figyelembe vétele mellett.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Az iskolában elérhető egyéb foglalkozások:

- tehetséggondozás
- korrepetálás
- felzárkóztatás (HH)
- differenciált fejlesztés (BTMN)
- integrációs és képességkibontakoztató felkészítés (HH)
- könyvtári órák
- sportkör (futsal, röplabda, erőemelő)

A szakképző intézmény a tanköteles tanuló számára a meghatározottakon túl ingyenesen biztosítja

- a szakképző intézmény által a szakmai oktatással összefüggésben szervezett, a szakképző intézményen kívüli egyéb foglalkozáson, tanulmányi kiránduláson vagy egyéb szakmai programon való részvételt,
- a szakmai oktatáshoz közvetlenül nem kapcsolódó foglalkozást, valamint a felzárkóztató és fejlesztő pedagógiai ellátást és

Intézményünk lehetőséget biztosít, hogy egyes tanórai foglalkozások színhelye ne az iskola tanterme, hanem egy külső helyszín (könyvtár, múzeum, kiállítás) legyen. Ennek a feltételei a következők:

- a tanulók felügyelete pedagógusok által megoldott
- a szülői tájékoztatás és beleegyezés megtörtént
- a külső helyszínre való eljutás megoldott

#### **IV.12 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei:**

Az elmúlt évtizedekben kedvezőtlenül alakult hazánkban a népesség egészségállapota. A túltápláltság, a dohányzás, a túlzott alkoholfogyasztás, a mozgásszegény életmód, a pszichikai romlás volt a jellemző, de sajnos ez a tendencia napjainkban is érzékelhető. Ezek a tényezők csak tovább bővültek a drogfogyasztással, a stresszel, a felelőtlen magatartással, rendezetlen párkapcsolatokkal, családi háttérrel.

Iskolánk kiemelt célja, hogy egészségtudatos fiatalokat neveljünk, akik készek az egészségbarát életformák befogadására, és továbbadására.

A környezeti és egészségnevelési céljaink a következők:

1. önmagunk és egészségi állapotunk ismerete, a kóros állapotok felismerése
2. a sport, mozgás fontossága
3. "ételed-az éteted"- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
4. a felelősségteljes párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
5. a rizikóvállalás és határai
6. a szenvedélybetegség elkerülése
7. a lelki egészség megőrzése
8. elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.
9. kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé
10. érzékeny tenni a környezetvédelem iránt
11. aktívan vállaljon szerepet a közvetlen környezet értékeinek megőrzésében,
12. tudatosan törekedjen a környezeti károk megelőzésére
13. fel kell, hogy ismerje: közös és egyéni kötelessége az emberiségnek a környezet minőségének fenntartása és javítása.

Iskolánkban a következő környezetvédelmi programok segítik nevelési céljai megvalósulását:

- Víz világnapja alkalmából plakátkészítésben való részvétel
- „Te szedd”- szemégyűjtési mozgalomban való aktív részvétel
- Osztály, illetve tanulmányi kirándulások alkalmával ellátogatunk tanösvényekre, nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, vadás parkokba, botanikus kertekbe, múzeumokba.
- Kapcsolattartás külső partnerekkel

#### **IV. 13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések**

Az iskola tanulóinak esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseinek központi célja, hogy a diszkrimináció, szegregáció tilalmán túl olyan konkrét intézkedéseket is teszünk a hátrányos helyzetű tanulók érdekében, amelyek segítenek leküzdeni a szokásosnál és az átlagosnál nehezebb körülményeiből fakadó hátrányokat, így segítve társadalmi integrációjukat.

Intézményünk alapvető pedagógiai elvei a következők:

- igazságosság - amely annak biztosítását jelenti, hogy a személyes és társadalmi körülmények (pl. nem, társadalmi-gazdasági helyzet, etnikai származás) ne jelentsenek akadályt az oktatási lehetőségek kihasználásában.
- A befogadás, amely azt jelenti, hogy mindenki számára biztosított az oktatás alapvető szintje

Fel kell ismernünk, hogy a pedagógusoknak nagy felelősségük van ezen feladat megoldásában, hiszen a tanulással, a jobb iskolázottsággal általában magasabb jövedelem, jobb egészség, hosszabb élet, sikeresebb családi élet és állampolgári részvétel jár együtt.

Intézkedéseink:

- A veszélyeztetettség minél korábbi felismerése
- Folyamatos megfigyelés (monitoring)
- Egy osztályba járók érzékenyítése
- Felzárkóztatás
- Tehetséggondozás
- Pályaorientációs tevékenység
- Szorosabb kapcsolattartás a szülői házzal
- Felvilágosító munka szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, értesítés útján
- Helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése

## IV. 12. A középszintű érettségi vizsga témakörei

### Magyar nyelv és irodalom

---

#### A 2024-től bevezetésre kerülő magyar nyelv és irodalom középszintű érettségi témakörei és követelményei

##### **Irodalom tételsor**

*A tételsor 20 tételét az irodalom részletes vizsgakövetelményében foglaltak alapján kell összeállítani. A tételsort úgy kell összeállítani, hogy a témakörök mindegyikéhez a megadott számú tétel tartozzék.*

##### **Témakörök, tételek száma**

1. Életművek. Művek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők 10
2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból. Választható szerzők 1
3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők 2
4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai irodalomból 1
5. Művek a kortárs magyar irodalomból 1
6. Művek a világirodalomból 2

7. Színház és dráma 2 (Egy tétel a magyar irodalomból, egy tétel a világirodalomból)

8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom 1

### **Nyelvtan**

*A tételsor 20 tételét a magyar nyelv részletes vizsgakövetelményében foglaltak alapján kell összeállítani. A tételsort úgy kell összeállítani, hogy a témakörök mindegyikéhez legalább két tétel tartozzék, a 8. témakörhöz pedig 1 tétel. További szóbeli tételek kijelöléséről a tételkészítő dönt, de egy témakörben legfeljebb 4 tétel adható.*

#### **Témakörök, tételek száma (legalább-legfeljebb)**

1. Kommunikáció 2-4
2. A magyar nyelv története 2-4
3. Ember és nyelvhasználat 2-4
4. A nyelvi rendszer 2-4
5. A szöveg 2-4
6. A retorika alapjai 2-4
7. Stílus és jelentés 2-4
8. Digitális kommunikáció 1

<b>TÉMÁK</b>	<b>KÖVETELMÉNYEK</b>
<b>Magyar nyelv</b>	
<b>1. témakör: Kommunikáció</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ A nyelv mint kommunikáció</li><li>▪ Pragmatika</li><li>▪ Nyelv és vizuális kommunikáció</li><li>▪ A kommunikáció működése</li><li>▪ Személyközi kommunikáció</li><li>▪ A tömegkommunikáció</li></ul>
<b>2. témakör: A magyar nyelv története</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ A nyelv mint történeti képződmény</li><li>▪ A magyar nyelv rokonsága</li><li>▪ Nyelvtörténeti korszakok</li><li>▪ A magyar nyelv szókészletének alakulása</li></ul>
<b>3. témakör: Ember és nyelvhasználat</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Ember és nyelv</li><li>▪ A jelek, a jelrendszerek</li><li>▪ Általános nyelvészet</li><li>▪ Nyelvváltozatok</li><li>▪ Nyelv és társadalom</li><li>▪ Nyelv és politika, nyelvművelés</li></ul>

<b>4. témakör: A nyelvi rendszer</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ A nyelv mint jelrendszer</li> <li>▪ Hangtan</li> <li>▪ Alaktan és szótan</li> <li>▪ A mondat szintagmatikus szerkezete</li> <li>▪ Mondattan</li> </ul>
<b>5. témakör: A szöveg</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ A szöveg és a kommunikáció</li> <li>▪ A szöveg szóban és írásban</li> <li>▪ A szöveg szerkezete és jelentése</li> <li>▪ Szövegértelmezés</li> <li>▪ Az intertextualitás</li> <li>▪ A szövegtípusok</li> </ul>
<b>6. témakör: A retorika alapjai</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ A nyilvános beszéd</li> <li>▪ Érvelés, megvitatás, vita</li> </ul>
<b>7. témakör: Stílus és jelentés</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Szóhasználat és stílus</li> <li>▪ A szójelentés</li> <li>▪ Stíluseszközök</li> <li>▪ Stílusréteg, stílusváltozat</li> </ul>
<b>8. Digitális kommunikáció</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ A digitális kommunikáció ismérvei</li> <li>▪ A digitális kommunikáció társadalmi aspektusai</li> <li>▪ Digitális szövegtípusok</li> <li>▪ Digitális szemléltetés</li> <li>▪ Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában</li> </ul>
<b>IRODALOM</b>	
<b>1. témakör: Életművek a magyar irodalomból - Kötelező szerzők (10 tétel)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ady Endre</li> <li>• Arany János</li> <li>• Babits Mihály</li> <li>• Herczeg Ferenc</li> <li>• Jókai Mór</li> <li>• József Attila</li> <li>• Kosztolányi Dezső</li> <li>• Mikszáth Kálmán</li> <li>• Petőfi Sándor</li> <li>• Vörösmarty Mihály</li> </ul>

<p><b>2. témakör: Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig. Választható szerzők</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Janus Pannonius</li> <li>• Balassi Bálint</li> <li>• Zrínyi Miklós</li> <li>• Mikes Kelemen</li> <li>• Csokonai Vitéz Mihály</li> <li>• A reformáció vallásos irodalma, az anyanyelvű kultúra születése</li> <li>• A reformáció világi irodalma</li> <li>• A barokk irodalma</li> <li>• Népszerű világi költészet a 17-18. században: a kuruc kor lírája</li> </ul>
<p><b>3. témakör: Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Berzsényi Dániel</li> <li>• Gárdonyi Géza</li> <li>• Illyés Gyula</li> <li>• Juhász Gyula</li> <li>• Karinthy Frigyes</li> <li>• Kölcsey Ferenc</li> <li>• Krúdy Gyula</li> <li>• Márai Sándor</li> <li>• Móricz Zsigmond</li> <li>• Nagy László</li> <li>• Örkény István</li> <li>• Pilinszky János</li> <li>• Radnóti Miklós</li> <li>• Szabó Lőrinc</li> <li>• Szabó Magda</li> <li>• Tóth Árpád</li> <li>• Weöres Sándor</li> <li>• A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.</li> </ul>
<p><b>4. témakör: Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Áprily Lajos</li> <li>• Dsida Jenő</li> <li>• Gion Nándor</li> <li>• Kányádi Sándor</li> <li>• Kovács Vilmos</li> <li>• Reményik Sándor</li> <li>• Sütő András</li> <li>• Tamási Áron</li> <li>• Wass</li> </ul> <p style="text-align: right;">Albert</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A fenti lista bővíthető egy, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel.</li> </ul>
<b>5. témakör: Művek a kortárs magyar irodalomból</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Kortárs műalkotás: a mindenkori vizsga előtti utolsó harminc évben keletkezett (írt, bemutatott, megjelent) irodalmi alkotás.</li> </ul>
<b>6. témakör: Művek a világirodalomból</b>	Választható korok és művek a világirodalomból a líra és epika tárgyköréből
<b>7. témakör: Színház és dráma</b>	<p>Szophoklész egy műve          Shakespeare egy műve          Molière egy műve          Katona József: Bánk bán – Madách Imre: Az ember tragédiája – Egy 19. századi dráma: Ibsen, Csehov – Örkény István egy drámája – Egy 20. századi magyar dráma</p>
<b>8. témakör: Az irodalom háttérterületei VAGY Regionális irodalom</b>	Egy jelenség vagy szerző vagy műfaj vagy műalkotás elemző bemutatása a lehetséges témák egyikéből (pl. népköltészet, irodalom, film)
Az Értelmezési szintek, megközelítések lehetséges szempontjai a Szerzők, művek (2.1) témaköreiben	
Témák, motívumok, toposzok	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése.</li> <li>- Témák, motívumok, toposzok változatainak felismerése, értelmezése (pl. hegy, kert, sziget, út, évszakok, alászállás, felemelkedés, nemzedékek, család, felnőtté válás, beavatás, ember és természet, mikro- és makrokozmosz, felnőtt-gyermek, férfi-nő, bűn és bűnhődés, vándorlás, kaland, falusi és nagyvárosi életformák; a háború élménye, Trianon, a holokauszt, a lágerek világa, a diktatúrák, az elidegenedés stb.).</li> </ul>
Műfajok, poétika	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Műnemek és műfajok felismerése.</li> <li>- Alapvető versformák felismerése.</li> <li>- Poétikai fogalmak alkalmazása művek bemutatásában, értelmezésében.</li> <li>- A kerettanterv törzsanyagában szereplő verstani ismeretek.</li> </ul>
Korszakok, stílustörténet	A kifejezőmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól a napjainkig

Irodalomtörténet	- A magyar irodalomtörténet/művelődéstörténet főbb korszakainak néhány jellemzője.
------------------	--

## MATEMATIKA RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

Az érettségi követelményei két szinten kerülnek meghatározásra:

- középszinten* a mai társadalomban tájékozódni és alkotni tudó ember matematikai ismereteit kell megkövetelni, ami elsősorban a matematikai fogalmak, tételek gyakorlati helyzetekben való ismeretét és alkalmazását jelenti;

### A) KOMPETENCIÁK

#### **Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok**

- A vizsgázó legyen képes adott szövegben rejlő matematikai problémákat észrevenni, szükség esetén matematikai modellt alkotni, a modell alapján számításokat végezni, és a kapott eredményeket értelmezni.
- Legyen képes kijelentéseket szabatosan megfogalmazni, azokat összekapcsolni, kijelentések igazságtartalmát megállapítani.
- Lássza az eltéréseket, illetve a kapcsolatokat a matematikai és a mindennapi nyelv között.
- A matematika minden területén és más tantárgyakban is tudja alkalmazni a halmaz fogalmát, illetve a halmazműveleteket.  Legyen jártas alapvető kombinatorikus gondolatmenetek alkalmazásában, és legyen képes ennek segítségével gyakorlati sorbarendezi és kiválasztási feladatok megoldására.
- Ismerje a gráfok jelentőségét, sokoldalú felhasználhatóságuk néhány területét, és legyen képes további felhasználási lehetőségek felismerésére a gyakorlati életben és más tudományágakban.

#### **Számelmélet, algebra**

- A vizsgázó legyen képes betűs kifejezések értelmezésére, ismerje fel használatuk szükségességét, tudja azokat kezelni, lássa, hogy mi van a „betűk mögött”.
- Ismerje az egyenlet és az egyenlőtlenség fogalmát, megoldási módszereit (pl. algebrai, grafikus, közelítő).
- Legyen képes egy adott probléma megoldására felírni egyenleteket, egyenletrendszereket, egyenlőtlenségeket, egyenlőtlenségrendszereket.
- Tudja az eredményeket előre megbecsülni, állapítsa meg, hogy a kapott eredmény reális-e.

#### **Függvények, az analízis elemei**

- A vizsgázó legyen képes a körülötte levő világ egyszerűbb összefüggéseinek függvényszerű megjelenítésére, ezek elemzéséből tudjon következtetni valóságos jelenségek várható lefolyására.

- Legyen képes a változó mennyiségek közötti kapcsolat felismerésére, a függés értelmezésére. Értse, hogy a függvény matematikai fogalom, két halmaz elemeinek egymáshoz rendelése. Ismerje fel a hozzárendelés formáját, tudja elemezni a halmazok közötti kapcsolatokat.
- Lássza, hogy a sorozat diszkrét folyamatok megjelenítésére alkalmas matematikai eszköz, a pozitív egész számok halmazán értelmezett függvény. Ismerje a számtani és mértani sorozatot.

### **Geometria, koordináta geometria, trigonometria**

- A vizsgázó tudjon síkban, illetve térben tájékozódni, térbeli viszonyokat elképzelni, tudja a háromdimenziós valóságot - alkalmas síkmetszetekkel - két dimenzióban vizsgálni.
- Vegye észre a szimmetriákat és az arányokat, tudja ezek egyszerűsítő hatásait problémák megfogalmazásában, bizonyításokban, számításokban kihasználni.
- Tudjon a feladatok megoldásához megfelelő ábrát készíteni.
- Tudjon hosszúságot, területet, felszínt, térfogatot mérni és számolni, legyen tisztában a mérési pontosság fogalmával.
- Ismerje a geometria szerepét a műszaki életben és bizonyos képzőművészeti alkotásokban.

### **Valószínűség-számítás, statisztika**

- A vizsgázó értse a statisztikai kijelentések és gondolatmenetek sajátos természetét.
- Ismerje a statisztikai állítások igazolására felhasználható adatok gyűjtésének lehetséges formáit, és legyen jártas a kapott adatok áttekinthető szemléltetésében, különböző statisztikai mutatókkal való jellemzésében.

## **B) VIZSGAKÖVETELMÉNYEK**

### *1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok*

<b>TÉMÁK</b>	<b>VIZSGASZINTEK</b>
	<b>Középszint</b>
<b>1.1 Halmazok</b>	Ismerje és használja a halmazok megadásának különböző módjait, a halmaz elemének fogalmát. Definiálja és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő fogalmakat: halmazok egyenlősége, részhalmaz, üres halmaz, véges és végtelen halmaz, komplementer halmaz.
1.1.1 Halmazműveletek	Ismerje és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő műveleteket: unió, metszet, különbség.
1.1.2 Számosság, részhalmazok	Tudjon koordináta-rendszerben ábrázolni egyszerűbb pont-halmazokat. Tudja meghatározni véges halmazok elemeinek a számát. Tudja alkalmazni a logikai szita elvét két-három halmaz esetében.

<b>1.2 Matematikai logika</b>	Tudjon egyszerű matematikai szövegeket értelmezni. Értse és egyszerű feladatokban alkalmazza a tagadás műveletet. Ismerje az „és”, a „megengedő vagy” és a „kizáró vagy” logikai jelentését, tudja használni és összekapcsolni azokat a halmazműveletekkel. Tudja a „ha...akkor...” és az „akkor és csak akkor”
1.2.1 Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában	ípusú állítások igazságértékét megállapítani. Használja helyesen a „minden” és a „van olyan” kifejezéseket. Tudjon definíciókat, tételeket pontosan megfogalmazni, valamint egyszerű állításokat, tételeket bizonyítani. Képes legyen egy egyszerű állításról eldönteni, hogy igaz vagy hamis. Tudja megfogalmazni egy állítás megfordítását.
<b>1.3 Kombinatorika</b>	Tudjon egyszerű sorbarendezési, kiválasztási és egyéb kombinatorikai feladatokat megoldani. Tudja a kedvező esetek számát meghatározni a komplementer esetek segítségével is. Tudja kiszámolni a binomiális együtthatókat.
<b>1.4 Gráfok</b>	Tudjon konkrét szituációkat szemléltetni, és egyszerű feladatokat megoldani gráfok segítségével. Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: pont, él, fokszám. Ismerje és alkalmazza gyakorlati feladatokban a gráf pontjainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggést.

## 2. Számelmélet, algebra

<b>2.1 Alapműveletek</b>	Tudjon alapműveleteket biztonságosan elvégezni (zsebszámológéppel is). Ismerje és használja feladatokban az alapműveletek műveleti azonosságait (kommutativitás, asszociativitás, disztributivitás).
<b>2.2 A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek</b>	Ismerje, tudja definiálni és alkalmazni az oszthatóság alapvető fogalmait (osztó, többszörös, prímszám, összetett szám). Tudjon természetes számokat prímtényezőkre bontani, tudja adott számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét kiszámítani; tudja mindezeket egyszerű szöveges (gyakorlati) feladatok megoldásában alkalmazni. Definiálja és alkalmazza feladatokban a relatív prím számpár fogalmát.
2.2.1 Oszthatóság	Ismerje a 10 hatványaira, illetve a 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 számokra vonatkozó oszthatósági szabályokat, tudjon egyszerű oszthatósági feladatokat megoldani.
2.2.2 Számrendszerek	Tudja a számokat átírni 10-es alapú számrendszerből $n$ alapú ( $n \leq 9$ ) számrendszerbe és viszont. Ismerje a helyiértékes írásmódot.

<b>2.3 Racionális és irracionális számok</b>	Tudja definiálni a racionális és irracionális számokat, és ismerje ezek kapcsolatát a tizedestörtekkel.
<b>2.4 Valós számok</b>	Ismerje a valós számkör felépítését ( $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{Q}, \mathbb{Q}^*, \mathbb{R}$ ), valamint a valós számok és a számegyenes kapcsolatát. Tudjon ábrázolni számokat a számegyenesen.
	Ismerje és használja a nyílt és zárt intervallum fogalmát és jelölését. Ismerje az abszolútérték definícióját. Ismerje adott szám normálalakjának felírási módját, tudjon számolni a normálalakkal. Tudjon adott helyiértékre vonatkozóan helyesen kerekíteni.
<b>2.5 Hatvány, gyök, logaritmus</b>	Tudja értelmezni a hatványozást racionális kitevő esetén. Ismerje és használja a hatványozás azonosságait. Bizonyítsa a hatványozás azonosságait konkrét alap és pozitív egész kitevő esetén. Ismerje és alkalmazza a négyzetgyökvonás azonosságait. Definiálja és használja az $\sqrt[n]{a}$ fogalmát. Definiálja és használja feladatok megoldásában a logaritmus fogalmát. Tudja kiszámolni tetszőleges alapú logaritmus értékét 10-es alapú logaritmus segítségével.
<b>2.6 Betűkifejezések</b>	
2.6.1 Nevezetes azonosságok	Tudja alkalmazni feladatokban a következő kifejezések kifejtését, illetve szorzattá alakítását: $(a + b)^2$ , $(a - b)^2$ , $a^2 - b^2$ . Tudjon algebrai kifejezésekkel egyszerű műveleteket végrehajtani, algebrai kifejezéseket egyszerűbb alakra hozni (összevonás, szorzás, osztás, szorzattá alakítás kiemeléssel, nevezetes azonosságok alkalmazása).
<b>2.7 Arányosság</b>	Tudja az egyenes és a fordított arányosság definícióját és grafikus ábrázolásukat.
2.7.1 Százalékszámítás	Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni az arányosság fogalmát. Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni a százalék fogalmát.
<b>2.8 Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek</b>	Ismerje az alaphalmaz és a megoldáshalmaz fogalmát. Alkalmazza a különböző egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, ekvivalens átalakítások, következményegyenletre vezető átalakítások, új ismeretlen bevezetése, értelmezési tartomány és értékkészlet vizsgálata. Tudja meghatározni szöveges feladatban szereplő változók értelmezési tartományát, és a feladat eredményét összevetni a feladat szövegével.

<p>2.8.1. Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek</p> <p>2.8.1.1. Elsőfokú egyenletek, egyenletrendszerek</p> <p>2.8.1.2. Másodfokú egyenletek, egyenletrendszerek</p>	<p>Alkalmazza az egyenleteket, egyenletrendszereket szöveges feladatok megoldásában.</p> <p>Tudjon elsőfokú, egyismeretlenes egyenleteket és elsőfokú, kétismeretlenes egyenletrendszereket megoldani.</p> <p>Ismerje az egyismeretlenes másodfokú egyenlet általános alakját. Ismerje a másodfokú egyenlet diszkriminánsának fogalmát, és a diszkrimináns előjele és a (valós) megoldások száma közötti összefüggést.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a másodfokú egyenlet megoldóképletét. Használja a teljes négyzetté alakítás módszerét.</p> <p>Alkalmazza feladatokban a gyöktényezőző alakot.</p>
<p>2.8.1.3. Magasabb fokú egyenletek</p> <p>2.8.1.4. Négyzetgyökös egyenletek</p>	<p>Tudjon másodfokú egyenletre vezető szöveges feladatokat megoldani.</p> <p>Tudjon egyszerű, másodfokúra visszavezethető egyenleteket megoldani.</p> <p>Tudjon <math>\sqrt{x+b} = cx + d</math> típusú egyenleteket megoldani.</p>
<p>2.8.2.2. Exponenciális egyenletek</p> <p>2.8.3 Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenségrendszerek</p>	<p>Tudjon definíciók és azonosságok közvetlen alkalmazását igénylő exponenciális egyenleteket megoldani.</p> <p>Tudjon exponenciális folyamatokkal kapcsolatos problémákat felismerni, modellezni és megoldani.</p> <p>Tudjon egyszerű első- és másodfokú egyenlőtlenségeket megoldani.</p>

### 3. Függvények, az analízis elemei

<p><b>3.1 A függvény</b></p>	<p>Ismerje a függvény matematikai fogalmát és az alapvető függvénytani fogalmakat (értelmezési tartomány, hozzárendelés, képhalmaz, helyettesítési érték, értékészlet).</p> <p>Tudjon szövegesen megfogalmazott függvényt képlettel megadni.</p> <p>Tudjon helyettesítési értéket számítani, illetve tudja egyszerű függvények esetén <math>f(x) = c</math> alapján az <math>x</math>-et meghatározni.</p> <p>Ismerje a kölcsönösen egyértelmű megfeleltetés fogalmát. Ismerje és alkalmazza a függvényeket gyakorlati problémák megoldásánál.</p> <p>Tudjon kölcsönösen egyértelmű hozzárendelést megfordítani, és a megfordított hozzárendelést ábrázolni.</p>
------------------------------	--

<b>3.2 Egyváltozós valós függvények</b>	Ismerje, tudja ábrázolni és jellemezni az alábbi hozzárendeléssel megadott függvényeket: $x \mapsto ax + b,$ $x \mapsto x^2,$ $x \mapsto \sqrt{x}$ $x \mapsto ax^2 + bx + c,$
	$x \mapsto \frac{1}{x},$ $x \mapsto a^x$
3.2.1 A függvények grafikonja, függvénytranszformációk  3.2.2 A függvények jellemzése	Tudjon értéktáblázat és képlet alapján függvényt ábrázolni, illetve adatokat leolvasni a grafikonról. Tudjon néhány lépéses transzformációt igénylő függvényeket függvénytranszformációk segítségével ábrázolni: $f(x) + c, f(x + c), c \cdot f(x),  f(x) .$ Tudjon egyszerű függvényeket jellemezni grafikon alapján értékkészlet, zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték szempontjából.
<b>3.3 Sorozatok</b>  3.3.1 Számítási és mértani sorozatok	Ismerje a számsorozat fogalmát és használja a különböző megadási módjait (utasítás, képlet, rekurzív definíció). Ismerje a számtani és a mértani sorozat általános tagjára vonatkozó összefüggéseket. Bizonyítsa a számtani és a mértani sorozat
3.3.3 Kamatos kamat, járadékszámítás	összegképletét. Tudjon olyan feladatokat megoldani a számtani és mértani sorozatok témaköréből, ahol a számtani, illetve mértani sorozat fogalmát és az $a_n$ -re, illetve az $S_n$ -re vonatkozó összefüggéseket kell használni. Tudja a kamatos kamat számítására vonatkozó képletet használni, s abból bármelyik ismeretlen adatot kiszámolni. Tudjon gyűjtőjáradékot és törlesztőrészletet számolni. Tudjon megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatokat megoldani.

#### 4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

<b>4.1 Elemi geometria</b>  4.1.1 Tételek	Ismerje és használja megfelelően az alapfogalom, axióma, definiált fogalom, bizonyított tétel fogalmát. Ismerje a tételeket és a szög fogalmát. Ismerje a szögek nagyság szerinti osztályozását és a nevezetes szögpárokat. Tudja a tételek távolságára és szögére (pont és egyenes, pont és sík, párhuzamos egyenesek, párhuzamos síkok távolsága; két egyenes, egyenes és sík, két sík hajlásszöge) vonatkozó meghatározásokat.
---	--

4.1.2 A távolságfogalom segítségével definiált	Ismerje a kör, gömb, szakaszfelező merőleges, szögfelező fogalmát. Használja a fogalmakat feladatmegoldásokban.
ponthalmazok	
<b>4.2 Geometriai transzformációk</b>	
4.2.1 Egybevágósági transzformációk	Ismerje a síkbeli egybevágósági transzformációk (eltolás, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás) leírását, tulajdonságait, és alkalmazza ezeket feladatokban. Tudjon végrehajtani transzformációkat konkrét esetekben. Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek egybevágósági alapeseteit.
4.2.2 Hasonlósági transzformációk	Ismerje fel és használja feladatokban a különböző alakzatok szimmetriáit. Ismerje a középpontos hasonlósági transzformáció leírását, tulajdonságait. Alkalmazza a középpontos nagyítást, kicsinyítést egyszerű, gyakorlati feladatokban. Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek hasonlósági alapeseteit. Ismerje fel a hasonló alakzatokat, tudja felírni a hasonlóság arányát. Ismerje és alkalmazza feladatokban a hasonló síkidomok területének arányáról és a hasonló testek felszínének és térfogatának arányáról szóló tételeket.
<b>4.3 Síkbeli és térbeli alakzatok</b>	Ismerje a síkidomok, testek csoportosítását különböző szempontok szerint.
4.3.1 Síkbeli alakzatok	
4.3.1.1 Háromszögek	Tudja csoportosítani a háromszögeket oldalak és szögek szerint. Ismerje és alkalmazza az alapvető összefüggéseket háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között (háromszög-egyenlőtlenség, belső, illetve külső szögek összege, nagyobb oldallal szemben nagyobb szög van). Ismerje és alkalmazza speciális háromszögek tulajdonságait. Ismerje és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó definíciókat, tételeket (oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, magasságpont, súlyvonal, súlypont, középvonal, körülírt, illetve beírt kör). Bizonyítsa az oldalfelező merőlegesek metszéspontjára illetve a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tételt. Ismerje és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását. Bizonyítsa a Pitagorasz-tételt.

4.3.1.2 Négyszögek	Ismerje a speciális négyszögek fajtáit (trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) és tulajdonságait, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban. Ismerje a konvex négyszög belső és külső szögeinek összegére vonatkozó tételeket, alkalmazza ezeket egyszerű feladatokban.
4.3.1.3 Sokszögek	Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételeket. Ismerje a szabályos sokszögek definícióját.
4.3.1.4 Kör	Ismerje a kör részeit, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban. Tudja és használja, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak. Tudjon szöget mérni fokban. Tudja és alkalmazza feladatokban, hogy a középponti szög arányos a körívvel és a hozzá tartozó körcikk területével. Ismerje és alkalmazza feladatokban a Thalész-tételt és megfordítását. Bizonyítsa a Thalész-tételt.
4.3.2 Térbeli alakzatok	Ismerje a következő testeket és azok részeit, alkotóelemeit: hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp. Ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban.
<b>4.4 Vektorok síkban és térben</b>	Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket: <ul style="list-style-type: none"> <li>- vektor fogalma, abszolútértéke,</li> <li>- nullvektor, ellentett vektor,</li> <li>- vektorok összege, különbsége, vektor skalárszorosa.</li> </ul> Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket: <ul style="list-style-type: none"> <li>- vektor koordinátái,</li> <li>- vektorok összegének, különbségének, skalárral való szorzatának koordinátái.</li> </ul>
<b>4.5 Trigonometria</b>	Tudja hegyesszögek szögfüggvényeit derékszögű háromszög oldaláraival definiálni, ismereteit alkalmazza feladatokban. Tudja származtatni tompaszögek szögfüggvényeit a kiegészítő szögek szögfüggvényeiből. Tudja és alkalmazza a szögfüggvényekre vonatkozó alapvető összefüggéseket: pótszögek, kiegészítő szögek, $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1, \operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$ Ismerje és alkalmazza a nevezetes szögek (30°, 45°, 60°) szögfüggvényeit. Szögfüggvény értékének ismeretében tudja a szöget meghatározni számológép segítségével. Ismerje és alkalmazza feladatokban a szinusz- és a koszinusztételt. Bizonyítsa a szinusztételt.
<b>4.6 Koordinátageometria</b>	Tudja kiszámítani $\overrightarrow{AB}$ vektor koordinátáit, abszolútértékét

4.6.1 Pontok, vektorok	Tudja kiszámítani két pont távolságát. Tudja kiszámítani szakasz felezőpontjának koordinátáit, és alkalmazza ezt feladatokban.
4.6.2 Egyenes	Tudja felírni egyenesek egyenletét $y = mx + b$ , illetve $x = c$ alakban. Tudja kiszámítani egyenesek metszéspontjának koordinátáit. Ismerje meredekséggel megadott egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének koordinátageometriai feltételeit. Tudjon megoldani egyszerű geometriai feladatokat
4.6.3 Kör	koordinátageometriai eszközökkel. Tudja felírni adott középpontú és sugarú kör egyenletét.
<b>4.7 Kerület, terület</b>	Ismerje a kerület és a terület szemléletes fogalmát. Tudja kiszámítani a háromszög területét különböző $t = \frac{a \cdot m}{2} = \frac{ab \cdot \sin \gamma}{2}$ adatokból: Tudja kiszámítani nevezetes négyszögek, szabályos sokszögek, továbbá kör, körcikk, körszelet és körgyűrű kerületét és területét.
<b>4.8 Felszín, térfogat</b>	Ismerje a felszín és a térfogat szemléletes fogalmát. Tudja kiszámítani hasáb, gúla, forgáshenger, forgáskúp, gömb, csonkagúla és csonkakúp felszínét és térfogatát egyszerű esetekben.

## 5. Valószínűség-számítás, statisztika

<b>5.1 Leíró statisztika</b>	
5.1.1 Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai	Tudjon adott adathalmazt szemléltetni. Tudjon adathalmazt táblázatba rendezni és táblázattal megadott adatokat feldolgozni. Értse a véletlenszerű mintavétel fogalmát. Tudjon kördiagramot, oszlopdiagramot és sodrófa (box-plot) diagramot készíteni. Tudjon választani megfelelő diagramtípust egy adathalmaz ábrázolásához, és tudjon a választása mellett érvelni. Tudjon adott diagramról információt kiolvasni. Tudjon grafikus manipulációkat felismerni és javítani diagramok esetén. Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: osztályba sorolás, gyakorisági diagram, relatív gyakoriság.
5.1.2 Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók	Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: átlag, kvartilisek, medián, módusz, terjedelem, szórás. Tudja kiszámítani ismert átlagú adathalmazok egyesítésének átlagát. Tudja a szórást kiszámolni adott adathalmaz esetén a definíció alkalmazásával vagy számológéppel. Tudjon adathalmazokat összehasonlítani a tanult statisztikai mutatók segítségével.

<b>5.2 A valószínűségszámítás elemei</b>	<p>Ismerje és alkalmazza konkrét példák esetén a következő fogalmakat: esemény, eseménytér, elemi esemény, események összege és szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a klasszikus (Laplace)modellt. Tudja meghatározni esemény komplementerének a valószínűségét.</p> <p>Ismerje a szemléletes kapcsolatot a relatív gyakoriság és a valószínűség között.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a geometriai valószínűség modelljét.</p> <p>Tudjon valószínűséget számítani visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a várható érték fogalmát.</p>
--	---

## TÖRTÉNELEM KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY TÉMAKÖRÖK

A középszintű érettségi vizsgán a számon kérhető fogalmak, személyek, évszámok és topográfiai adatok megegyeznek az általános iskola 5–8. és a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára a történelem kerettantervekben előírt, az évszámokra, személyekre, topográfiára és fogalmakra vonatkozó – az adott témakörhöz rendelhető – tantárgyi követelményekkel.

Mindkét szinten érvényesül az a szabály, hogy a személynevek az eredeti helyesírással és magyar helyesírással is elfogadhatók (pl. Martin Luther/Luther Márton, Jelačić/Jellasics)

### 1. Az ókor

TÉMÁK	Középszint
1.1 Politika	Az athéni államszervezet működése és demokrácia virágkorában
1.2 Ókori civilizációk öröksége	A görög és a római építészet
1.3 Vallások	A zsidó monoteizmus A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése

*A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:*

*Fogalmak:* esküdtbírótság, türannisz, cenzor, arisztokratikus köztársaság, triumvirátus, principátus, Colosseum, bazilika, Forum Romanum, Circus Maximus, újraelosztás, árupénz, betűírás, szofizmus, zsinagóga, államvallás, dogma, brahmanizmus/ hinduizmus, buddhizmus, lélekvándorlás/reinkarnáció, taoizmus, az ókori Izrael állama

*Személyek:* Pompeius, Antonius, Szókratész, Nagy Theodosius, Ré, Ízisz, Ozirisz, Buddha, Zeusz, Aphrodité, Arész, Athéné, Poszeidon, Héra

*Kronológia:* Kr. e. 6. század Szolón reformja, Kr. e. 31 az actiumi csata, 451 a catalaunumi csata

*Topográfia:* Hispania, Gallia, Actium, Olümposz, Delphoi

### 2. A középkor

témák
-------

	<b>Középszint</b>
2.1 Az iszlám világ	Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában
2.2 Gazdaság, társadalom, állam	Az uradalom, a földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai
	A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem
2.3 Egyház és kultúra Európában és Magyarországon	Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon
	Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák
2.4 Magyar őstörténet és honfoglalás	A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok
2.5 A keresztény államalapítás és az Árpád-kor	Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet
	IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés
	Az Aranybulla legfontosabb elemei
2.6 A vegyesházi királyok kora	A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó
	Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai
	Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek

*A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:*

*Fogalmak:* dzsihad, despotizmus, hűbérúr, vazallus, Magna Charta Libertatum, szerviens, ellenálási záradék, ősiség, királyi és nemesi vármegye, úriszék, familiaritás, kolduló rend, skolasztika, legenda, pátriárka, Magyar Nagyfejedelemség, primogenitúra, bán, káptalan, honorbirtok

*Személyek:* II. Mehmed, III. Ince, Vitéz János, Michelangelo, Mediciek, II. Szilveszter pápa, Anonymus, Szilágyi Mihály, Kapisztrán János

*Kronológia:* 955 az augsburgi csata, 972–997 Géza fejedelemsége, 1077–1095 Szent László uralkodása, 1172–1196 III. Béla uralkodása, 1235–1270 IV. Béla uralkodása, 1308–1342 I. (Anjou) Károly, 1342–1382 I. (Nagy) Lajos uralkodása, 1370 lengyel–magyar perszonálunió, 1389 rigómezei csata, 1479 kenyérmezei csata, 1485 Mátyás elfoglalja Bécset

*Topográfia:* Arab Birodalom, Konstantinápoly/Isztambul, Sopron, Kassa, Szászföld, Nagyszeben, Kalocsa, Bologna, Oxford, Pécs, Óbuda, Magna Hungaria, Halics/Galícia, Nápoly, Krakkó, Moldva, Havasalföld, Bosznia

### 3. A kora újkor

<b>Témák</b>	<b>Középszint</b>
3.1 A földrajzi felfedezések és következményeik	A portugál és spanyol felfedezések, a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyrendszer átalakulása)
3.2 A reformáció és a katolikus megújulás Európá-	A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon

ban és Magyarország	Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon
3.3 Törökellenes és rendi küzdelmek	A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)
3.4 Erdély	Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
3.5 Magyarország a Habsburg Birodalomban	A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke Magyarország újranépesülése és újranépesítése
3.6 A felvilágosodás	A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata Mária Terézia és II. József reformjai

A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:

**Fogalmak:** presbiter, predesztináció, rekatolizáció, három rendi nemzet, merkantilizmus, újszerűeményi jog, Szent Liga, svábok, görög katolikus, Udvari Haditanács, Magyar Kancellária, Helytartótanács, elektori rendszer, kontinentális zárlat

**Személyek:** Méliusz Juhász Péter, Misztótfalusi Kis Miklós, I. Rákóczi György, Tomori Pál, Fráter György, Báthori István, Lotharingiai Károly, Károlyi Sándor, III. Károly

**Kronológia:** 1555 augsburgi vallásbéke, 1568 drinápolyi béke, 1606 bécsi béke, 1664 Zrínyi téli hadjárata, 1570 speyeri szerződés, 1613–1629 Bethlen fejedelemsége, 1687 pozsonyi országgyűlés, 1697 zentai csata, 1705 a szécsényi országgyűlés, 1707 az ónodi országgyűlés, 1723 a Pragmatica Sanctio elfogadása, 1793–1794 jakobinus diktatúra, 1805 austerlitz csata, 1813 lipcsei csata

**Topográfia:** Genf, Nagyszombat, Partium, Bánság/Temesköz, Borogyino

#### 4. Az újkor

Témák	Középszint
	4.1 Politikai eszmék
4.2 Az ipari forradalom első hulláma	Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyáripar
4.3 A reformkor	A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágykérdés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája
4.4 A forradalom és szabadságharc	A pesti forradalom és az áprilisi törvények
	A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztával és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése
4.5. Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon	Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon
4.6. A szocializmus	A szocializmus eszméje (marxizmus)

Témák	Középszint
4.7 Polgári állam, nagyhatalmi törekvések	A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján
4.8 A dualizmus kora	A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet
9. A nemzetiségi kérdés Magyarországon	Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában

*A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:*

*Fogalmak:* vetésforgó, zsellér, követutasítás, Pesti Hírlap, Védegylet, főispán, alispán, közgyűlés, Országos Honvédelmi Bizottmány (OHB), olmützi alkotmány, T-modell, kartell, szecesszió, historizmus, Kommunista kiáltvány, Internacionálé, anarchizmus, Rerum Novarum enciklika, kultúrharc, Republikánus és Demokrata Párt, pánszlávizmus, hármas szövetség, delegáció, obstrukció, koalíció, Nemzeti Munkapárt, szeparatizmus

*Személyek:* Burke, Mill, I. Ferenc, Jellasics/Jelačić, Windisch-Grätz, Gábor Áron, Damjanich János, I. Miklós orosz cár, Puskás Tivadar, Kandó Kálmán, Ybl Miklós, Podmaniczky Frigyes, Prohászka Ottokár, Herzl Tivadar

*Kronológia:* 1849. április isaszegi csata, 1863 a rabszolgaság megszüntetése az USA-ban, 1866 a königgrätzi csata, 1875–1890 Tisza Kálmán miniszterelnöksége, 1878 a berlini kongresszus, 1905 a koalíciós válság

*Topográfia:* Vaskapu, Elzász-Lotaringia, Szezei-csatorna, Balkán, Fashoda

## 5. A világháborúk kora

Témák	Középszint
5.1. Az első világháború	A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban
5.2. Politikai változások a háború után	A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban
5.3. Párizs környéki békekék	A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei
5.4 Állam, ideológia és gazdaság a két világháború között	A nemzetiszocialista Németország A kommunista Szovjetunió
5.5 Politika és gazdaság Magyarországon	Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években
5.6. Társadalom és életmód Magyarországon	Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon
5.7. A második világháború	A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, háttország, ellenállás)

5.8. Magyarország a második világháborúban	A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata
5.9. A holokauszt Európában és Magyarországon	A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon
5.10. Magyarország pusztulása	Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérré vált ország, deportálások a Szovjetunióba

*A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:*

*Fogalmak:* Schlieffen-terv, jegyrendszer, Magyar Nemzeti Tanács, pacifizmus, székely hadosztály, demarkációs vonal, népbiztosok, mensevik,

Harmadik Birodalom, CSEKA/NKVD, legitimizmus, duce, korporáció, Collegium Hungaricum, dzs centri, vitézi rend, kolhoz, sztahanovizmus, protekcionizmus, közmunkaprogram, minimálbér, kollaboráns, izolacionizmus, Atlanti Charta, a katyíni vérengzés, genocídium, nürnbergi törvények, Vasgárda, porrajmos, Maniu-gárda, kollektív bűnösség

*Személyek:* Hindenburg, Szamuely Tibor, Prónay Pál, Trockij, Beneš, Piłsudski, Goebbels, Berija, Keynes, Rommel, Zsukov, Eisenhower, Szombathelyi Ferenc, Sztójay Döme, Eichmann,

*Kronológia:* 1914. július 28., az első világháború kirobbanása, 1915 gorlicei áttörés, 1915–1917 az isonzoí csaták, 1916 Románia belépése az antant oldalán, verduni „vérszivattyú”, 1917 USA belépése a világháborúba, 1918. november 3. padovai fegyverszünet, 1919 a versailles-i béke, 1920 a varsói csata, 1921 a Habsburg-ház trónfosztása, 1921 a soproni népszavazás, 1936 Berlin–Róma tengely, 1938 eviani konferencia, 1939–40 szovjet–finn téli háború, 1940 angliai csata, 1941 romániai holokauszt kezdete, 1942 wannseei konferencia, 1942 El-Alamein, Midway, 1942 újvidéki mészárlás, 1943 teheráni csúcstalálkozó, 1944. május a magyarországi deportálások kezdete, 1944. július, a magyarországi deportálások leállítás, 1944. augusztus Románia átállása a szövetségesekhez, 1944. szeptember tordai csata, 1944. december–1945. február Budapest ostroma, 1945 jaltai és potsdami konferenciák, 1945. szeptember 2. Japán kapitulál

*Topográfia:* Przemysl, Otrantó, Balassagyarmat, Danzig, Szudéta-vidék, Vichy, Kurszk, Varsó, Mauthausen, Jasenovac

## 6. A hidegháború kora

Témák	Középszint
6.1 A hidegháború kora	A szovjet–amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői
6.2. A kétpólusú világ felbomlása	Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában
6.3 A kommunista diktatúra kiépítése és működése	A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciók perrek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején
Témák	Középszint
6.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc	A forradalom okai és céljai a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás

6.5 A kádári diktatúra	A pártállam, a téészesítés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika, az elnyomás változó formái – a kádári alku
6.6. A rendszerváltoztatás Magyarországon	A rendszerváltoztatás (1989–1991) A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása

*A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:*

*Fogalmak:* Truman-doktrína, Marshall-segély, harmadik világ, „Nagy Ugrás” programja (Kínában), kulturális forradalom, II. vatikáni zsinat, Brezsnyev-doktrína, csillagháborús terv, peresztrojka, glasznosztj, Szövetséges Ellenőrző Bizottság (SZEB), B-listázás, népfrent, munkaverseny, forradalmi bizottságok, második gazdaság, szamizdat, Ellenzéki Kerekasztal, „négy igenes” népszavazás, spontán privatizáció

*Személyek:* Adenauer, Willy Brandt, Nagy Ferenc, Péter Gábor, Tito, Szabó János („Szabó bácsi”), Mansfeld Péter, Aczél György, Pozsgai Imre, Szűrös Mátyás

*Kronológia:* 1946 a svábok kitelepítésének kezdete, 1946 a forint bevezetése, a köztársaság kikiáltása, 1950–1953 koreai háború, 1953 Sztálin halála, 1953–55 Nagy Imre első kormánya, 1956 az SZKP XX. kongresszusa, lengyel munkásfelkelés, 1956. október 28. a forradalom győzelme, 1956 szuezi válság, 1962 kubai válság, 1955–1975 vietnámi háború, 1968 prágai tavasz, 1979 Szovjetunió bevonul Afganisztánba, 1985 monori találkozó, 1989 máltai csúcstalálkozó, 1989. június 16. Nagy Imre újratemetése, 1989. augusztus páneurópai piknik, 1989. október 23. a köztársaság kikiáltása, 1990 Németország egyesítése, 1992 Csehszlovákia felbomlása

*Topográfia:* Pakisztán, Ciszjordánia, Tajvan, Koszovó

## 7. A jelenkor

Témák	Középszint
	7.1 Nemzetközi együttműködés, globális világ
7.2. Politikai intézmények	Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer
7.3. Nemzet	A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás)
	A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

*A kerettantervben szereplőkön felül számon kérhető lexika emelt szinten:*

*Fogalmak:* Alapjogi Charta, a négy szabadság, lisszaboni szerződés, Európai Unió Bírósága, Európai Központi Bank, transznacionális vállalat, regionalizmus, politikai korrektség, kohéziós alap, parlamenti küszöb, alapvető jogok biztosa (ombudsman), többségi és arányos választás, Állami Számvevőszék, Kúria, köztársasági elnök, mentelmi jog, parlamenti frakció, interpelláció, ügyészség, polgármester, képviselőtestület,

*Személyek:* Robert Schuman, Sütő András,

*Kronológia:* 1991 visegrádi megállapodás, 2010 törvény a nemzeti összetartozásról

*Topográfia: Strasbourg, Hongkong, Brazília, Dél-Afrika*

## ÉLŐ IDEGEN NYELV

### TÉMAKÖRÖK

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden feladatlapban tematikusan ezekre épülnek. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

Középszint (B1)

#### 1. Személyes vonatkozások, család

A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)

Családi élet, családi kapcsolatok

A családi élet mindennapjai, otthoni teendők

Személyes tervek

#### 2. Ember és társadalom

A másik ember külső és belső jellemzése

Baráti kör

A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel

Ünnepek, családi ünnepek

Öltözködés, divat

Hasonlóságok és különbségek az emberek között

#### 3. Környezetünk

Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)

A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek

A városi és a vidéki élet összehasonlítása

Növények és állatok a környezetünkben

Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?

Időjárás

#### 4. Az iskola

Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)

Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka

A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés

Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

#### 5. A munka világa

Diákmunka, nyári munkavállalás

Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

## 6. Életmód

Napirend, időbeosztás

Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)

Étkezési szokások a családban

Ételek, kedvenc ételek

Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben

Gyakori betegségek, sérülések, baleset

Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

## 7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

Szabadidős elfoglaltságok, hobbik

Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.

Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport

Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet

Kulturális és sportesemények

## 8. Utazás, turizmus

A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés

Nyarlás itthon, illetve külföldön

Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése

Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

## 9. Tudomány és technika

Népszerű tudományok, ismeretterjesztés

A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

## 10. Gazdaság

Családi gazdálkodás

- A pénz szerepe a mindennapokban

- Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele

## 1. Personal aspects, family

The person of the examinee, their biography, important stages (turning points) in their life

Family life, family relationships

Everyday life in the family, household chores

Personal plans

## 2. Man and society

External and internal characterization of another person

Circle of friends

The world of teenagers: relationships with peers, adults  
Holidays, family celebrations  
Clothing, fashion  
Similarities and differences between people

### 3. Our environment

Home, place of residence and its surroundings (presentation of one's room, apartment, house)  
Place of residence, its sights, services, entertainment facilities  
Comparison of urban and rural life  
Plants and animals in our environment  
Environmental protection in our immediate environment: What can we do for our environment or for nature conservation?  
Weather

### 4. School

Presentation of one's school (specifics, e.g., vocational training, branch)  
Subjects, timetable, interests, studies  
The role and importance of language learning, language skills, browsing the internet  
Extra-curricular events of school life, school traditions

### 5. The world of work

Student work, summer jobs  
choosing a career, higher education, or employment

### 6. Lifestyle

Daily routine, schedule  
A healthy lifestyle (right and wrong nutrition, the role of physical activity in maintaining health, personal hygiene)  
Eating habits in the family  
Dishes, favourite food  
Meals in school canteens, restaurants, fast food restaurants  
Common illnesses, injuries, accidents  
Medical treatment (general practitioner, specialist, hospitals)

### 7. Free time, education, entertainment

Leisure activities, hobbies  
Theatre, cinema, concert, exhibition, etc.  
Playing sports, favourite sport, school sporting  
Reading, radio, TV, video, computer, internet  
Cultural and sporting events

### 8. Travelling, tourism

Means and possibilities of transport, public transport  
Holidays inland and abroad  
Travel preparations, planning and organizing a trip  
Pros and cons of individual travel and package tour

## 9. Science and technology

Popular sciences, education

The role of technical devices in everyday life

## 10. Economy

Household management

- The role of money in everyday life

- Shopping, use of services (e.g., post office, bank), online services

## ***DIGITÁLIS KULTÚRA* ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK**

### *1. Szövegszerkesztés*

A vizsgázó

☑ tudjon kezelni egy választott szövegszerkesztő programot;

☑ tudja használni a szövegszerkesztő program eszközeit az adott probléma megoldására;

☑ tudjon feladatlírás alapján szöveges dokumentumokat készíteni;

☑ tudja kezelni a szövegszerkesztő nyelvi eszközeit;

☑ tudjon szöveges dokumentumaiba képeket, táblázatokat, illetve egyéb objektumokat beilleszteni, és tulajdonságaikat módosítani;

☑ tudjon kördokumentumot létrehozni;

☑ legyen képes nagyméretű dokumentumok kezelését megkönnyítő eljárások alkalmazására.

### *2. Számítógépes grafika és képszerkesztés*

A vizsgázó

☑ tudjon létrehozni az adott probléma megoldásához szükséges rasztergrafikus ábrákat és tudjon ábrákat módosítani;

☑ tudjon létrehozni az adott probléma megoldásához szükséges vektorgrafikus ábrákat és tudjon ábrákat módosítani;

☑ ismerje a raszter-, a vektorgrafikus ábrák tárolási és szerkesztési módszereit;

☑ tudjon digitálisan rögzített képet, fényképet módosítani, manipulálni, szerkeszteni;

☑ tudjon raszter- és vektorgrafikus ábrákat egymásba átalakítani.

### *3. Bemutatókészítés*

A vizsgázó

☑ tudjon kezelni egy választott bemutatókészítő programot;

☑ tudja használni a bemutatókészítő program eszközeit az adott probléma megoldására;

☑ tudjon feladatlírás alapján bemutatót készíteni;

☑ legyen képes képeket és ábrákat a szöveges környezetbe helyezni, adatokat táblázatosan elrendezni;

☑ tudja alkalmazni a bemutatókészítési alapelveket;

☑ tudjon interaktív bemutatókat létrehozni.

### *4. Táblázatkezelés*

A vizsgázó

- ☒ tudjon kezelni egy választott táblázatkezelő programot;
- ☒ tudja használni a táblázatkezelő program eszközeit az adott probléma megoldására;
- ☒ tudjon a táblázatba szöveget, képet, illetve egyéb objektumot beilleszteni, és azok tulajdonságait módosítani;
- ☒ legyen képes adatokat táblázatokba rendezni, és áttekinthető módon formázni;
- ☒ tudjon függvényeket és saját képleteket használva számításokat végezni az adatokkal
- ☒ tudja célszerűen használni a különböző adatformátumokat;
- ☒ tudjon hivatkozásokat használni;
- ☒ tudjon adatokat rendezni, közülük meghatározottakat kigyűjteni;
- ☒ tudjon megfelelő típusú diagramot készíteni, tulajdonságait módosítani.

### 5. Adatbázis-kezelés

A vizsgázó

- ☒ tudjon kezelni egy választott adatbázis-kezelő rendszert;
- ☒ tudja használni az adatbázis-kezelő eszközeit az adott probléma megoldására;
- ☒ az adatmodell alapján tudjon adatbázist definiálni, annak tartalmát karbantartani;
- ☒ legyen képes fájlban tárolt adatokat importálni az adatbázis-kezelő programba;
- ☒ ismerje az adattípusokat, az adatokon értelmezett műveleteket és függvényeket;
- ☒ tudjon adattáblák között kapcsolatokat felismerni és használni;
- ☒ tudjon adatbázisokból lekérdezéssel információt nyerni;
- ☒ legyen képes az adattáblák tartalmának módosítására.

### 6. Publikálás a világhálón

A vizsgázó

- ☒ ismerje a HTML formátumú dokumentumok szerkezeti elemeit;
- ☒ értse a CSS használatának alapelveit;
- ☒ tudja webdokumentum tartalmát és stílusát szerkeszteni;
- ☒ tudjon weblapot készíteni HTML és CSS nyelven kódszerkesztő alkalmazással.

### 7. Algoritmizálás, adatmodellezés

A vizsgázó

- ☒ tudjon pontos feladatmeghatározás alapján adatmodellt felállítani;
- ☒ ismerje az algoritmusok mondatszerű leírását;
- ☒ ismerje a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit;
- ☒ tudjon a megoldandó feladathoz algoritmust készíteni;
- ☒ legyen képes algoritmusok számítógépes megvalósítására szövegesen vagy algoritmusleíró eszközzel megadott feladat alapján.

### 8. A programozás eszközei

A vizsgázó

- ☒ legyen képes programozási feladatot a választott programozási nyelven megoldani;
- ☒ tudja használni a választott programozási nyelvet és a választott fejlesztői környezetet.

## VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

1. Szövegszerkesztés	
Témák	Középszint
<b>1.1. A szövegszerkesztő használata</b>	
1.1.1. Dokumentum megnyitása, mentése	Tudjon különféle formátumú dokumentumokat megnyitni és menteni.
1.1.2. Szövegbevitel, szövegjavítás	Tudjon szöveget bevinni, javítani, törölni és szimbólumokat

	beszúrni.
<b>1.2. Szövegjavítási funkciók</b>	
1.2.1. Keresés és csere	Ismerje a szövegszerkesztő keresés és csere funkcióit.
1.2.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés	Tudja kijelölni a dokumentum megfelelő részét, legyen képes azt másolni, mozgatni, törölni, másik dokumentumba beilleszteni.
1.2.3. Nyelvi segédeszközök	Tudja használni a nyelvi ellenőrzés és az elválasztás lehetőségeit.
<b>1.3. Szövegszerkesztési alapok</b>	
1.3.1. A dokumentum egységei	Ismerje a karakter, szó, sor, bekezdés, hasáb, szakasz, oldal fogalmát és használatát. Ismerje a tipográfia alapelveit.
1.3.2. Karakterformázás	Legyen képes beállítani a karakterek betűtípusát, méretét, stílusát, színét
1.3.3. Bekezdésformázás	Legyen képes beállítani a bekezdések behúzását, térközét, sorközét, igazítását, szövegbeosztását, szegélyét, háttérét és mintázatát. Legyen képes egy- és többszintű felsorolást, sorszámozott felsorolást létrehozni. Tudjon különböző beállítású tabulátorokat használni. Legyen képes iniciálét létrehozni, jellemzőit módosítani.
1.3.4. Szakaszformázás	Legyen képes többszabásos szakaszt kialakítani, jellemzőit módosítani. Legyen képes kialakítani és beállítani élőfejet, élőlábat, lapszámozást, margókat, laptájolást, lapméretet, oldal-szegélyt, háttérszint, végjegyzetet, lábjegyzetet.
1.3.5. Stílusok	Legyen képes a szövegszerkesztő-ben megtalálható stílusok alkalmazására, módosítására.
1.3.6. Nyomtatás	Legyen képes a dokumentumot nyomtatásra előkészíteni és dokumentumokat megadott feltételek szerint fájlba (pl. PDF) nyomtatni.
<b>1.4. Táblázatok és objektumok a szövegben</b>	
1.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel	Legyen képes szöveges dokumentumokban táblázatot létrehozni, szerkeszteni és a táblázat tulajdonságait beállítani.
1.4.3. Képek és alakzatok beillesztése	Legyen képes képeket, alakzatokat és egyéb objektumokat beilleszteni valamint tulajdonságaikat beállítani.
1.4.4. Tartalomjegyzék	Legyen képes tartalomjegyzéket készíteni stílusok felhasználásával.
<b>2. Számítógépes grafika és képszerkesztés</b>	
<b>2.1. Grafika</b>	
2.1.1. Megnyitás, mentés, beszúrás	Tudjon grafikát, illetve képállományokat megnyitni, megadott formátumban menteni. Legyen képes ábrákat, képeket szöveges környezetben elhelyezni. Legyen képes raster- és vektorgrafikus ábrákat egymásba átalakítani.
2.1.2. Alakzatok megrajzolása, módosítása	Tudjon alakzatokat, rajzolni, javítani, módosítani, transzformálni
<b>2.2. A rastergrafika</b>	

2.2.1. Létrehozás, megnyitás, mentés	Tudjon az adott probléma megoldásához szükséges rastergrafikus ábrákat szerkesztő-programmal létrehozni, megnyitni és megadott formátumban menteni.
2.2.2. Alakzatok beillesztése, módosítása	Tudja kijelölni a grafika megfelelő részét, legyen képes azt másolni, mozgatni, törölni, másik dokumentumba beilleszteni. Tudjon az ábrakészítéshez rétegeket használni.
<b>2.3. A vektorgrafika</b>	
2.3.1. Létrehozás, megnyitás, mentés	Tudjon az adott probléma megoldásához szükséges vektorgrafikus ábrákat szerkesztőprogrammal létrehozni, megnyitni és megadott formátumban menteni
2.3.2. Alakzatok beillesztése, módosítása	Tudja kijelölni a grafika megfelelő részét, legyen képes azt másolni, mozgatni, törölni, másik dokumentumba beilleszteni.
2.3.3. Alakzatok tulajdonságainak módosítása	Tudja alakzat méretét, szegélyét, kitöltését, feliratozását, átlátszóságát állítani. Legyen képes az alakzatot transzformálni:elforgatni, tükrözni, nyírni.
2.3.4. Alakzatok egymáshoz viszonyított elrendezése és halmazműveletei	Legyen képes alakzatokat csoportba foglalni, egymáshoz képest igazítani, elosztani.
2.3.5. Csomópont- és halmazműveletek	Tudjon alakzatokkal célszerű halmazműveleteket végezni. Legyen képes csomópontokat és csomópontműveleteket használni az ábrakészítéshez.
<b>2.4. Képek feldolgozása</b>	
2.4.1. Megnyitás, mentés	Tudjon képeket képfeldolgozó programmal megnyitni és megadott formátumban menteni.
2.4.2. Kép beillesztése, módosítása	Tudjon képeket képfeldolgozó programmal kezelni, módosítani. Legyen képes rétegeket és rétegműveleteket használni. Tudjon képeket, képrészleteket vágni, forgatni, torzítani; színét, fényerejét, kontrasztját módosítani; retusálni.
<b>3. Bemutatókészítés</b>	
<b>3.1. Bemutatókészítés</b>	
3.1.1. Adatok bevitele és módosítása	Tudjon a diákra szöveget bevinni, javítani, törölni és szimbólumokat, képeket, alakzatokat, táblázatokat, diagramokat beszúrni, tudja ezek tulajdonságait módosítani.
3.1.2. Bemutató elkészítése és formázása	Legyen képes alkalmazni a bemutatókészítés alapelveit. Legyen képes dia létrehozására, tervezésére; áttűnések, animációk szerkesztésére. Tudja a dia elemeit rendezni. Legyen képes alakzatok segítségével vektorgrafikus ábrát létrehozni. Tudja használni a bemutató vetítésére vonatkozó beállításokat.
<b>4. Táblázatkezelés</b>	
<b>4.1. A táblázatkezelő használata</b>	

4.1.1. Táblázat megnyitása, mentése 4.1.2. Adatok bevitele, javítása	Tudjon különféle formátumú táblázatokat megnyitni és menteni. Tudjon adatokat bevinni, javítani, törölni és szimbólumokat beszúrni. Tudjon adatokat importálni és exportálni megfelelő karakter-kóddal.
<b>4.2. A táblázat szerkezete</b> 4.2.1. Cella, oszlop, sor, tartomány, munkalap	Ismerje a cella, az oszlop, a sor, a tartomány, valamint a munkalap fogalmát. Tudja ezeket beilleszteni, másolni, mozgatni, illetve törölni.
<b>4.3. Adatok a táblázatokban</b> 4.3.1. Cella tartalma 4.3.2. Számformátumok 4.3.3. Adatok rendezése, kigyűjtése 4.3.4. A cellahivatkozások használata 4.3.5. Képletek szerkesztése, függvények alkalmazása	Tudja, hogy a cella tartalma szöveg, szám, logikai érték vagy képlet lehet. Legyen képes megfelelő számformátumot beállítani, és egyéni számformátumot kialakítani. Tudja alkalmazni a dátum, az idő, a pénznem, és a százalék formátumot, továbbá beállítani a tizedesjegyek számát és az ezres tagolást. Tudjon a táblázatban adatokat egy vagy több szempont alapján rendezni és kigyűjteni. Tudjon relatív, abszolút és vegyes hivatkozást használni munkalapon belül és munkalapok között. Tudjon saját képleteket készíteni, függvényeket használni. Ismerje a dátum és idő, a matematikai, a statisztikai, a kereső, a szövegkezelő és a logikai függvények használatát.
<b>4.4. Táblázatformázás</b> 4.4.1. Karakter- és cellaformázások 4.4.2. Sor-, oszlop, tartománybeállítások 4.4.3. Oldalbeállítások	Legyen képes beállítani a karakterek betűtípusát, méretét, stílusát, színét. Legyen képes beállítani a cellák igazítását, szegélyezését, háttérszínét, mintával kitöltését. Legyen képes beállítani az oszlopszélességet és a sormagasságot. Legyen képes cellákat egyesíteni. Legyen képes tartományokat elnevezni, munkalapokat átnevezni. Tudjon élőfejet és élőlábat készíteni, az oldal tulajdonságait beállítani. Legyen képes a dokumentumot nyomtatásra előkészíteni és dokumentumokat megadott feltételek szerint fájlba (pl. PDF) nyomtatni.
<b>4.5. Diagramok és egyéb objektumok</b> 4.5.1. Diagramok 4.5.2. Objektumok	Legyen képes diagramot készíteni, szerkeszteni, módosítani. Tudjon az ábrázolandó adatoknak és a belőle levonandó következtetéseknek megfelelő diagramtípust választani. Tudjon a munkalapra képet, alakzatot és szövegdobozt beilleszteni, azok tulajdonságait beállítani.
<b>5. Adatbázis-kezelés</b>	
<b>5.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai</b> 5.1.1. Az adatbázis alapfogalmai	Ismerje az adatbázis, az adattábla, a rekord, a mező, az elsődleges és idegen kulcs fogalmát.
<b>5.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása</b> 5.2.1. Adatbázisok és -táblák előkészíté-	Tudjon adatbázist létrehozni, annak tábláiba különféle formátumú fájlokból adatot importálni. Legyen képes leírás

se	alapján adattáblát létrehozni. Legyen képes az adattábla mezőit definiálni, a tábla kulcsát beállítani, a táblát adatokkal feltölteni.
5.2.2. Adattípusok	Ismerje a szöveg, az egész és a valós szám, a dátum és az idő, valamint a logikai érték tárolására szolgáló adattípust.
5.2.3. Adatok módosítása, törlése	Legyen képes a mezők adattípusát megadni. Lekérdezés használata nélkül tudjon rekordokat megjeleníteni, egyes mezőket, rekordokat törölni, vagy a bennük levő adatokat újakkal felülírni.
5.2.4. Adattáblák közötti kapcsolatok	Tudjon táblák közötti logikai kapcsolatokat létrehozni és felhasználni.
<b>5.3. Adatbázis-kezelési műveletek</b>	
5.3.1. Lekérdezések	Tudjon választó lekérdezéseket készíteni. Tudja kiválasztani, hogy a lekérdezésben mely mezők megjelenítése szükséges.
5.3.2. Számítások végzése	Legyen képes az adatokat csoportosítva kezelni, szűrni. Tudjon segédlekérdezés készítését igénylő problémát megoldani. Legyen képes az adatokat megadott feltételek szerint rendezve megjeleníteni. Legyen képes számított értéket megjeleníteni. Legyen képes aggregáló függvényeket használni: MAX(), MIN(), COUNT(), SUM(), AVG(). Tudja használni a YEAR(), MONTH(), DAY(), NOW(), HOUR(), MINUTE(), SECOND() függvényeket.
<b>7. Algoritmizálás, adatmodellezés</b>	
<b>7.1. Adatszerkezetek, adat be- és kivetel,</b>	Tudja használni az egyszerű adattípusokat: egész és valós szám, logikai érték, karakter. Ismerje az egyszerű adattípusokon végezhető műveleteket. Tudjon véletlen értékeket előállítani.
7.1.1. Egyszerű adattípusok	
7.1.2. Összetett adattípusok	Tudja használni a szöveg és a sorozat elemi típusokból felépülő összetett adattípusokat. Ismerje az ezeken az adattípusokon végezhető műveleteket.
<b>7.2. Algoritmusleíró eszközök</b>	
7.2.1. Feladatmegoldás egy algoritmus-leíró eszköz segítségével	Ismerje az algoritmusok mondatszerű leírását.
<b>7.3. Elemi algoritmusok</b>	
7.3.1. A programozás alapelvei	Feladatmegoldásához tudja használni az alapvető program-szerkezeteket: szekvencia, elágazás, ciklus. Tudja használni a típusalgoritmusokat: összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás. Tudjon egyetlen típusalgoritmust igénylő problémát megoldani.
<b>8. A programozás eszközei</b>	
<b>8.1. Programozási nyelv</b>	
8.1.1. Egy programozási nyelv ismerete	Ismerje egy programozási nyelven a változódeklaráció, a be- és kiviteli utasítások; alapvető programszerkezetek,

8.1.2. Adat be- és kivitel	<p>azaz szekvencia, elágazás, ciklus megvalósítását. Legyen képes egy mondatszerű leírással készült algoritmust a használt programozási nyelvben kódolni. Legyen képes az adott problémát megoldó programot írni.</p> <p>Tudjon olyan parancssori alkalmazást készíteni, amely billentyűzetről képes adatokat olvasni, illetve monitoron megjeleníteni. Tudjon a felhasználóval kulturáltan kommunikáló adatbevitelt és adatkivitelét írni.</p>
<b>8.2. Programfejlesztés és környezet</b> 8.2.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben  8.2.2. Tesztelés	<p>Ismerje egy, a választott programozási nyelvvel használható fejlesztői környezet működését, használatát, eszközeit.</p> <p>Legyen képes a program különböző kimeneteinek tesztelésére alkalmas mintaadatokkal ellenőrizni a program helyes működését.</p>

## FIZIKA középszintű TÉMAKÖRÖK

### *Mozgás és egyensúly*

Témakör	Középszint				
<b>1.1 Egyszerű mozgások</b>					
egyenesvonalú egyenletes mozgás	Ismerje fel egyszerű, gyakorlati példákban a hely és a mozgás viszonylagosságát.				
	Tudja alkalmazni a pálya, út, elmozdulás fogalmakat.				
	Legyen jártas konkrét mozgások út-idő, sebesség-idő grafikonjának készítésében és elemzésében.				
egyenesvonalú egyenletesen változó mozgás	Ismerje és alkalmazza az elmozdulás, a sebesség, átlagsebesség, pillanatnyi sebesség és a gyorsulás fogalmakat egyenes vonalú mozgások leírására. Tudja értelmezni és azonosítani ezeket a fogalmakat a mindennapi életből vett példákon.				
	Tudjon egyszerű számításokat végezni az egyenesvonalú egyenletes és egyenletesen változó mozgások jellemzésére, valamint az erő és mozgás kapcsolatának leírására.				
	Tudjon egyszerű számításokat végezni a szabadesés és függőleges hajítás témájában.				
<b>1.2. Összetett mozgások</b>					
Értelmezze egyszerű példák vízszintes mozgást. hajítás magasságát, végsebességét.	<table border="1"> <tr> <td>segítségével az összetett Tudja meghatározni a függő-</td> <td>leges és</td> </tr> <tr> <td>távolságát, időtartamát,</td> <td></td> </tr> </table>	segítségével az összetett Tudja meghatározni a függő-	leges és	távolságát, időtartamát,	
segítségével az összetett Tudja meghatározni a függő-	leges és				
távolságát, időtartamát,					
<b>1.3 Ismétlődő mozgások</b>					
egyenletes körmozgás	<p>Ismerje fel és jellemezze a periodikus mozgásokat. Tudjon periódusidőt mérni.</p> <p>Ismerje fel a centripetális gyorsulást okozó eredőerőt konkrét mindennapi jelenségekben. Tudjon egyenletes körmozgásra vonatkozó számításos feladatokat megoldani.</p>				

rezgőmozgás	<p>Ismerje fel a rezgőmozgásokat a környezetében, s ezekről tudjon kvalitatív leírást adni.</p> <p>Newton törvényeinek felhasználásával kvalitatívan tudja értelmezni a harmonikus rezgőmozgást végző test kitérésének, sebességének, gyorsulásának kapcsolatát a rezgés szélső helyzeteiben és egyensúlyi helyzetében.</p> <p>Ismerje a csillapítatlan és csillapodó rezgőmozgást gyakorlati példákon keresztül.</p>
rugóban ébredő erő	Ismerje a rugóállandó és rugóerő fogalmát és tudjon ideális rugóra vonatkozó egyszerű feladatokat megoldani.
ingamozgás, periódusidő, <i>matematikai inga jellemzése, lengésideje</i>	Tudjon méréseket végezni matematikai ingával. Tudjon a mérési eredmények alapján megalkotott lengésidőre vonatkozó összefüggés felhasználásával egyszerű számításokat végezni.
rezgő rendszer energiája	Legyen kvalitatív ismerete a rugalmas deformáció energiájáról.
<i>szabadrezgés, kényszerrezgés, rezonancia</i>	
<b>1.4 Dinamika, a közlekedés és sportolás fizikája</b>	
Newton I. törvénye, tehetetlenség, tömeg, Newton II. törvénye, Newton III. törvénye,	<p>Ismerje fel és jellemezze a mechanikai kölcsönhatásokat. Értse a legfontosabb közlekedési eszközök működésének mechanikai elveit a témában előírt fizikai ismeretek mélységében. Ismerje a mozgásállapot-változások létrejöttének feltételeit, tudjon hétköznapi példákat említeni különböző típusaikra.</p> <p>Ismerje fel, ábrázolja és jellemezze az egy kölcsönhatásban fellépő erőket. Értelmezze a tömeg fogalmát Newton II. törvénye segítségével. Legyen jártas az erővektorok ábrázolásában, összegzésében.</p> <p>Legyen jártas az egy testre ható erők és az egy kölcsönhatásban fellépő erők felismerésében, ábrázolásában.</p>
speciális erők	<p>Mindennapi példákban tudja megkülönböztetni a csúszási és tapadási súrlódást. Ismerje a közegellenállás jelenségét, és tudja, hogy mitől függ a közegellenállási erő. Ismerje és tudja alkalmazni jelenségek leírásánál és egyszerűbb feladatok megoldásnál a szabaderő, kényszererő, nehézségi erő, súly, súrlódási erők, közegellenállás fogalmát.</p>
lendület, lendületváltozás, lendületmegmaradás, <i>zárt rendszer, ütközések vizsgálata</i>	<p>Ismerje a lendület fogalmát.</p> <p>Konkrét, mindennapi példákban (rugalmatlan ütközések, közlekedésbiztonság) ismerje fel a lendületmegmaradás törvényének érvényesülését, egy egyenesbe eső változások esetén tudjon egyszerű feladatokat megoldani.</p>
<b>1.5 Gépek</b>	
kiterjedt, merev test, forgatónyomaték, erőkar	Ismerje az erő forgatóhatását, a forgatónyomaték fogalmát.

tömegpont és merev test egyensúlyának feltétele, egyensúlyi helyzetek, egyszerű gépek	Tudja értelmezni néhány egyszerűbb, konkrét esetben (mérleg, libikóka) a forgatónyomatékok meghatározásának segítségével a testek egyensúlyi állapotának feltételeit. Ismerje és azonosítsa az egyensúlyi helyzeteket: biztos, bizonytalan, közömbös. Ismerje az egyszerű gépek elvének megjelenését a hétköznapi életben, az izommozgásban, mindennapi eszközeinkben. Ismerje a súlypont (tömegközéppont) fogalmát, tudja azonosítani szabályos homogén testek esetén.
<i>a változó forgómozgás dinamikai leírása tehetetlenségi nyomaték perdület és perdületmegmaradás</i>	

### Energia, munka, hő

<b>2.1 Munka, energia</b>	
munkavégzés, munka, energia, a munka és energia viszonya (munkatétel), mechanikai energia-megmaradásának elve	Tudja kiszámolni a munkát és a teljesítményt állandó nagyságú és irányú erőhatás esetén. Tudjon munkát számolni $F$ -s diagram alapján. Tudja megkülönböztetni a különféle mechanikaienergia-fajtákat, tudjon azokkal folyamatokat leírni, jellemezni energetikai szempontból. Tudja alkalmazni a munkatételt és a mechanikaienergiamegmaradás törvényét egyszerű feladatokban.
teljesítmény, határfok	Ismerje és alkalmazza egyszerű feladatokban a teljesítmény és a határfok fogalmát.
megújuló és nem megújuló energiaforrások, energiaátalakulások erőművekben, környezetben, háztartásban, emberi szervezetben, az energia szállítása, élelmiszerek energiatartalma	Ismerje a megújuló és a nem megújuló energiaforrások használatának és az energia szállításának legfontosabb gyakorlati kérdéseit. Legyen képes értelmezni az energiaátalakulásokat, erőművekben, környezetben, háztartásban, emberi szervezetben. Legyen tisztában az élelmiszerek energiatartalmával kapcsolatos kérdésekkel.
<b>2.2 A melegítés és hűtés következményei</b>	
termikus kölcsönhatások, hőtágulás, hőmérséklet	Legyen tájékozott arról, milyen módszerekkel történik a hőmérséklet mérése. Ismerjen különböző hőmérőfajtákat. Ismerje a Celsius- és Kelvin-skálákat, és feladatokban tudja használni. Ismerje a hőtágulás jelentőségét, szerepét a természeti és technikai folyamatokban, tudja azokat konkrét példákkal alátámasztani. Ismerje a hőmérséklet-változás hatására végbemenő méretváltozásokat, tudja azokat konkrét példákkal alátámasztani.

gázok: egyensúlyi állapot hőmérséklet, nyomás, térfogat, belső energia anyagmennyiség (tömeg, részecskeszám), mól ideális gáz, <i>Avogadro törvénye</i> , termikus kölcsönhatás, ideális gáz állapotváltozói és azok megváltozása, állapot-egyenletek egyesített gáztörvény, izobár, izochor és izoterm állapotváltozás	Ismerje a levegő mint ideális gáz viselkedésének legfontosabb jellemzőit. Ismerje a termikus kölcsönhatás fogalmát. Ismerje az egyesített gáztörvényt és annak következményeit, egy további állapotjelző változatlansága mellett (Gay-Lussac I. és II. törvénye, Boyle-Mariotte törvénye). Tudja értelmezni az izobár, izochor és izoterm folyamatot $p$ - $V$ diagrammon. Tudjon egyszerű számításokat végezni az állapotváltozók megváltozásával kapcsolatban. Tudjon ezekre vonatkozó egyszerű kísérleteket bemutatni.
<i>az ideális gáz kinetikus modellje.</i>	
hőmozgás	Ismerje és értelmezze a hőmozgást.
hőmennyiség, munkavégzés, belső energia, a termodinamika I. főtétele, <i>adiabatus állapotváltozás</i> ,	Ismerje a hőtan első főtételét, és tudja alkalmazni néhány egyszerűbb gyakorlati hétköznapi példán (pl. palackba zárt levegő, illetve állandó nyomású levegő melegítése). Tudja értelmezni az anyag viselkedését hőközlés során egyszerű, konkrét esetekben.
melegítés, hűtés, halmazállapot-változás	Tudja, mit jelent a fajhő, égéshő, és a fűtőérték, tudja alkalmazni jelenségek magyarázatánál. Ismerje a halmazállapot-változások típusait (párolgás, forrás, lecsapódás, olvadás, fagyás, szublimáció), körülményeit. Legyen tisztában a halmazállapot-változások energetikai viszonyaival, anyagszerkezeti magyarázatával, tudja, mit jelent az olvadáshő, forráshő, párolgáshő. Tudjon egyszerű számításokat végezni a halmazállapotváltozásokat kísérő hőközlés meghatározására. Ismerje az abszolút és relatív páratartalom fogalmát.
a termodinamika II. főtétele, időbeli egyirányúság a természetben, <i>rendezettség, rendezetlenség, hőerőgépek hatásfoka</i>	Legyen tisztában a megfordítható és nem megfordítható folyamatok közötti különbséggel.

*Víz, levegő, környezet*

Témakör	Középszint
<b>3.1 Víz, levegő</b>	
légnyomás, időjárás, a légnyomás és időjárás kapcsolata	Ismerje a légnyomás változó jellegét, a légnyomás és az időjárás kapcsolatát. Ismerjen néhány, a levegő nyomásával kapcsolatos, gyakorlati szempontból is fontos jelenséget.

a víz különleges tulajdonságai	Ismerje a víz rendhagyó hőtágulását, a jég sűrűségét, ezek hatását a természetben, illetve mesterséges környezetben.
Pascal törvénye, hidrosztatikai nyomás, felhajtóerő, áramlás hatására bekövetkező nyomáscsökkenés	Értse és tudja alkalmazni a Pascal-törvényt, a kontinuitási törvényt. Tudja alkalmazni hidrosztatikai ismereteit hétköznapi jelenségek értelmezésére. Tudja értelmezni a felemelkedés, elmerülés, lebegés, úszás jelenségét konkrét helyzetekben. Legyen képes egyszerű kísérletek elvégzésére a témakörben. Értse a Bernoulli-törvényt. Tudja értelmezni a repülőgép szárnyára ható felhajtóerő létrejöttét. Tudjon példát mondani az áramlási törvények alkalmazására a gyakorlati életből. Ismerje a közegellenállás jelenségét, és tudja, hogy mitől függ a közegellenállási erő.
<i>felületi feszültség</i>	Ismerje a kapilláris jelenséget

### 3.2 Környezet

a hőterjedés módjai	Ismerje gyakorlati példákon keresztül a hővezetés, hőáramlás és hőszugárzás jelenségét, a hőszigetelés
	lehetőségeit, ezek anyagszerkezeti magyarázatát. Lássa át a korszerű lakások és házak hőszabályozásának fizikai kérdéseit (fűtés, hűtés, hőszigetelés).
éghajlat, ózonpajzs, üvegházhatás, klímaváltozás	Ismerje az időjárás elemeit, csapadékformákat, csapadékok kialakulását, az időjárást befolyásoló tényezőket. Ismerje az ózonpajzs szerepét a Földet érő ultraibolya sugárzással kapcsolatban. Értse az üvegházhatás mechanizmusát. Ismerje a környezet szennyezésének leggyakoribb forrásait, fizikai vonatkozásait. Legyen tisztában az éghajlatváltozás kérdésével.

### Elektromosság

Témakör	Középszint
<b>4.1 Szikrák, villámok</b>	
elektrosztatikai alapjelenségek, atom, elektron, <i>a töltésmegmaradás törvénye</i>	Ismerje, és tudjon példákat mondani az elektrosztatikus alapjelenségekre (dörzselektromosság, töltött testek közötti kölcsönhatás, földelés), ismerje ezek gyakorlati alkalmazásait. Értse a kétféle elektromos töltés létét, vezetőik és szigetelők között levő különbséget Tudja, hogy az elektromos állapot kialakulása a semleges testek töltéssel-ozlásának megváltozásával van kapcsolatban.
Coulomb-törvény	Értse Coulomb törvényét, egyszerű esetekben alkalmazza elektromos töltéssel rendelkező testek közötti erő meghatározására.
az elektromos mező jellemzése, erővonalak, térerősség, homogén mező, <i>szuperpozíció elve,</i>	Tudja, hogy az elektromos kölcsönhatást az elektromos mező közvetíti. Ismerje a pontszerű elektromos töltés által létrehozott elektromos mező, valamint a homogén elektromos mező

<i>potenciál, feszültség, ekvipotenciális felület, földpotenciál, konzervatív mező</i>	szerkezetét és tudja jellemezni az erővonalak segítségével. Kvalitatív módon ismerje a vezető töltéseinek elhelyezkedését, átrendezőségét elektromos térben, a térerősség viszonyokat, a megosztás jelenségét, a csúcs-hatást, legyen tisztában ezek következményeivel a mindennapi életben. Ismerje a villámok kialakulásának okát, veszélyeit.
--	--

<i>kondenzátorok, kapacitás</i>	
---------------------------------	--

**4.2 Elektromosság a környezetünkben**

elektromos áram, áramerősség, feszültség, feszültségforrás, áramforrás, Ohm törvénye, az egyenáram hatásai, biológiai, hő, mágneses és vegyi hatás	Tudja, hogy az áram a töltött részecskék rendezett mozgása. Gyakorlati szinten ismerje az egyenáramok jellemzőit, a feszültség, áramerősség fogalmát. Ismerje az egyszerű áramkör és egyszerűbb hálózatok alkotórészeit, felépítését. Tudjon értelmezni egyszerűbb kapcsolási rajzokat. Tudja megkülönböztetni a vezetőkre vonatkozó ellenállás és a fajlagos ellenállás fogalmakat. Ismerje az áramerősség- és feszültségmérő eszközök használatát.
--	--

<b>Témakör</b>	<b>Középszint</b>
	Értse az Ohm-törvényt vezető szakaszra és ennek következményeit, tudja alkalmazni egyszerű feladatok megoldására, kísérlet, illetve ábrák elemzésére. Ismerje a soros és a párhuzamos kapcsolásra vonatkozó összefüggéseket, és alkalmazza ezeket egyszerűbb kapcsolások esetén. Gyakorlati példákon keresztül ismerje a fémek ellenállásának hőmérsékletfüggését. Ismerje az elektromos áram hatásait és alkalmazásukat az elektromos eszközökben. Ismerje az áram élettani hatásait, a baleset-megelőzési és érintésvédelmi szabályokat.
az egyenáram munkája és teljesítménye	Alkalmazza egyszerű feladatok megoldására az elektromos eszközök teljesítményével és energiafogyasztásával kapcsolatos ismereteit.
galvánelemek, akkumulátor	Ismerje a mindennapi életben használt legfontosabb elektromos energiaforrásokat, a gépkocsi-, mobiltelefonakkumulátorok legfontosabb jellemzőit, környezetre gyakorolt hatásukat.
váltakozó áram, lakások áramellátása, elektromos eszközeink	Rendelkezzen szemléletes képpel a váltakozó áramról. Ismerje a váltakozó áram és különösen a hálózati áram legfontosabb jellemzőit. a váltakozó áram tulajdonságait, hatásait, és tudja összehasonlítani az egyenáraméval. Ismerje az elektromos hálózatok kialakítását a lakásokban, épületekben. Értse a biztosíték, földvezeték szerepét, a rövidzár fogalmát. Legyen tisztában az aktuálisan használt világító eszközeink működési elvével, energiafelhasználásának sajátosságaival, a korábban alkalmazott megoldásokhoz képesti előnyeivel. Ismerje a háztartásban használt fontosabb elektromos
	eszközöket, az elektromosság szerepét azok működésében.

<i>pillanatnyi, maximális és effektív feszültség és áramerősség, váltakozó áramú ellenállások: ohmos, induktív és kapacitív ellenállás, fáziskésés, fázissietés</i>	
<i>félvezetők, félvezető eszközök</i>	
<b>4.3 Generátorok és motorok</b>	
mágneses alapjelenségek, a mágneses mező jellemzése, mágneses erőhatások	Ismerje a mágneseesség alapjait, a mágneses dipólus, mágnesezhetőség, mágneses megosztás jelenségét, a mágneses monopólus hiányát. Ismerje a Föld mágneses mezőjét és az iránytű használatát. Ismerje a mágneses mező jellemzésére használt fogalmakat – indukcióvektor, indukcióvonalak, – és definíciójukat, tudja kvalitatív módon jellemezni a különböző mágneses mezőket.
az áram mágneses mezője	Ismerje az egyenes tekercs, az áramhurok mágneses terének jellegét. Ismerjen néhány gyakorlati példát a mágneses mező és az áramjárta vezető, vagy mozgó ponttöltés kölcsönhatásra (pl. sarki fény, ciklotron stb.)
az indukció alapjelensége, mozgási indukció, nyugalmi indukció	Ismerje a nyugalmi és mozgási indukció alapjelenségét, és tudja, hogy a mágneses mező mindennemű megváltozása elektromos mezőt hoz létre.
Faraday-féle indukciós törvény, Lenz törvénye, kölcsönös indukció, önindukció, tekercs mágneses energiája	Ismerje Faraday indukciós törvényét és a Lenz-törvényt és tudjon hozzá kapcsolódó egyszerű kísérleteket és jelenségeket említeni. Ismerje a váltakozó áram előállításának módját.
generátor, motor, dinamó transzformátor	Ismerje a generátor, a motor és a dinamó működési elvét. Ismerje a transzformátor felépítését, működési elvét és szerepét az energiaszállításában. Tudjon egyszerű feladatokat megoldani a transzformátorral kapcsolatban.

### *Hullámok, kommunikáció, fény*

<b>Témakör</b>	<b>Középszint</b>
<b>5.1 A hullámok szerepe a kommunikációban</b>	
mechanikai hullámok	Ismerje a mechanikai hullám fogalmát, fajtáit, tudjon példákat mondani a mindennapi életből. Értse, hogyan alakulnak ki és terjednek a mechanikai hullámok (longitudinális, transzverzális hullám).
	Ismerje a hullámmozgást leíró fizikai mennyiségeket és a köztük levő kapcsolatokat.
visszaverődés, törés, interferencia, <i>elhajlás</i>	Ismerje az interferencia jelenségét, létrejöttének feltételeit. Ismerje a visszaverődés, törés, elhajlás, polarizáció jelenségét és a kapcsolódó fogalmakat - beesési, visszaverődési, törési szög, törési törvény, törésmutató fogalmát és tudja alkalmazni ezeket jelenségek kvalitatív magyarázatánál.

hangforrás, hanghullámok hangerősség, hangmagas- ság, hangszín	Ismerje az emberi hangérzékelés fizikai alapjait, a hang, mint hullám jel- lemzőit, keltésének eljárásait.
állóhullám, duzzadóhely, csomópont, húrok, sípok	Ismerje az állóhullám kialakulásának feltételeit. Ismerje a húros hangszerek és a sípok működésének elvét.
ultrahang, infrahang, zaj- szennyezés	Ismerje az ultra- és infrahang jellemzőit, néhány gyakorlati alkalmazást, a zajártalom mibenlétét.
az elektromágneses hullám fogalma, terjedési sebessé- ge vákuumban, az elektro- mágneses hullámok spekt- ruma	Ismerje az elektromágneses spektrumot, tudja az elektromágneses hullá- mok terjedési tulajdonságait, képes kvalitatív módon leírni. Ismerje a különböző elektromágneses hullámok alkalmazását és biológiai hatásait. Ismerje az elektromágneses hullámok szerepét az információ- (hang-, kép-) átvitelben. Ismerje a mobiltelefon felépítését, (SIM kártya, akkumulátor stb.), az egyes alkatrészek funkcióját.
<i>rezgőkör</i>	
<i>speciális relativitáselmélet</i>	
<b>5.2 Képek és látás</b>	
a fény terjedési tulajdonsá- gai	Tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, ismerje ennek következménye- it. Ismerje a fény terjedési tulajdonságait, tudja tapasztalati és kísérleti bizo- nyítékokkal alátámasztani.
a fényvisszaverődés és a fénytörés törvényei (Snelli- us-Descartes törvény), teljes visszaverődés, határszög (száloptika), diszperzió, szín- képek, homogén és össze- tett színek	Ismerje fel a fény visszaverődésével és törésével kapcsolatos természeti jelenségeket és ezek megjelenését technikai eszközökben. Legyen tisztában a törésmutató, a diszperzió, a határszög fogalmával a tel- jes visszaverődés jelenségével és száloptikai használatával. Ismerje, hogy a prizma a fehér fényt a szivárvány színeire bontja. Ismeri a színek és a fény frekvenciája közötti kapcsolatot. Legyen ismerete a homogén és összetett színekről. Tudja, hogyan jönnek létre a természet színei, és hogyan észleljük azokat.
fényinterferencia, koheren- cia, fénypolarizáció, polár- szűrő, <i>fényelhajlás résen,</i> <i>rácson</i> , lézerefény, holográfia	Ismerje az interferenciát, és a polarizációt a fény esetében, és ismerje fel ezeket egyszerű jelenségekben. Értse a fény transzverzális hullám jellegét. Ismerje a lézerefény tulajdonságait. Ismerje a holográfia jelenségét, a lézerefény szerepét a lézerhologramok létrehozásában.
a geometriai fénytani leké- pezés, az optikai kép fogal- ma (valódi, látszólagos), síktükör, lapos gömbtükörök (homorú, domború), vékony lencsék (gyűjtő, szóró), fó- kusztávolság, dioptria	Ismerje a tükrök, lencsék, optikai eszközök gyakorlati alkalmazását, az egy- szerűbb eszközök működési elvét. Ismerje a képalkotás fogalmát sík- és gömbtükörök, valamint lencsék esetén. Tudjon képszerkesztést végezni tükrökre, lencsékre a nevezetes sugármene- tek segítségével.
leképezési törvény, nagyítás, egyszerű nagyító, fényképe- zőgép, vetítő, mikroszkóp,	

távcső	
a szem és a látás, rövidlátás, távollátás, szemüveg	Ismerje az emberi szemet mint képalkotó eszközt, a látás mechanizmusát, a gyakori látáshibák (rövid- és távollátás) okát, a szemüveg és a kontaktlencse jellemzőit.

### Atomfizika, magfizika

Témakör	Középszint
<b>6.1 Az atomok és a fény</b>	
foton (energiakvantum)	Ismerje Planck alapvetően új gondolatát az energia kvantáltságáról. Ismerje a Planck-formulát.
kilépési munka	Tudja megfogalmazni az einsteini felismerést a fénysugárzás energiájának kvantumosságáról. Tudja értelmezni a fényelektromos jelenséget. Ismerje a digitális fényképezőgép és a fotocella működésének elvét.
az atom szerkezete, atommag, elektron, elemi töltés, ion relatív atomtömeg, legfontosabb atommodellek	Ismerje az atomról alkotott elképzelések változásait, azok magyarázatát.
Rutherford szórási kísérlete, atommag	Ismerje az atommag felfedezésére vezető kísérletet
vonalas színkép	Ismerje a kibocsájtási- és elnyelési színkép keletkezését Lássa át, hogyan használják a vonalas színképet az anyagvizsgálat során.
alapállapot, gerjesztett állapot	Ismerje a Bohr-féle atommodellt, az alap- és a gerjesztett állapot, valamint az ionizációs energia fogalmát.
a fény részecsketermészete, az elektron hullámtermészete, <i>de Broglie-hullámhossz, Heisenberg-féle határozatlansági reláció</i>	Ismerje az elektron hullámtermészetét. Tudja megfogalmazni a fény-, illetve az anyag „kettős természetét”.
elektronmikroszkóp, <i>felbontás</i>	Tudja megmagyarázni az elektronmikroszkóp működését az elektron hullámtermészetének segítségével.
<b>6.2 Az atommag szerkezete</b>	
atommag, nukleon, proton, neutron, tömegszám, rendszám, izotóp, nukleáris kölcsönhatás	Ismerje az atommag felépítését, a nukleonok fajtáit, az izotóp fogalmát, a nukleáris kölcsönhatás jellemzőit. Tudjon példát mondani a természetben található stabil és instabil izotópokra. Ismerje a rendszám és a tömegszám fogalmának meghatározását, tudja a közöttük fennálló összefüggéseket.
tömeghiány (tömegdefektus)	Ismerje a magerő fogalmát. Ismerje a tömeghiány jelenségét. Értse, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismerje a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét.

radioaktivitás, alfa-, béta-, és gamma-sugárzás	Ismerje a radioaktív sugárzások típusait, az alfa-, béta- és gamma-sugárzások leírását és tulajdonságait.
felezési idő, bomlási törvény, aktivitás	Tudja értelmezni a bomlás során átalakuló atommagok rendszám- és tömegszám-változását. Ismerje a felezési idő, aktivitás fogalmát, végezzen egyszerű számításokat velük. Ismerje ezek biológiai és környezetvédelmi következményeit.
bomlási sor	Ismerje a bomlási sor fogalmát.
sugárvédelem	Ismerje a sugárvédelem lehetőségeit.
mesterséges radioaktivitás	
maghasadás, szabályozott láncreakció, szabályozatlan láncreakció, atombomba magfúzió, nukleáris energia-termelés	Tudja elmagyarázni a szabályozott láncreakció folyamatát, megvalósítását az atomreaktorban. Ismerje a szabályozatlan láncreakció folyamatát, az atombomba működési elvét. Értse, hogy a maghasadás és magfúzió miért alkalmas energiatermelésre, ismerje a gyakorlati megvalósulásuk lehetőségeit, az atomerőművek működésének alapelvét, a csillagok energiatermelésének lényegét. Értse az atomreaktorok működésének lényegét, a radioaktív hulladékok elhelyezésének problémáit.
sugárterhelés, háttérsugárzás	Ismerje a sugárterhelés fogalmát. Ismerje a radioaktív sugárzás környezeti és biológiai hatásait. Tudja megfogalmazni a háttérsugárzás eredetét.
<i>elnyelt sugárdózis, egyenérték dózis</i>	
nukleáris medicina, radioaktív izotópok alkalmazása	Ismerje a radioaktív izotópok néhány orvosi alkalmazását (nyomjelzés, sugárterápia).

### *A Világegyetem megismerése*

<b>Témakör</b>	<b>Középszint</b>
<b>7.1 A gravitációs mező</b>	
a gravitációs mező, az általános tömegvonzás törvénye	Ismerje az általános tömegvonzás törvényét, a gravitációs kölcsönhatásban a tömegek szerepét, az erő távolságfüggését, tudja értelmezni ennek általános érvényét. Feladatokban tudja alkalmazni a homogén gravitációs mezőre vonatkozó összefüggéseket.
a bolygómozgás Kepler törvényei	Értelmezze a Kepler-törvényeket a bolygómozgásokra és a Föld körül keringő műholdak mozgására.
súly és súlytalanság	Értelmezze a súly és súlytalanság fogalmát.
kozmosz sebességek	Tudja értelmezni a kozmosz sebességeket.
<b>7.2 Csillagászat</b>	
fényév	Ismerje a fényév távolságegységet.

űr kutatás, vizsgálati módszerek	Ismerje az űrkutatás történetének főbb fejezeteit, jövőbeli lehetőségeit, tervezett irányait. Legyen tisztában az űrkutatás ipari-technikai civilizációra gyakorolt hatásával, valamint az űrkutatás tágabb értelemben vett céljaival.
Naprendszer	Tudja a Naprendszer méretét, ismerje a bolygókat, a főtípusok jellegzetességeit, mozgásukat. Tudja elhelyezni lakóhelyét a Földön, a Föld helyét a Naprendszerben, legyen tisztában azzal, hogy a Naprendszer a galaxisunkban található, és a galaxisunk az Univerzumunk egyik galaxisa.
Nap	Ismerje a Nap Földtől vett távolságát, a Földre gyakorolt legfontosabb hatásait.
Hold	Tudja jellemezni a Hold felszínét, anyagát, méretét, mozgását. Ismerje a holdfázisokat, a nap- és holdfogyatkozásokat.
üstökösök, meteoritok	Ismerje az üstökösök összetételét, mozgásának jellegzetességeit.
csillagok	Ismerje a csillag fogalmát, tudjon megnevezni néhány csillagot. Jellemezze a csillagok Naphoz viszonyított méretét, tömegét.
Tejútrendszer, galaxisok, galaxishalmazok	Ismerje a Tejútrendszer szerkezetét, méretét, tudja, hogy a Tejútrendszer is egy galaxis. Legyen tájékozott a galaxisok hozzávetőleges számát és a Földtől vett távolságát illetően, legyen ismerete az Univerzum méreteiről, koráról.
Ősrobbanás elmélete, táguló Univerzum, fekete lyuk	Ismerje az Ősrobbanás-elmélet lényegét, az ebből adódó következtetéseket a Világegyetem korára és kiinduló állapotára vonatkozóan. Ismerje a természetre jellemző fizikai mennyiségek nagyságrendjeit (atommag, élőlények, Föld, Naprendszer, Univerzum).

### Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Témakör	Középszint
<b>8.1 A fizikatörténet jelentősebb személyei</b>	
Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, <i>Watt, Ampere, Faraday, Maxwell, Hertz, Jedlik Ányos, Eötvös Loránd, Rutherford, M. Curie és P. Curie, Planck, Bohr, Einstein, Kármán Tódor, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő, Gábor Dénes.</i>	Tudja, hogy a felsorolt tudósok mikor (évszázad pontossággal) és hol éltek, tudja, melyek voltak legfontosabb, a tanultakhoz köthető eredményeik.
érdekesebb személyek fizikatörténeti projektekhez, pl.: Leonardo, Hooke, Huygens, Ohm, Young, Joule, Faraday, J.J. Thomson, Millikan, Feynman, Hawking, Marx György stb.	Adatbázisok segítségével, megadott információk felhasználásával tudja a felsorolt személyek tudományos tevékenységét a tanultakhoz kötni.
<b>8.2. Felfedezések, találmányok, elméletek</b>	
geo- és heliocentrikus	Ismerje a geo- és heliocentrikus világméretet. Tudja, milyen

Témakör	Középszint
világkép, „égi és földi mechanika egyesítése”, távcső, mikroszkóp, vetítő, a fény természetének problémái, gőzgép és alkalmazásai, dinamó, generátor, elektromotor, az elektromágnesség egységes elmélete, belső égésű motorok, az elektron felfedezésének története, radioaktivitás, az atomenergia alkalmazása, röntgensugárzás és más elektromágneses hullámok, <i>speciális relativitáselmélet</i> , kvantummechanika, az űrkutatás történetének legfontosabb eredményei, félvezetők.	szerepe volt a kísérlet és a mérés, mint megismerési módszer megjelenésének az újkori fizika kialakulásában. Ismerje a newtoni fizika tudománytörténeti hatását. Ismerje az optikai eszközök hatását az egyéb tudományok fejlődésében. Ismerjen néhány új energiatermelő, -átalakító technikát, és azok hatását az adott kor gazdasági és társadalmi folyamataira (gőzgépek, az elektromos energia és szállíthatósága, atomenergia, alternatív energiahordozók). Ismerje a nukleáris fegyverek jelenlétének hatását világunkban. Ismerje a modern híradástechnikai, távközlési, számítástechnikai eszközöknek a mindennapi életre is gyakorolt hatását.
<b>8.3. A jelen kihívásai</b>	
anyagtudományi kutatások, hálózat kutatás, részecskefizika, kvantumoptika és kvantuminformatica, lézer, gravitációs hullámok, sötét anyag, sötét energia, környezetfizika, mesterséges intelligencia	Legyen tisztában a természettudományok, ezen belül a fizika előtt álló legnagyobb kihívásokkal. Tudjon feldolgozni ezeken a területeken olyan forrásokat, melyek komplexitása és tartalma összhangban van a tanultakkal.

## V. KÉPZÉSI PROGRAM

### V.1. JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET

- 2019 LXXX. törvény a szakképzésről (Szkt)
- szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.).
- Képzési és Kimeneti Követelmények
- Programtervek

### V.2. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

#### Technikumi szakképzés:

A 2020. szeptember 01-től életbe lépő programtervnek biztosítania kell, hogy ágazatonként a technikumban a kilencedik és tizedik évfolyamon azonos ágazati alapozó ismeretek kerüljenek oktatásra. Az ágazati alapoktatást érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanuló a sikeres ágazati alapvizsgát követően a szakképző intézményben külön felvételi eljárás nélkül folytathatja tanulmányait azzal, hogy az általa választott szakmáról az ágazati alapoktatás során az igazgató által meghatározott időszakon belül kell nyilatkoznia.

A technikumban a kilencedik-tizenkettedik évfolyamon a kötelező foglalkozások megtartásához együttesen rendelkezésre álló időkeret legalább 40% a szakmai tartalmak átadására fordítandó.

A programterv kidolgozása során biztosítani kell, hogy a programterv tartalmazza a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet.

Az ágazati alapoktatást a szakképző iskola kilencedik évfolyamán, érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni. A tanuló a sikeres ágazati alapvizsgát követően a szakképző intézményben külön felvételi eljárás nélkül folytathatja tanulmányait azzal, hogy az általa választott szakmáról az ágazati alapoktatás során az igazgató által meghatározott időszakon belül kell nyilatkoznia.

### **Szakképző iskolai szakképzés**

2020. szeptember 01-től az ágazati alapoktatást a szakképző iskola kilencedik évfolyamán, érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni. A tanuló a sikeres ágazati alapvizsgát követően a szakképző intézményben külön felvételi eljárás nélkül folytathatja tanulmányait azzal, hogy az általa választott szakmáról az ágazati alapoktatás során az igazgató által meghatározott időszakon belül kell nyilatkoznia.

A programtervnek biztosítani kell, hogy ágazatonként szakképző iskolában a kilencedik évfolyamon azonos ágazati alapozó ismeretek kerüljenek oktatásra.

A szakképző iskolában a kötelező foglalkozások megtartásához a kilencedik-tizenegyedik évfolyamon együttesen rendelkezésre álló időkeret 67 százaléka a programtervben meghatározott szakmai tartalmak átadásához álljon rendelkezésre és

### **V. 3. Elméleti és gyakorlati képzés:**

#### *Elméleti képzés*

Az iskolarendszerű szakképzésben a szakmai elméleti képzés elsődlegesen a szakképző iskolában **tantárgyi rendszerben folyik**. Ettől eltérő esetben a képzőhelyekkel közösen kidolgozott programterv az irányadó.

**Technikumi és szakképző iskolai iskolarendszerű szakképzésben** az ágazati alapoktatás gyakorlati tevékenységén túli gyakorlati képzés – technikumban lehetőség szerint, míg szakképző iskolában- elsődlegesen - duális képzőkkel, vállalatokkal való együttműködés keretében zajlik.

**A tanulói munkanapló kötelező, a tanuló szakmai vizsgán kötelező portfóliójának alátámasztó dokumentuma.** A tanulói munkanapló vezetéséről a gyakorlati képző a feladatok irányításával és ellenőrzéssel gondoskodik.

#### **V.4. A szakmai képzés ingyenessége:**

**A 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről 3.§ értelmében**

(1) Az állam \*

a) az első kettő szakma megszerzését – ideértve az ahhoz kapcsolódó előkészítő évfolyamban, illetve a műhelyiskolában való részvételt is – az első szakmai vizsga befejezéséig, a második szakma esetén legfeljebb három tanéven keresztül,

b) a szakmai képzéshez kapcsolódó első szakképesítés megszerzését az első képesítő vizsga befejezéséig és,

c) a technikumban tanulói jogviszony, illetve felnőttképzési jogviszony keretében az érettségi bizonyítvány megszerzését az általa, illetve az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott szakképző intézményben ingyenesen biztosítja. A javító- és pótlóvizsga ingyenessége a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnése utáni első javító- és pótlóvizsgára is irányadó. A szakképzésben való ingyenes részvétel szempontjából nem számít önálló szakma megszerzésének a munkakör magasabb színvonalon történő ellátása céljából a meglévő részsakmát magában foglaló szakmára történő felkészítés és szakmai vizsga letétele. \*

(1a) Az állam, illetve az együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott szakképző intézményben minden esetben ingyenes a szakképzésben tanulói jogviszony keretében való részvétel a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy részére.

(2) Attól a tanulótól, illetve képzésben részt vevő személytől, aki a szakképzésben ingyenesen vesz részt, a Kormány rendeletében meghatározott esetben szedhető térítési díj, illetve tandíj. A szakképzés megszervezése, végzése és feltételeinek biztosítása ezt meghaladóan nem tehető

pénzbeli, anyagi, természetbeni hozzájárulástól vagy költségtérítéstől függővé, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzésben ingyenesen vesz részt.

Az Szvr. szerint a szakmai vizsga díját az olyan vizsgázó esetében, aki a szakképzésben ingyenes részvételre jogosult az akkreditált vizsgaközpont számára a szakképzési államigazgatási szerv utólag megtéríti.

**2. § (1)** A szakképző intézmény annak, aki a szakképzésben ingyenes részvételre jogosult, ingyenesen biztosítja

- a) a szakmai oktatáshoz, illetve a szakmai képzéshez közvetlenül kapcsolódó foglalkozást,
- b) a képzési és kimeneti követelményekhez, illetve a programkövetelményhez kapcsolódó tananyag megismerését és feldolgozását,
- c) a mindennapos testnevelést,
- d) az osztályozó vizsgát, a különbözeti vizsgát, valamint az ezekhez kapcsolódó javító- és pótlóvizsgát (a továbbiakban együtt: tanulmányok alatti vizsga) és
- e) ugyanazon évfolyam megismétlését.

Mindezen túl a tanköteles tanuló számára ingyenesen biztosítja

- a) a szakképző intézmény nyitvatartása és a jogszerű benntartózkodás ideje alatti, valamint az étkezés ideje alatti felügyeletet,
- b) jogszabályban meghatározottak szerint az egészségfejlesztést és a kötelező rendszeres egészségügyi felügyeletet,
- c) a szakképző intézmény által a szakmai oktatással összefüggésben szervezett, a szakképző intézményen kívüli egyéb foglalkozáson, tanulmányi kiránduláson vagy egyéb szakmai programon való részvételt,
- d) a szakmai oktatáshoz közvetlenül nem kapcsolódó foglalkozást, valamint a felzárkóztató és fejlesztő pedagógiai ellátást és
- e) a közismereti oktatás elsajátítására irányuló vagy a tartós gyógykezelés miatt létesített vendégtanulói jogviszonyt.

**3. § (1)** A javító- és pótlóvizsga ingyenessége a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnése után letett első javító- és pótlóvizsgára is irányadó.

(2) A szakképzési államigazgatási szerv hátrányos helyzet, tartós betegség vagy egyéb méltányolható körülmény esetén a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy - kiskorú esetében törvényes képviselője - kérelmére és a szakképző intézmény javaslatára méltányosságból engedélyezheti a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.) 3. § (1) bekezdésében meghatározott feltételtől eltérően a szakképzésben való részvételt

35.§ (3) A magyar és az angol nyelvű Europass-kiegészítő ingyenesen és elektronikus formában, a vizsgázó külön kérésére papíralapú iratként kerül kiadásra.

## **V.5. Felvétel rendje a szakképző évfolyamra**

Az iskolarendszerű szakképzés felvétellel, átvétellel vagy a szakképzési évfolyamra történő továbbhaladással kezdődik.

Iskolarendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki az ágazati egészségügyi alkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a komplex szakmai vizsgára bocsátásnak. A pályaalkalmassági követelmény: a szakképzésbe történő bekapcsolódás - képzési és kimeneti követelményekben meghatározott - azon feltétele, amely alapján megállapítható, hogy a szakképzésben részt venni szándékozó személy képességei, készségei alapján sikeresen fel tud készülni a szakmai vizsgára és a szakma végzésére

A szakmaválasztás tanulmányi eredmény alapján történik.

Egy adott szakra történő túljelentkezés esetén, a tanulmányi eredmény alapján rangsorba állított jelentkezőkből az indítani tervezett osztályba be nem fért tanulók részére felajánljuk intézményünk másik, párhuzamosan indítani tervezett szakképző osztályába történő felvételt.

Figyelembe véve a diák tudásszintjét, beállítottságát és az induló osztályok kapacitását, intézményünk fenntartja a jogot, hogy túljelentkezés esetén más szakmát ajánl fel.

### **V.2.3.2. Szakképző osztályok kialakításának elvei**

Intézményünk törekszik a jelentkezők igényeinek megfelelően szakképző osztályokat indítani.

### **V.5.1. Átjárhatóság**

#### **Technikum és szakképző iskola között 2020 szeptembertől**

A két képzési típus között az átjárhatósági pontot az ágazati alapvizsga határozza meg. A szakképző iskolában sikerrel letett a 9. évfolyam végi ágazati alapvizsga lehetőséget nyújt akár a technikumba történő átjelentkezésre, **amennyiben a tanuló:**

- ágazati alapvizsgáját jelesre tette le
- közismereti tárgyakból minimum négyes eredménnyel rendelkezik
- vállalja a technikum 9. évfolyamának közismereti tárgyaiból a sikeres különbözeti vizsga letételét a tanév végéig terjedő időszakban
- A tanuló mentesül a már letett ágazati alapvizsga letétele alól a technikum 10. évfolyama végén, de az ismeretek szinten tartása és a tovább haladás biztosítása érdekében a tizedik évfolyamon az elméleti és gyakorlati foglalkozások látogatása alól nem mentesül.

Lehetőség van 10. évfolyam technikumból sikeres ágazati alapvizsga után a szakképző iskolai 10. évfolyamára átjelentkezni a 10-11. évfolyamos szakirányú oktatás megkezdése érdekében, amennyiben ágazatnak megfelelő szakmai oktatást indít az intézmény.

### **V.5.2. Szakképzési évfolyamok száma**

Intézményünk

- hároméves szakképző iskolai
- négyéves szakképző iskolai
- ötéves technikai nappali rendszerű képzéseket indít **2020 szeptember 01-től**.

Szakmai oktatás felnőttek számára esti tagozaton képzéseink:

- kétéves szakképző iskola, közismereti tartalom nélkül
- kétéves technikum, közismereti tartalom nélkül
- hároméves szakképző iskola közismereti tartalommal.

A tanuló az érettségi végzettséghez kötött szakképesítésre történő felkészítésbe bekapcsolódhat a szakképző intézmény befejező évfolyamának elvégzésével azzal, hogy legkésőbb a 13.(első szaképzési) évfolyam első félévének utolsó tanítási napjáig megszerzi az érettségi végzettséget. Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a megadott határidőig az érettségi végzettséget nem szerzi meg.

A szakmai elméleti és gyakorlati tárgyat oktatókkal szembeni követelmények a mindenkor hatályos szakképzési törvény, valamint az adott szakképzés szakképzési képzési kimeneti követelményeiben és programtervében meghatározottaknak megfelelően.

### **V.5.3. Hiányzások kezelése a szakképző évfolyamokon**

*Elméleti hiányzások kezelése a szakképző évfolyamokon:*

A tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc (30) tanítási óránál többet mulaszt, feltéve hogy a szakképző intézmény a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alkalommal, írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

A tanulói jogviszony megszűnéséről az szakképző intézmény írásban értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, továbbá minden esetben a tanuló állandó lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztárat.

### *Gyakorlati hiányzások kezelése a szakképző évfolyamokon*

- (1) A gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező.
- (2) A tanuló köteles mulasztását igazolni a tanulói jogviszonya szerinti szakképző intézmény házi-  
rendjében meghatározottak szerint.
- (3) A tanuló mulasztását annál a szakirányú oktatást folytató szervezetnél igazolja, amelynél a  
szakirányú oktatását teljesíti. A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel való részvé-  
tel esetén a mulasztást a keresőképtelenségről jogszabályban meghatározottak szerint kiállított  
igazolással kell a duális képzőhely felé igazolni és a szakképző intézménynek – a 252/B. § a)–c)  
pontja szerinti esetben – a duális képzőhely által a regisztrációs és tanulmányi alrendszerben a  
224. § c) pontja szerint rögzített adatok alapján figyelembe vennie.
- (4) Ha a tanuló tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása  
meghaladja a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló  
az évfolyam követelményeit nem teljesítette, és magasabb évfolyamba nem léphet.
- (5) A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az egybefüggő gyakorlatot, ha azt  
korábban már teljesítette.
- (6) A szakképző intézményben szervezett szakirányú oktatásban a tanuló, illetve a képzésben részt  
vevő személy a tanítási évben teljesítendő képzésen és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorla-  
ton kívül – az egybefüggő gyakorlat mulasztásának pótlása kivételével – a szakirányú oktatásban  
való részvételre nem kötelezhető.

#### **V.5.4. Előzetes tudás beszámításának feltételei a szakképző évfolyamon**

A szakképző intézmény szakképzési évfolyamán megszerezhető szakképesítésekről és az adott szakképesítésbe való bekapcsolódás feltételeiről a tanulót az intézménybe való jelentkezésekor tájékoztatni kell.

A szakképesítésre történő felkészítéskor a tanuló előzetes szakirányú szakmai képzése és szak-  
irányú szakképzése a szakképző intézmény szakmai programja részét képező képzési program-  
ban meghatározottak szerint a tanulmányokba beszámítható, amelynek mértékéről és tartalmáról  
a szakképző intézmény igazgatója határoz.

Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű  
igazolásával a beszámítás iránti kérelmet a szakképző intézmény vezetőjéhez kell benyújtani. A  
beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről a szakképző intézmény ve-  
zetője határozattal dönt. A döntés ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fel-  
lebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

A szakmai gyakorlati képzés idejébe a szakképzés megkezdése előtt munkaviszonyban (vállalkozói jogviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban) eltöltött szakirányú gyakorlati idő –a szakképző intézmény vezetőjének egyedi döntése alapján az (1) bekezdésben meghatározottak szerint –beszámítható.

#### **V.5.5. Szakmai oktatás felnőttek számára**

A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben

a) nyolc évfolyamos általános szakképző intézmény esetén tizenhetedik,

b) középfokú szakképző intézmény esetén *huszonötödik életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban kezdhet új tanévet.*

A tanuló attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a 16. életévét betölti.

#### **V.5.6. Felnőttképzés**

(1) Berettyóújfalui szakképzési Centrum felnőttképzési tevékenysége külön centrumszintű dokumentumban kerül szabályozásra.

(2) BSZC Felnőttképzési nyilvántartási száma:

(3) BSZC intézményakkreditációs lajstromszáma:

(4) Az szakképző intézményrendszeren kívüli szakképzésben a szakképzést folytató intézmény a képzési szakaszok lezárásaként a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározott moduloknak megfelelő modulzáró vizsgát szervez. A modulzáró vizsga a szakmai és vizsgakövetelményben meghatározottak szerint összevontan is megszervezhető.

(5) Az szakképző intézményrendszeren kívüli szakképzésben a komplex szakmai vizsgára bocsátás feltétele a szakmai és vizsgakövetelményben előírt modulzáró vizsga eredményes letétele.

(6) Az szakképző intézményi rendszerű szakképzésben az évfolyam teljesítését igazoló bizonyítványban foglaltak szerint teljesített tantárgyak

–a szakképzési kerettantervben meghatározottak szerint –egyenértékűek az adott követelmény-modulhoz tartozó modulzáró vizsga teljesítésével

## **V.6. SZAKMAI OKTATÁS**

### **A KKK és a PTT alapján konkretizált képzési programok**

KKK= képzési kimeneti követelmények

PTT= Programtervek

Intézményünk tantárgyi rendszerű oktatást folytat, melyet felmenőrendszerben egészít ki projekt-oktatást elemeivel. A TEA szemléletű képzési terv több rugalmasságot ad a differenciált oktatásra. Ezt biztosítják a javasolt óraszámok is.

A programtervek évfolyam összes óraszámát tartani kell.

### V.6.1. Technikum



**OKJ 5 0612 12 02 Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus\_2020. 09.01 indult**

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám	Heti óraszám					
							9.	10.	11.	12.	13.	
<b>Évfolyam összes óraszám</b>	<b>252</b>	<b>324</b>	<b>414</b>	<b>414</b>	<b>713</b>	<b>2117</b>						
Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	0,5	0	0	0	0	
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	0	0	0	0	62	62	0	0	0	0	2	
A jelen és a jövő infokommunikációja	Informatikai és távközlési alapok I.	108	0	0	0	0	108	3	0	0	0	0
	Informatikai és távközlési alapok II.	0	144	0	0	0	144	0	4	0	0	0
Programozási alapok	72	72	0	0	0	144	2	2	0	0	0	
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka I.	54	108	0	0	0	162	1,5	3	0	0	0	
Hatékony tanulás, önfejlesztés és csoportmunka II.	0	0	108	90	0	198	0	0	3	2,5	0	
Hálózatok	Hálózatok I.	0	0	162	144	0	306	0	0	4,5	4	0
	Hálózatok II.	0	0	0	0	310	310	0	0	0	0	10
	Hálózat programozása és IoT	0	0	0	0	93	93	0	0	0	0	3
Hálózati operációs rendszerek és felhőszolgáltatások	Szerverek és felhőszolgáltatások	0	0	0	108	248	356	0	0	0	3	8
	Linux szerver telepítése és üzemeltetése					72						2
	Linux és Windows rendszerek integrációja					72						3
	Felhőszolgáltatások					72						2
	Alkalmazások üzemeltetése					31						1
Adatbázis-kezelés alapjai	0	0	72	0	0	72	0	0	2	0	0	
Szakmai angol	0	0	72	72	0	144	0	0	2	2	0	
<b>Egybefüggő szakmai gyakorlat:</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	

**OKJ 5 0922 22 02 Kisgyermekgondozó, -nevelő\_2020. 09.01 indult**

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám
<b>Évfolyam összes óraszám</b>		<b>252</b>	<b>324</b>	<b>442</b>	<b>431</b>	<b>666</b>	<b>2115</b>
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	0	0	<b>18</b>
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2	<b>62</b>
Szociális ágazati alapképzés	Szakmai személyiségfejlesztés	2	2	0	0	0	<b>144</b>
	Pszichológia	1	1	0	0	0	<b>72</b>
	Egészségügyi ismeretek	1	1	0	0	0	<b>72</b>
	Elsősegélynyújtás alapismeretei	1	0,5	0	0	0	<b>54</b>
	Társadalomismeret	1	1	0	0	0	<b>72</b>
	Szociális ismeretek	0,5	3,5	0	0	0	<b>144</b>
Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek	A gyermekek védelmének rendszere	0	0	0	1	2	<b>98</b>
	A bölcsődei ellátás szervezési feladatai	0	0	0	1,5	0,5	<b>72</b>
	Otthont nyújtó ellátások	0	0	2	0	0	<b>72</b>
Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése	Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlatok	0	0	1	0	0	<b>31</b>
	A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában	0	0	0,5	0	1,5	<b>62</b>
A csecsemő és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata	Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése	0	0	2,5	0	0,5	<b>108</b>
	A játéktevékenység fejlődése	0	0	0	2,5	1,5	<b>144</b>
	A kisgyermek gondozása	0	0	0	2	3	<b>180</b>
	A kisgyermek táplálása	0	0	1,5	0	0	<b>62</b>
	Beteg gyermek ápolása a bölcsődében	0	0	1,5	1,5	0,5	<b>108</b>
	Gyógypedagógiai ismeretek	0	0	0	0	2	<b>62</b>
	Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai	0	0	0	1,5	3	<b>139</b>
	Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában	0	0	0	1,5	1	<b>95</b>
	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	0	0	1	0	1,5	<b>72</b>
Családpedagógiai	Családi mentálhigiéné	0	0	2	0	0	<b>92</b>

ismeretek	Családközpontú nevelés a bölcsődé- ben	0	0	0	0,5	2	<b>80</b>
Egybefüggő szakmai gyakorlat:					200		

19. Specializált gép-és járműgyártás ágazat

**5 0716 19 04 GÉPJÁRMŰ-MECHATRONIKAI TECHNIKUS indult 2021; Szerviz szakmairány**

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszám
<b>Évfolyam összes óraszám</b>		<b>252</b>	<b>324</b>	<b>432</b>	<b>432</b>	<b>651</b>	<b>2091</b>	<b>1152</b>	<b>961</b>	<b>2113</b>
<i>Munkavállalói ismeretek</i>	Munkavállalói ismeretek	0	0,5	0	0	0	<b>18</b>	0,5	0	<b>18</b>
<i>Munkavállalói idegen nyelv technikus</i>	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2	<b>62</b>	0	2	<b>62</b>
<i>Műszaki alapozás</i>	Villamos alapismeretek	3	5	0	0	0	<b>288</b>	8	0	<b>288</b>
	Gépészeti alapismeretek	4	3,5	0	0	0	<b>270</b>	7,5	0	<b>270</b>
<i>Speciális alapozó ismeretek</i>	Mechanika – gépelemek	0	0	2	0	0	<b>72</b>	2	0	<b>72</b>
	Technológia	0	0	1	0	0	<b>36</b>	1	0	<b>36</b>
	Elektrotechnika	0	0	3	3	0	<b>216</b>	6	0	<b>216</b>
<i>Gépjármű mechatronikai ismeretek</i>	Gépjármű-szerkezettan	0	0	6	4	0	<b>360</b>	5	6	<b>366</b>
	Gépjármű-villamos-ság és -elektronika	0	0	0	5	0	<b>180</b>	2	4	<b>196</b>
<i>Gépjárműgyártás és üzemeltetés Szerviz szakirány számára</i>	Gépjárműgyártás	0	0	0	0	1	<b>31</b>	0	1	<b>31</b>
	Gépjármű-karbantartás	0	0	0	0	4	<b>124</b>	0	4	<b>124</b>
	Gépjármű-diagnosztika	0	0	0	0	8	<b>248</b>	0	8	<b>248</b>
<i>Korszerű jármű-technika Szerviz szakmairány szá-</i>	Gépjármű-informatikai rendszerek	0	0	0	0	3	<b>93</b>	0	3	<b>93</b>

mára	Alternatív gépjárműhajtások	0	0	0	0	3	<b>93</b>	0	3	<b>93</b>
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	105	120			160		

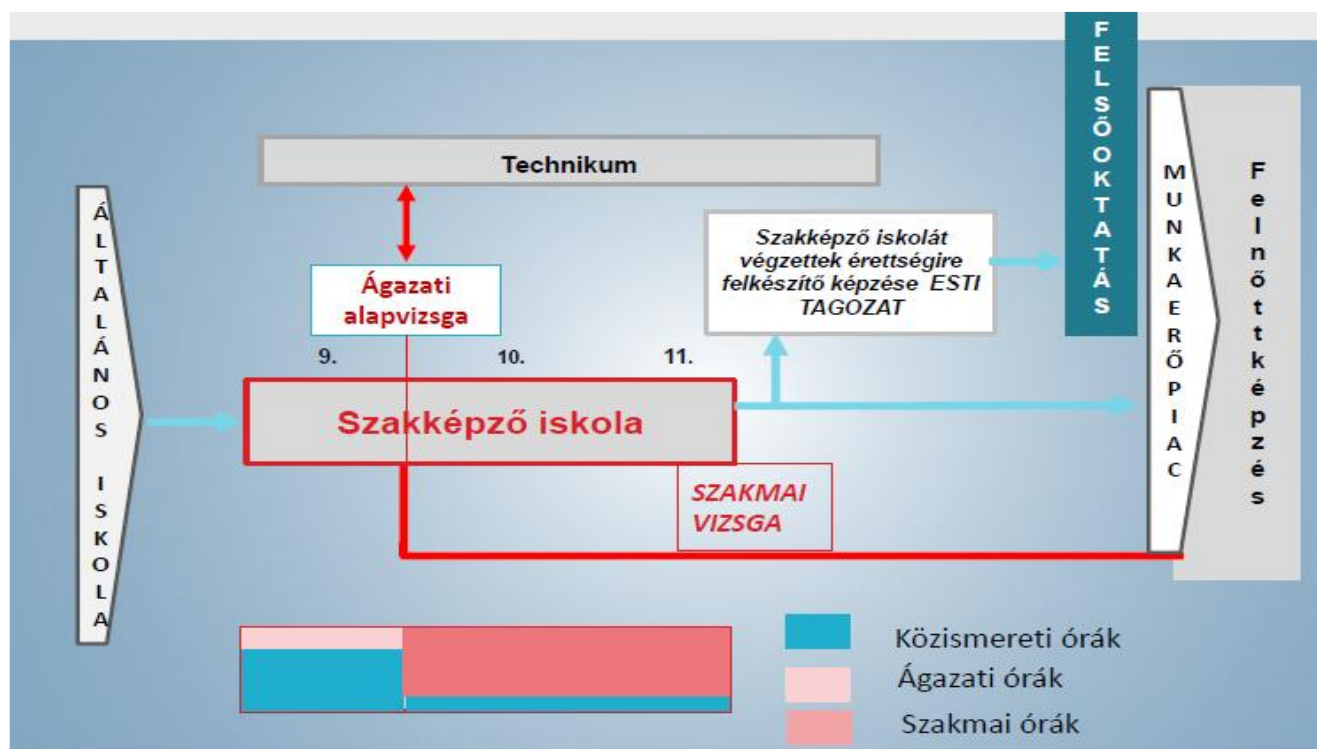
### Turizmus-vendéglátás ágazat Turisztikai technikus; turisztikai szervező irány\_2021 indult

		9.		10.		11.	12.	13.
		252		324		468	432	682
		E	GY	E	GY			
Turizmus - vendéglátás alapo- zás	<b>Munkavállalói ismeretek</b> (álláskeresés, munkajogi alap- ismeretek, munkaviszony létesí- tése, munkanélküliség)	0,5	0	0	0	0	0	0
	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	0	0	2
	<b>A munka világa</b> (munkaegész- ségügyi, szakmai etikai, erkölcsi elvárások, kommunikáció, ven- dégkapcsolatok, munkabizton- ság, egészségvédelem)	1,5	0	0	0	0	0	0
	<b>IKT a vendéglátásban</b> (digitális eszközök a vendéglá- tásban, turizmusban)	0	1	0	1	0	0	0
	<b>Termelési, értékesítési és turisztikai alapismeretek</b> (cukrászat, ételkészítés, vendég- téri értékesítés, turisztikai, száll- láshelyi alapismeretek)	2	2	4	4	0	0	0
Turisztikai technikus - középszintű képzés	Beszerezés és értékesítés	0	0	0	0	2	1	0
	Üzleti kalkuláció és költség- gazdálkodás	0	0	0	0	6	7	0
	Speciális szolgáltatások	0	0	0	0	2	1	0
	Reklám és vásárlásösztönzés, ügyfélkapcsolatok	0	0	0	0	1	2	0
	Adminisztráció és elszámolás	0	0	0	0	2	1	0
Turisztikai techni- kus - turisztikai szervező	Üzleti menedzsment a turiz- musban	0	0	0	0	0	0	9
	Turizmusmarketing és proto- koll	0	0	0	0	0	0	4
	Ország ismeret magyar nyel- ven	0	0	0	0	0	0	7
		4	3	4	5	13	12	22
	GYakorlat					175	200	

**10. Gépészet ágazathoz tartozó 5 0715 10 05 Gépészet technikus Ipar szakmairány**

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszám	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszám
Évfolyam összes óra- száma		<b>252</b>	<b>324</b>	<b>432</b>	<b>432</b>	<b>651</b>	<b>2091</b>	<b>1152</b>	<b>961</b>	<b>2113</b>
<i>Munkavállalói ismeretek</i>	Munkavállalói ismeretek	0	1	0	0	0	<b>18</b>	1	0	<b>18</b>
<i>Munkavállalói idegen nyelv technikus</i>	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	2	<b>62</b>	0	2	<b>62</b>
<i>Műszaki alapozás</i>	Villamos alapismeretek	3	5	0	0	0	<b>288</b>	8	0	<b>288</b>
	Gépészeti alapismeretek	4	3,5	0	0	0	<b>270</b>	7,5	0	<b>270</b>
<i>Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem</i>	Munkavédelem	0	0	1	0	0	<b>36</b>	1	0	<b>36</b>
	Elsősegélynyújtás	0	0	0,5	0	0	<b>18</b>	0,5	0	<b>18</b>
	Környezetvédelem	0	0	0,5	0	0	<b>18</b>	0,5	0	<b>18</b>
<i>Gépi forgácsolás</i>	Gépi forgácsolás alapjai	0	0	2,5	0	0	<b>90</b>	2,5	0	<b>90</b>
<i>Gépészeti ismeretek</i>	Mechanika	0	0	2	1,5	0	<b>126</b>	1,5	2	<b>126</b>
	gépszerkezettan	0	0	0	0	4,5	<b>139</b>	0	4,5	<b>139</b>
	Műszaki rajz	0	0	2	2	1,5	<b>191</b>	1,5	3	<b>163</b>
	Gépelemek	0	0	0	2	6	<b>258</b>	1,5	6	<b>240</b>
<i>Anyagismeret és gyártástechnológia</i>	<i>Anyagismeret és gyártástechnológia</i>	0	0	2	0	0	72	2	0	<b>72</b>
	Gyártáselőkészítés	0	0	0	1	1	67	0	2	<b>62</b>
Műszaki mérés	Műszaki mérés	0	0	2	2	0	144	1	3	144
Szerelés és karbantartás	Automatizálás	0	0	0	1	2	<b>98</b>	1	2	<b>98</b>
	Szerelés és karbantartás	0	0	0	2	4,5	<b>212</b>	1,5	4	<b>194</b>
	Vezérléstechnikai alapismeretek	0	0	0	1	1	<b>67</b>	1	1	<b>67</b>
<i>Egybefüggő szakmai gyakorlat:</i>		0	0	<b>140</b>	<b>140</b>	0	-	<b>160</b>	0	

## V.6.2. Szakképző Iskola



### OKJ 4 0732 06 05 Festő, mázóló, tápétázó

Évfolyam		9.	10.	11.	A képzés összes óraszama
Évfolyam összes óraszama		576	720	736	2421
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	62
Építőipari közös ismeretek	Építőipari alapismeretek	3,5	0	0	126
	Építőipari kivitelezési alapismeretek	9	0	0	324
	Építőipari rajzi alapismeretek	2	0	0	72
	Munka- és környezetvédelem	1	0	0	36
Szobafestő, díszítő munkák	Falfelületek festése, díszítése	0	7,5	7,5	536
Mázolási munkák fa-, fal-, fém- és speciális felületken	Mázolási ismeretek	0	6	6,5	420
Tapétázási munkák	Tapétázási munkák ismerete	0	6,5	6,5	438
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140		140

#### 4 0732 06 08 Kőműves

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Évfolyam		9.	10.	12.
Évfolyam összes óraszámja			828	734
		16	23	21,5
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5		0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2
Építőipari ágazati alapok-tatás	Építőipari alapismeretek	3,5		0
	Építőipari kivitelezési alapismeretek	9		0
	Építőipari rajzi alapismeretek	2		0
	Munka- és környezetvédelem	1		0
Alépitményi munkák	Földmunkák, alapok		2	1,5
Felépitményi munkák	Falszerkezetek		4,5	3,5
	Nyílásáthidalók, boltövek		2,5	1,5
	Koszorúk, födémek, boltozatok		5	4,5
	Lépcsők, rámpák		2,5	3
Befejező munkák	Vakolási munkák		3	2
	Kültéri burkolatok		1	2
Komplex szakmai ismeretek	Szakmai portfólió		1	1,5
	Szakmai számítások		1,5	2
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			140	

#### OKJ 4 0715 10 08 Hegesztő

Évfolyam		9.	10.	11.	A képzés összes óraszámja	Gyak [%]
Évfolyam összes óraszámja		576	720	681	<b>2007</b>	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	<b>18</b>	0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	<b>62</b>	0
Műszaki alapoás	Villamos alapismeretek	8	0	0	<b>288</b>	50
	Gépészeti alapismeretek	7,5	0	0	<b>306</b>	50
Gépészeti alapismeretek	Műszaki dokumentáció	0	3	0	<b>144</b>	0
	Gépészeti alapmérések	0	2	0	<b>72</b>	50

	Anyagismeret, anyagvizsgálat	0	2	0	<b>72</b>	50
Hegesztési technológia előkészítése	Hegesztés alapismeretei	0	6	0	<b>288</b>	50
Hegesztési feladatok	Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)	0	3,5	2	<b>322</b>	80
	Gázhegesztés	0	3,5	3	<b>291</b>	80
	Fogyó elektródás védőgázos (MIG/MAG) ívhegesztés	0	0	7	<b>248</b>	80
	Volfrámelektródás semleges védőgázos ívhegesztés (TIG)	0	0	7	<b>248</b>	80
	Egyéb hegesztési eljárások	0	0	0,5	<b>31</b>	0
	A hegesztett kötések minőségi követelményei	0	0	0,5	<b>31</b>	80
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	<b>140</b>	0	<b>140</b>	

#### 4 0416 13 02 Kereskedelmi értékesítő

Évfolyam		9.	10.	11.	A képzés összes óraszám
Évfolyam összes óraszám		576	810	698	2084
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	62
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	6	0	0	216
	Vállalkozások működtetése	2	0	0	72
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	3	0	0	108
	Digitális alkalmazások	4,5	0	0	198
Kereskedelmi egység működtetése	Kereskedelmi ismeretek	0	7	9	616
	Üzlet működtetése	0	5	1	211
	Pénztárgépkézelés	0	0	2,5	93
	Termékismeret és forgalmazás	0	5,5	5	554

	Üzleti kommunikáció	0	5	3	273
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140	0	140

#### 4 0923 22 03 Szociális ápoló és gondozó

Évfolyam		9.	10.	11.	A képzés összes óraszám
Évfolyam összes óraszám		576	720	710	2006
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	62
Szociális ágazati alapképzés	Szakmai személyiségfejlesztés	4	0	0	144
	Pszichológia	2	0	0	72
	Egészségügyi ismeretek	2	0	0	72
	Elsősegélynyújtás alapismeretei	1,5	0	0	54
	Társadalomismeret	2	0	0	72
	Szociális ismeretek	4	0	0	144
Lelki egészségvédelem	Mentálhigiéné	0	1,5	0	54
	Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés	0	1,5	1,5	108
	Esetmegbeszélés és szupervízió	0	0	1	36
Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei	Szociálpolitika	0	1	1	72
	Jogi ismeretek	0	1	0	36
	Társadalomismeret	0	1,5	0	56
	Szociális munka	0	0	2	70
Gondozás	Gondozási alapismeretek	0	1,5	0	43
	Gondozási szükségletek felmérése	0	1	0	36
	Gondozás az alapellátásban	0	1	1	72
	Gondozás a szakosított ellátásban	0	1	1	72
	Szociális gondozás adminisztrációja	0	0	2	54

	Akadályozottság és a segédeszközök	0	0	2	54
Fejlesztő foglalkozások	Szocioterápia-, és foglalkoztatásterápia	0	1	2	108
Ápolástan	Ápolási alapismeretek	0	2	0	70
	Betegmegfigyelés	0	2	0	72
	Szakápolási ismeretek	0	0	2	62
	Ápolási adminisztráció	0	0	1	36
Klinikumi ismeretek	Belgyógyászati ismeretek	0	2	1	108
	Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések	0	1	1	72
	Kisklinikumi ismeretek			1	
	Gerontológia, geriátria	0	2	0	72
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			140		

### Gépi és CNC forgácsoló

Évfolyam	1/9.	2/10	3/11.	A képzés összes óraszám	1. évf	2. .évf	A képzés összes óraszám	
Évfolyam összes óraszám	576	720	701	1997	1098	899	1997	
Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	18	0	18	18	
Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	62	0	62	62	
Műszaki alapozás	Villamos alapismeretek	8	0	0	288	8	0	288
	Gépészeti alapismeretek	7,5	0	0	270	7,5	0	270
Gyártás-előkészítés	0	2	0	72	2	0	72	
Gépi forgácsoló	0	16	9	855	13	15	855	

lás								
	<b>Minőségellenőrzés</b>	0	72	0	72	2	0	72
Korszerű forgácsoló technológiák	<b>CNC-gépkezelés és -forgácsolás</b>	0	0	8,5	262	0	8,5	262
	<b>CNC-programozás alapjai</b>	0	0	3	98	0	3	98
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140			160		

#### 4 0713 04 07 Villanyszerelő Épületvillamosság szakmairány

Évfolyam		1/9.	2/10.	3/11.	A képzés összes óraszám	1. évfolyam	2. évfolyam	A képzés összes óraszám
<b>Évfolyam összes óraszám</b>		<b>576</b>	<b>720</b>	<b>720</b>	<b>2016</b>	<b>1137</b>	<b>879</b>	<b>2016</b>
Munkavállalói ismeretek	<b>Munkavállalói ismeretek</b>	0,5	0	0	<b>18</b>	0,5	0	18
Munkavállalói idegen nyelv	<b>Munkavállalói idegen nyelv</b>	0	0	2	<b>62</b>	0	2	62
Műszaki alapismeretek	<b>Villamos alapismeretek</b>	8	0	0	<b>288</b>	8	0	288
	<b>Gépészeti alapismeretek</b>	7,5	0	0	<b>270</b>	7,5	0	270
Villamossági alapismeretek	<b>Elektrotechnika</b>	0	2	1,5	<b>108</b>	1,5	2	108
	<b>Ipari elektronika</b>	0	0	1	<b>36</b>	0	1	36
	<b>Villamos dokumentáció</b>	0	1	1	<b>72</b>	1	1	72
Biztonságtechnika	<b>Villamos biztonságtechnika</b>	0	1	1	<b>72</b>	1	1	72
	<b>Munkavédelem</b>	0	1	0	<b>36</b>	1	0	36
Épületvillamosság	<b>Épületvillamosság 1.</b>	0	5	0	<b>180</b>	3	2	180
	<b>Épületvillamosság 2.</b>	0	0	16,5	<b>514</b>	0	16,5	514
Villamos készülékek és berendezések	<b>Villamos készülékek és berendezések 1.</b>	0	5	0	<b>180</b>	3	2	180
Villamos hálózat	<b>Villamos hálózatok 1.</b>	0	5	0	<b>180</b>	5	0	180
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140			160		

#### 4 0732 10 03 Épület- és szerkezetlakatos szakma

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

Évfolyam		9.	10.	11.	A képzés éves összes óraszámja	1. évfolyam	2. évfolyam	A képzés éves összes óraszámja
Évfolyam összes óraszámja		<b>576</b>	<b>732</b>	<b>697</b>	<b>2005</b>	<b>1008</b>	<b>1054</b>	<b>2062</b>
	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	<b>18</b>	0,5	0	18
	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	<b>62</b>	0	2	62
Műszaki alapozás	Villamos alapismeretek	8	0	0	<b>288</b>	8	0	288
	Gépészeti alapismeretek	7,5	0	0	<b>270</b>	7,5	0	270
Szakmai alapismeretek	Műszaki dokumentáció	0	3	0	<b>108</b>	3	0	108
	Gépészeti alapismeretek	0	2	0	<b>72</b>	2	0	72
	Anyagismeret, anyagvizsgálat	0	2	0	<b>72</b>	2	0	72
Gépészeti kötési feladatok	Hegesztés	0	7,5	3,5	<b>372</b>	0	12	372
	Forrasztás	0	0,5	0	<b>18</b>	0,5	0	18
	Ragasztás	0	0,5	0	<b>18</b>	0,5	0	18
	Szegecseles	0	1	0	<b>36</b>	1	0	36
	Csavarozás	0	1	0	<b>36</b>	1	0	36
	Felületvédelem	0	1	1	<b>67</b>	0	3	66
Biztonságtechnika	Gépészeti munkabiztonság és környezetvédelem	0	0,5	0	<b>18</b>	0,5	0	18
	Magasban végzett szerelések	0	1,5	0	<b>54</b>	1,5	0	54
Épületlakatos feladatok	Épületlakatos szerkezetek	0	0	2	<b>62</b>	0	3	62
	Épületlakatos szerkezetek gyártása, beépítése, szerelése, karbantartása, javítása	0	0	6	<b>186</b>	0	6	186
Szerkezetlakatos feladatok	Szerkezetlakatos munkák	0	0	8	<b>248</b>	0	8	248
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140			160		

## Gépjármű mechatronikus 4 0716 19 05 indult

Évfolyam		1/9	2/10	3/11	A képzés összes óraszám	
Évfolyam összes óraszám		576	756	682	2014	e/gy
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0,5	0	0	18,5	100/0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	2	62	100/0
Műszaki alapozás	Villamos alapismeretek	8	0	0	296	50/50
	Gépészeti alapismeretek	7,5	0	0	277,5	50/50
Speciális alapozó ismeretek	Mechanika - Gépelemek	0	2	0	74	100/0
	Technológia	0	1	0	37	100/0
	Elektrotechnika	0	5	1	216	50/50
Gépjármű-mechatronikai ismeretek a Gyártás szakmairány számára	Gépjármű-szerkezettan	0	6	0	216	50/50
	Gépjármű-villamosság és -elektronika	0	5	2	242	50/50
Gépjárműgyártás és -üzemeltetés a Gyártás szakmairány számára	Gépjárműgyártás	0	2	0	72	0/100
	Gépjármű-karbantartás	0	0	3	93	50/50
	Gépjármű-diagnosztika	0	0	7	217	50/50
Korszerű járműtechnika	Gépjármű-informatikai rendszerek	0	0	4	124	34/66
	Alternatív gépjárműhajtások	0	0	3	93	50/50
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			140			

### V.6.3 Felnőttek szakmai oktatása

Szociális ápoló és gondozó felnőtt óraterv 2025 szeptember 01-től

Évfolyam összes óraszám		12	14	15	933	e/gy		
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek		18	1		18	100/0	
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv				31	1	31	100/0
Szociális ágazati alapképzés	Szakmai személyiségfejlesztés	36	2				36	10/90
	Pszichológia	36	2				36	50/50
	Egészségügyi ismeretek	36	2				36	50/50
	Elsősegélynyújtás alapismeretei	36	2				36	10/90
	Társadalomismeret	36	2				36	80/20
	Szociális ismeretek	36	2				36	50/50
Lelki egészségvédelem	Mentálhigiéné		18	1			18	70/30
	Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés		18	1	31	1	49	30/70
	Esetmegbeszélés és szupervízió				31	1	31	0/100
Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei	Szociálpolitika				31	1	31	80/20
	Jogi ismeretek		18	1			18	100/0
	Társadalomismeret		18	1	15,5	0,5	33,5	75/25
	Szociális munka				31	1	31	60/40
Gondozás	Gondozási alapismeretek		36	2			36	60/40
	Gondozási szükségletek felmérése		18	1			18	50/50
	Gondozás az alapellátásban		18	1	15,5	0,5	33,5	20/80
	Gondozás a szakosított ellátásban		18	1	15,5	0,5	33,5	20/80
	Szociális gondozás adminisztrációja				31	1	31	50/50
	Akadályozottság és a segédeszközök				15,5	0,5	15,5	60/40
Fejlesztő foglalkozások	Szocioterápia-, és foglalkoztatásterápia				15,5	0,5	15,5	20/80
Ápolástan	Ápolási alapismeretek		18	1			18	30/70
	Betegmegfigyelés		18	1			18	20/80
	Szakápolási ismeretek				62	2	62	40/60
	Ápolási adminisztráció				31	1	31	20/80
Klinikumi ismeretek	Belgyógyászati ismeretek		18	1	31	1	49	50/50
	Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések				31	1	31	50/50
	Kisklinikumi ismeretek				31	1	31	50/50
	Gerontológia, geriátria		18	1	15,5	0,5	33,5	40/60
Egybefüggő szakmai gyakorlat:			128					

**Villanyszerelő felnőtt óraterv 2025. szeptember 1-től**

Épületvillamossági szakirány		I.		II.		III-IV.		A képzés összes óraszám	
Évfolyam		18	heti óra	18	heti óra	31	heti óra		
Évfolyam összes óraszám		12		14		15		933	e/gy
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek			18	1			18	100/0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv					31	1	31	100/0
Műszaki alapozás	Villamos alapismeretek	108	6					108	50/50
	Gépészeti alapismeretek	108	6					108	50/50
Villamossági alapismeretek	Elektrotechnika			36	2	31	1	67	60/40
	Ipari elektronika					31	1	31	50/50
	Villamos dokumentáció			36	2	31	1	67	30/70
Biztonságtechnika	Villamos biztonságtechnika			18	1	31	1	49	30/70
	Munkavédelem			36	2			36	90 / 10
Épületvillamosság	Épületvillamosság 1.			36	2	62	2	98	30/70
	Épületvillamosság 2.					186	6	248	30/70
Villamos készülékek és berendezések	Villamos készülékek és berendezések 1.			36	2	62	2	116	30/70
Villmos hálózat	Villamos hálózatok 1.			36	2			72	30/70
Egybefüggő szakmai gyakorlat:					64				

**Gépi és CNC forgácsoló 4 0715 10 07 felnőtt óraterv 2025. szeptembertől**

Évfolyam		I.		II.		III-IV.		A képzés összes óraszám
Évfolyam		18	heti óra	18	heti óra	31	heti óra	
Évfolyam összes óraszám		12		14		15		1183
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek			18	1			18
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv					31	1	31
Műszaki alapozás	Villamos alapismeretek	108	6					108
	Gépészeti alapismeretek	108	6					108
Gyártás-előkészítés	Gyártás-előkészítés			54	2			54
Gépi forgácsolás	Forgácsoló megmunkálások			144	8	155	5	299

	Minőségellenőrzés			72	3			72
Korszerű forgácsoló technológiák	CNC-gépkezelés és -forgácsolás					186	6	186
	CNC-programozás alapjai					93	3	93
Egybefüggő szakmai gyakorlat:				64				1255

### Kereskedelmi értékesítő felnőtt óraterv 2022. szeptembertől

Évfolyam		I.		II.		III-IV.		A képzés összes óraszám	
		18	hetióra	18	heti óra	31	heti óra		
Évfolyam		12		14		15		933	e/gy
összes óraszám		12		14		15		933	e/gy
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek			18	1			18	100/0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv					31	1	31	100/0
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	54	3					54	100/0
	Vállalkozások működtetése	36	2					36	100/0
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	18	1					18	100/0
	Digitális alkalmazások	108	6					108	100/0
Kereskedelmi egység működtetése	Kereskedelmi ismeretek			90	5	186	6	276	60/40
	Üzlet működtetése			36	2	62	2	98	50/50
	Pénztárgépkezelés					31	1	31	10/90
	Termékismeret és -forgalmazás			90	5	93	3	183	50/50
	Üzleti kommunikáció			18	1	62	2	80	50/50
Egybefüggő szakmai gyakorlat:				56					

### Gépjármű mechatronikus\_szerviz irány\_felnőtt óraterv 2025. szeptembertől

Évfolyam		I.		II.		III-IV.		A képzés összes óraszám	e/gy
		18	heti óra	18	heti óra	31	heti óra	heti óra	
Évfolyam összes óraszám		12		14		15		933	
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek			18	1			18	100/0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv					31	1	31	100/0
Műszaki alapozás	Villamos alapismeretek	108	6					108	50/50
	Gépészeti alapismeretek	108	6					108	50/50
Speciális alapozó ismeretek	Mechanika - Gépelemek			36	2			36	100/0
	Technológia			18	1			18	100/0
	Elektrotechnika			36	2	31	1	67	50/50
Gépjármű-mechatronikai ismeretek a Szerviz szakmairány számára	Gépjármű-szerkezettan			72	4	62	2	134	50/50
	Gépjármű-villamosság és -elektronika			72	4	62	2	134	50/50
Gépjárműgyártás és -üzemeltetés a Szerviz szakmairány számára	Gépjárműgyártás					31	1	31	0/100
	Gépjármű-karbantartás					62	2	62	50/50
	Gépjármű-diagnosztika					124	4	155	50/50
Korszerű járműtechnika	Gépjármű-informatikai rendszerek					31	1	62	33/66
	Alternatív gépjárműhajtások					31	1	31	50/50
Egybefüggő szakmai gyakorlat:					56				

### Szigetelő felnőtt óraterv 2022. szeptembertől

Évfolyam		I.		II.		III.-IV.		A képzés összes óraszám	e/gy
		18	heti óra	18	heti óra	31	heti óra	933	
Évfolyam összes óraszám		12		14		15			
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek			18	1			18	100/0
Munkavállalói idegen nyelv	Munkavállalói idegen nyelv					31	1	31	100/0
Építőipari közös ismeretek	Építőipari alapismeretek	36	2					36	100/0
	Építőipari kivitelezési alapismeretek	72	6					72	0/100
	Építőipari rajzi alapismeretek	36	2					36	100/0
	Munka- és környezetvédelem	36	2					36	50/50

Alépítményi vízszigetelések	Szerkezet alapelemei (Alépítményi vízszigetelések)			36	2			36	30/70
	Talajpára, talajnedvesség elleni vízszigetelés			36	2			36	30/70
	Talajvíznyomás elleni vízszigetelés			18	1			18	30/70
	Pinceszint teknőszigetelés kialakítása			18	1			18	30/70
	Speciális vízszigetelés kialakítása					31	1	31	30/70
Lapostetők csapadékvíz elleni szigetelése	Szerkezet alapelemei (Lapostetők csapadékvíz elleni szigetelése)			36	2			36	30/70
	Ragasztott technológiájú lapostető vízszigetelés			18	1			18	30/70
	Lángolvasztásos technológiájú lapostető vízszigetelés			18	1			18	30/70
	Mechanikusan rögzített lapostető vízszigetelés					31	1	31	30/70
	Leterheléses eljárással rögzített lapostető vízszigetelés					15,5	0,5	15,5	30/70
Zöldtetők csapadékvíz elleni szigetelése	Szerkezet alapelemei (Zöldtetők csapadékvíz elleni szigetelése)					15,5	0,5	15,5	30/70
	Intenzív zöldtetők készítése					31	1	31	30/70
	Extenzív zöldtetők készítése					31	1	31	30/70
Épületen belüli üzemi vízszigetelések	Szerkezet alapelemei (Épületen belüli üzemi vízszigetelések)			36	2			36	30/70
	Fürdők üzemi víz elleni szigetelése			18	1			18	30/70
	Uszoda és víznyomásálló vízszigetelések					31	1	31	30/70
Épület külső térelhatároló szerkezeteinek hőszigetelése	Szerkezet alapelemei (Épület külső					31	1	31	30/70

getelése	térelhatároló szerkezeinek hőszigetelése)								
	Homlokzati hőszigetelő rétegek készítése (Az építőipar és a digitalizáció kapcsolata)					31	1	31	30/70
	Magastetőkben készülő hőszigetelő réteg kivitelezése					15,5	0,5	15,5	30/70
	Lapostetők hőszigetelő rétegeinek készítése (Az építőipar és a digitalizáció kapcsolata)					31	1	31	30/70
	Aljzatokrendszerek hőszigetelő és úszató rétegeinek készítése					31	1	31	30/70
	Szerkezetek hőszigetelő borítása					31	1	31	30/70
Gépészeti és berendezés hőszigetelések	Szerkezet alapelemei (Gépészeti és berendezés hőszigetelések)					31	1	31	30/70
	Gépészeti vezetékrendszerek hőszigetelése					15,5	0,5	15,5	30/70
	Gépészeti berendezések hőszigetelése					15,5	0,5	15,5	30/70
	Gépészeti vezetékrendszerek tűzvédelmi borítása hőszigeteléssel					15,5	0,5	15,5	30/70
Egybefüggő szakmai gyakorlat:						56			933

**Hegesztő** felnőtt óraterv 2022. szeptembertől

<b>Évfolyam</b>	<b>I.</b>	<b>II.</b>	<b>III-IV.</b>	<b>A kép-</b>			

		18	heti óra	18	heti óra	31	heti óra	zés össz óra- száma	
<b>Évfolyam összes óraszám</b>		12		14		15		933	e/gy
<b>Munkavállalói ismeretek</b>	Munkavállalói ismeretek			18	1	0		18	100/0
<b>Munkavállalói idegen nyelv</b>	Munkavállalói idegen nyelv			0		31	1	31	100/0
<b>Műszaki alapozás</b>	Villamos alapismeretek	108	6					108	50/50
	Gépészeti alapismeretek	108	6					108	50/50
<b>Gépészeti alapismeretek</b>	Műszaki dokumentáció			36	2			36	100/0
	Gépészeti alpmérések			36	2			36	50/50
	Anyagismeret, anyagvizsgálat			72	3			72	50/50
<b>Hegesztési technológia előkészítése</b>	Hegesztés alapismeretei			72	4			72	50/50
	Fogyó elektródás ívhegesztés bevont elektródával (kézi ívhegesztés)					93	3	93	20/80
	Gázhegesztés			36	2	93	3	129	20/80
	Fogyó elektródás védőgázos (MIG/MAG) ívhegesztés					124	4	124	20/80
	Volfrámelektródás semleges védőgázos ívhegesztés (TIG)					93	3	93	20/80
	Egyéb hegesztési eljárások					15,5	0,5	15,5	100/0
	A hegesztett kötések minőségi követelményei					15,5	0,5	15,5	20/80
<b>Egybefüggő szakmai gyakorlat:</b>					56				

### Kereskedő és webáruházi technikus felnőtt óraterv 2025. szeptembertől

Évfolyam		I.		II.		III-IV.		A képzés összes óraszám	
		18	heti óra	18	heti óra	31	heti óra		
<b>Évfolyam összes óraszám</b>		12		14		15		933	e/gy
<b>Munkavállalói ismeretek</b>	Munkavállalói ismeretek			18	1			18	100/0
<b>Munkavállalói idegen nyelv</b>	Munkavállalói idegen nyelv					31	1	31	100/0

Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	54	3					54	100/0
	Vállalkozások működtetése	36	2					36	100/0
Üzleti kultúra és információkezelés	Kommunikáció	108	1					108	100/0
	Digitális alkalmazások	108	6					108	100/0
A kereskedelmi egységek általános működtetése	Kereskedelem alapjai			90	5	31	1	121	40/60
	Termékismeret			72	4			72	30/70
	Vállalkozási ismeretek					62	2	62	60/40
	Kereskedelmi gazdaságtan			54	3	62	2	116	70/30
E-kereskedelem / Digitális világunk	Digitalizáció					62	2	62	100/0
	Webáruház működtetése					124	4	124	50/50
	Jogi ismeretek					31	1	31	100/0
Marketing	Marketing alapjai			36	1	31	1	67	60/40
	Marketing kommunikáció					93	3	93	50/50
Egybefüggő szakmai gyakorlat:					56				

## V.7. TANTÁRGYI TUDÁS ÉRTÉKELÉSÉNEK MÓDJA

A szakképzési kerettantervekben az adott tantárgyak esetében előírányzott értékelési módokat alkalmazzuk.

Amennyiben a szakképzési kerettanterv máshogyan nem rendelkezik, úgy a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

jeles (5)

jó (4)

közepes (3)

elégséges (2)

elégtelen (1)

százalékos határok akár évfolyamonként, képzéstípusonként eltérőek lehetnek.

### Tanulási eredmény alapú értékelés 2020 szeptemberétől

A tanítási stratégiát, a tanítás tartalmát, módszereit, eszközeit, az értékelést a tanulási eredményekből kiindulva kell meghatározni. Azt kell átgondolni, hogy az adott tanulási eredményeket milyen tartalmakkal, módszerekkel, feladatokkal, eszközökkel lehet a legeredményesebben fejleszteni, illetve objektív módon értékelni. Tanulási eredményalapú megközelítés (TEA) szemléletnek a tantermi és tanműhelyi munkára is hatást kell gyakorolni.

Az értékeléssel szemben támasztott követelmények megváltoznak. A vizsga nem a tananyag reprodukív számonkérésére szolgál. Azt kell mérni, hogy az egyén valóban birtokolja-e a kívánt tanulási eredményeket.

*Az új TEA értékelési rendszer lényege:*

- Biztosítja a képesítések országok közötti elismertethetőségét, összehasonlíthatóságát és átláthatóságát.
- Támogatja az egyéni ismeretszerzési útvonalakat, a formális vagy nem formális úton szerzett végzettségek és kompetenciák elismertetését.
- Világos, értelmezhető, kézzel fogható információkat nyújtanak a tanuló, a szülő, a tanárok, intézményvezetők, munkaadók számára.
- Segíti az oktatókat abban, hogy a diákok számára pontosabban meghatározhassák, mit is várnak el tőlük.
- Segíti a diákokat abban, hogy hatékonyabban tanuljanak, hiszen így tudják, hol tartanak éppen.
- Segíti azt, hogy a vizsgákon valóban azt az anyagot kérjék számon, amit feldolgoztak.

*A képzés végén azt vizsgáljuk, hogy a tanuló*

- milyen szintű ismeretekkel rendelkezik,
- miként tudja a megszerzett tudást alkalmazni,
- szert tett-e egy adott terület eredményes és autonóm műveléséhez szükséges kompetenciákra

### **A projektoktatás során értékelendő szakaszok:**

#### 1. Témaválasztás és célkitűzés:

- Választás · Feltárás · Célkitűzés -> *szöveges értékelés az aktivitásról*

#### 2. Tervezés

- A munka lépéseinek, az időbeli lefolyásának, a munkaformának, a munka módszereinek, az információ megszerzésének, a projekt vezetésének, a pénzügyi kiadásoknak a meghatározása.
- > *tervezés folyamatban a tanuló aktivitása, dokumentáció elkészítése - érdemjegy*

#### 3. Kivitelezés

- Információgyűjtés · Feldolgozás · Bemutatás-> *részvétel a csapatmunkában- érdemjegy*

#### 4. Értékelés

- A kitűzött célokra visszatekintve a kompetenciaterületek felülvizsgálata. -> *érdemjegy és szöveges értékelés (KKK alapján)*

Mind a szakmai elmélet, mind a szakmai gyakorlat kapja adott tanulási területenként és/vagy tanulási témánként az értékeléskor adott osztályzatot.

Archiválás:-

- közös tárhelyen őrizni kell a projekt eredményéről készült fotókat
- készült szöveges értékelés tárolása

- gyakorlati napló digitalizálása

## V.8. AZ INTÉZMÉNYÜNK HAGYOMÁNYAIBÓL ADÓDÓ SZAKMAI RENDEZVÉNYEK:

A szakmai rendezvények költségigényét minden esetben a Centrum felé jelezzük engedélyeztetésre. Tanulócsoporthoz szakmai utaztatását önköltségesen kell megszervezni.

- (1) OSZTV, SZKTV és ÁSZÉTV versenyeken történő részvétel
- (2) szakmai versenyeken elért kiemelkedő eredmény díjazása (könyvjutalom, oklevél, plakett, emlék-érem)
- (3) részvétel a pályaválasztási kiállításokon (Szelet a vitorlába, Mi a pálya, SzakmaTúra)
- (4) nyílt napok rendezése
- (5) Csiha Szakmai nap- házi szakmai versennyel
- (6) Építőipari kiállítások, szakmai napokon részvétel látogatása
- (7) Kereskedelem-marketing tartalmú szakmai kiránduláson részvétel
- (8) Építkezések, üzemlátogatások (FAG, szociális intézmények, turisztikai kiállítás, Szakma Sztár)

## VI. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A Berettyóújfalvai SZC Csiha Győző Technikum és Szakképző Iskola Szakmai Programja az **a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba, és határozatlan időre szól.**

A Szakmai Programot a jóváhagyás tanévének szeptember 1. napjától kell bevezetni felmenő rendszerben.

A Szakmai Program megtekinthető:

- az igazgatói irodában,
- az szakképző intézmény titkárságán,
- a székhely könyvtárában,
- a székhelyen és a Bocskai utca 29. alatti telephelyen,
- az szakképző intézmény honlapján.

A Szakmai Program felülvizsgálatát

- előírhatja jogszabály,
- kezdeményezheti:
  - a fenntartó,
  - az oktatói testület
  - a képzési tanács
  - az igazgató.

A felülvizsgálat kezdeményezése írásban történik, melyet a kezdeményező fél képviselője nyújt be az szakképző intézmény igazgatójának.

*Az szakképző intézmény Szakmai Programja az alábbi intézményi dokumentumokra épül:*  
Az szakképző intézmény Házirendje  
Az szakképző intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata

Hajdúnánás, 2025. szeptember 01.

.....  
Pappné Fülöp Ildikó  
igazgató

.....  
Pelyhéné Bartha Irén  
BSZC főigazgató

.....  
Papp Gábor  
BSZC kancellár